

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA
FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET – ROMÁNIA

Sunt aici cu toată inima mea!
Teljes szívemmel itt vagyok!

La drum împreună!
Úton együtt!

Vol. III.—III. Kötet
2025

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA
FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET – ROMÁNIA

La drum împreună!
Úton együtt!

Sunt aici cu toată inima mea!
Teljes szívemmel itt vagyok!

Vol. III.

III. Kötet

Stanca Măda
Székely Beáta
(coordonatori)

Brașov
Brassó
2025

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA

FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET – ROMÂNIA

Adresa:

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA

410161 – Oradea

Str. Șirul Canonicilor nr. 9

institut.franzkett.ro@gmail.com

www.kett.ro

Copyright: © Autorii, 2025

Editori: Stanca Măda, Székely Beáta

Tehnoredactare: Székely Beáta

Corectură: Csíki Csilla, Stanca Măda

ISBN: 978-973-0-41435-6

Ediție ocazională a Institutului pentru Pedagogia Franz Kett Oradea, 2025

Girul științific al publicațiilor aparține evaluatorilor specializați în pedagogia Franz Kett care au evaluat pozitiv lucrările de absolvire a cursurilor de multiplicatori, respectiv cele de certificare ca pedagog Franz Kett organizate de Institut für Franz-Kett-Pädagogik GSEB e. V. din Germania și editorilor.

Responsabilitatea pentru traducere și retroversiune aparține editorilor.

CUPRINS

INTRODUCERE

Către cititor.....8

Franz Kett: Inima ca centru al persoanei.....10

PAGINI TEMATICE: „SUNT AICI CU TOATĂ INIMA MEA!”

Nemes István: Ce este între noi.....14

Monica Gomoescu: Fântâna creației.....19

Elena Cristina Lăutar : Inimioare, inimioare.....22

Ladó-Ilyés Emőke: Aburică.....26

Székely Beáta: Coșul.....32

INSPIRAȚIE PENTRU SĂRBĂTORI

Stanca Măda, Monica Gomoescu, Eugen Gomoescu: Marile evenimente ale vieții.....36

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

Nemes István: Muzica mării.....40

Zalányi Erzsébet, Bereczki Beáta: Jankó cel viteaz și pâinea întărิตă.....47

Cornelia Ursu: Legenda anotimpurilor.....54

PE CALEA CREDINȚEI

Eva Fiedler: Eu sunt viața de vie—a fi conectat.....60

Monica Gomoescu, Stanca Măda, Eugen Gomoescu: Pericopa sfântului Ilie.....71

Székely Beáta: Nesesarul.....75

Monica Gomoescu, Eugen Gomoescu: Triluri de bucurie.....78

Anul 2024 în viața Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din România.....81

TARTALOMJEGYZÉK

HANGOLÓ

Kedves olvasó.....86

Franz Kett: A szív, a személy középpontja 88

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

Nemes István: Ami közöttünk van.....92

Monica Gomoescu: Az alkotás forrása.....97

Lăutar Elena Cristina: Szívek, szívek.....100

Ladó-Ilyés Emőke: Párácska.....104

Székely Beáta: A kosár.....110

INSPÍRÁCIÓ ÜNNEPI ALKALMAKRA

Stanca Măda, Monica Gomoescu, Eugen Gomoescu: Életünk nagy eseményei.....114

MESÉK AZ ÉLETRŐL

Nemes István: A tenger zenéje.....118

Zalányi Erzsébet, Bereczki Beáta: Vitéz Jankó és a kemény kenyér.....125

Cornelia Ursu: Az évszakok legendája.....132

A HIT ÚJTÁN

Eva Fiedler: Én vagyok a szőlőtő— egymással összekapcsolva lenni 138

Monica Gomoescu, Stanca Măda, Eugen Gomoescu: Szent Illés perikopája.....149

Székely Beáta: A neszeszer.....153

Monica Gomoescu, Eugen Gomoescu: Az örööm trillái.....156

A 2024-es év a Romániai Franz Kett Pedagógia Intézet életében.....159

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA

Sunt aici cu toată inima mea!
Teljes szívemmel itt vagyok!

La drum împreună!

Vol. III.

CUVÂNT CĂTRE CITITOR

Publicația profesională anuală a Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din România, *La drum împreună! Úton, együtt!* se află la cel de-al treilea volum. Acest lucru este o dovedă vie a faptului că pedagogia Franz Kett a prins rădăcini, crește și înflorește în România, că există atât creativitate și talent, cât și continuitate și asumare în Institutul nostru.

Tema acestui volum – *Sunt aici cu toată inima mea* – reprezintă un laitmotiv în pedagogia noastră. Eseul introductiv al volumului, scris de însuși fondatorul pedagogiei noastre, mult regretatul Franz Kett, oferă cadrul în care această temă poate fi interpretată din punct de vedere pedagogic, antropologic și religios. Este o lectură profundă care aduce multiple perspective asupra inimii: inima ca purtătoare de semnificație pentru centrul ființei, inima care unește puterea trupului și aspirațiile spiritului, inima ca poartă de percepție a realității.

Prin intermediul inimii, putem vedea lumea exterioară ca parabolă a lumii interioare. Poveștile, basmele, legendele ne ajută să experimentăm imaginile lumii exterioare, aducându-le, prin trăirea experiențelor specifice activităților din pedagogia Franz Kett, în lumea noastră interioară. Astfel, ne putem găsi scopul în viață și putem răspunde la marile întrebări ale existenței: *Cine sunt eu? De ce sunt aici? Pentru ce am fost creat? Cum ar trebui să fiu?*

Acest volum vă invită să experimentați lumea exterioară ca trăire profundă printr-o serie de treisprezece activități gândite, trăite și așternute în scris de autori români, la care se adaugă activitatea propusă de Eva Fiedler, formator și membru al Institutului German pentru Pedagogia Franz Kett.

Tema inimii este abordată într-o manieră complexă în cadrul activităților propuse în acest volum. *Ce este între noi* trimite la calitatea relațiilor interumane pe care le construim zilnic în spațiul dintre noi. Conectarea la *Fântâna creației* ne reamintește darul neasemuit primit de oameni de la Creator și modul în care, deschizându-ne inima, putem crea frumusețe în jur. *Inimioare, inimioare* este o activitate tematică de Ziua Mamei despre sufletul care se însănătoșește prin iubire și bunătate. Lumea complexă a emoțiilor copiilor este explorată în povestea lui *Aburică*, iar *Coșul* arată importanța apartenenței la o comunitate puternică.

Marile evenimente ale vieții aduc împreună comunitățile, iar poveștile despre viață construiesc oameni puternici. *Muzica mării* aduce, într-o comunitate devastată de furtună, cântecul dorinței de viață, al speranței în renașterea care urmează distrugerii. *Jankó cel Viteaz și pâinea întărăță* răspunde unei necesități crescânde pentru învățarea răbdării, gestionarea provocărilor pe termen lung și exersarea perseverenței la copiii de toate vîrstele. A oferi și a primi bucurie și frumusețe, în ciuda diferențelor dintre noi, este lecția pe care o desprindem din *Legenda anotimpurilor*.

Secțiunea intitulată *Pe calea credinței* se deschide cu două activități pe tema unui pasaj biblic (Ioan 15, 1-5A, 9) – *Eu sunt viața de vie* – despre rămânerea împreună în conexiunea cu Hristos pentru a putea rodi îmbelșugat. În mod asemănător, *Pericopa Sfântului Ilie* ne invită să ne reconectăm cu credința și cu bucuria transformatoare care vine din această regăsire. Două

rugăciuni de dimineață sunt tot atâtea invitații la a ne pregăti trupul și sufletul pentru o nouă zi – *Neserul* – și a ne bucura deplin de venirea acesteia – *Triluri de bucurie*.

Prin complexitatea structurală și formală, activitățile propuse în acest volum sunt destinate unor categorii de vîrstă foarte diferite. De la copii de vîrstă preșcolară la adulți ajunși la vîrstă senectuții, ne putem bucura de experiențe profunde și semnificative cu ajutorul pedagogiei Franz Kett. Poveștile, legendele și pericopele din acest volum ne conduc la a trăi cu inima fiecare activitate în parte, fiind conectați la starea de prezență permanentă specifică acestui demers pedagogic.

Vă invităm să urmați invitația Micului Prinț (*Poți vedea bine doar cu inima, esențialul rămâne invizibil pentru ochi*) și să priviți, să citiți și să trăiți cu inima activitățile propuse în acest volum. Dacă reușim să schimbăm măcar puțin din modul în care este percepută educația, iar acest volum îmbogățește măcar cu un strop recuzita noastră pedagogică, înseamnă că și-a atins scopul.

Monica Gomoescu, Stanca Măda, Székely Beáta

Franz Kett

INIMA CA CENTRU AL PERSOANEI¹

Ceea ce se trezește la viață vrea să trăiască, plantele, animalele și eu ca ființă umană. Ca om, mă gândesc la viața mea. Trăiesc conștient. Mă cunosc ca individ, ca propria mea persoană, ca cineva căruia i se spune pe nume. Mă cunosc ca pe cineva care a devenit și devine, integrat într-o poveste de viață.

MI-E VIAȚA UN ȘIR DE CRESCÂNDE SPIRALE²

Rainer Maria Rilke

Știu că sunt integrat în întreaga lume, mă văd ca parte a ei. Mă percep în expresiile mele de viață. Acestea sunt de natură fizică și psihică. Mănânc, beau, diger, cresc. Simt, gândesc, acționez. Cresc în vîrstă și, sper, și în înțelepciune. Având în vedere perceptiile, experiențele și cursul vieții mele, mă întreb: Cine sunt eu? Pentru ce sunt aici? Ce ar trebui să crească din mine? Care este miezul în jurul căruia cresc spiralele vieții mele? Ce îmi hrănește dorința de a trăi? Există oare un fel de centru în care sunt adunate toate procesele vieții mele, din care acestea curg? Care este această forță care îmi conduce viața, din care ea ia formă? Este vorba despre întrebarea legată de partea cea mai intimă a ființei mele, care se manifestă în expresiile mele, dar care se sustrage unei determinări obiective, unei definiții clare. Pe baza înțelegerii simbolurilor de către C. G. Jung, care definește un simbol drept purtător de semnificație pentru ceva inexprimabil, INIMA, mușchiul central al corpului meu, devine purtătorul de semnificație pentru ființa mea cea mai intimă, centrul persoanei mele, întregul care sunt.

Inima, ca simbol al persoanei noastre, miezul și centrul ei, ca sediu al emoțiilor și sentimentelor noastre, inspiră poeti, psihologi, filosofi și teologi. Este marea temă a umanității în măreția și, în același timp, în nepătrunderea sa, în capacitatea sa de iubire și devotament, precum și în aberațiile, confuziile și greșelile sale, fiind cântată ca atare, ca subiect comic sau tragic. Iată o încercare de a reda ceva din funcționarea inimii noastre.

Un mare teolog al inimii este Sfântul AUGUSTIN (354-430). Îl găsim înfățișat ținând o inimă înflăcărată în mâini. Sfântul Augustin vede inima ca fiind principiul care unește puterea trupului și aspirațiile spiritului, care pune în valoare această unitate în voință și devine conștient de această unitate în gândire. În acest sens, inima este ceva copleșitor, dar, potrivit Sfântului Augustin, ea nu este de la sine, ci este, din nou, depășită de Dumnezeu, de iubirea sa.

NE-AI FĂCUT PENTRU TINE, DOAMNE, ȘI NELINIȘTITĂ ESTE INIMA MEA PÂNĂ NU-ȘI VA AFLA ODIHNA ÎNTRU TINE. (CONF 1,1)

Teologul Karl Rahner (1904-1984) exprimă în cuvinte actuale, aproape poetice, dorința inimii de a trăi din plin și întrebarea în ce măsură existența noastră pe pământ este capabilă să

împlinească această dorință:

Pământul naște copii din inima-i nemăsurată, iar ceea ce le dă este prea frumos pentru a fi disprețuit și prea sărac pentru a-i îmbogăți pe ei - cei nesătui.³

În Vechiul Testament, Cartea I a Regilor 3:7, Tânărul rege SOLOMON îl roagă pe Dumnezeu:

Tu, Doamne, Dumnezeul meu, Tu l-ai făcut pe robul Tău rege în locul tatălui meu. Însă eu sunt încă foarte Tânăr și nu știu cum să mă port ca un rege. De aceea, dă-i robului Tău o inimă care să audă, pentru ca să poată să conducă poporul Tău și să deosebească binele de rău.

Distinctia dintre bine și rău și decizia în favoarea unuia sau a altuia are loc în inimă. Am auzit despre inima surdă, oarbă, împietrită și nebună.

Suntem familiarizați cu fraza din „Micul Prinț”, a poetului Antoine de Saint Exupery:

Poți vedea bine doar cu inima, esențialul rămâne invizibil pentru ochi.

O relație cu lumea caracterizată de forțele bune ale inimii, în primul rând de iubire, ne permite să o vedem cu adevărat: în frumusețea ei prețioasă și uimitoare; în efemeritatea ei fragilă, vulnerabilă, în pericol; ca un întreg din care facem parte, fraternizăm cu ea, suntem responsabili pentru ea. Dar inima noastră poate fi, de asemenea, orbită de o dependență nestăvilită de sine însăși. Ea se învârte relațional în jurul ei, ocupată de ură, invidie și resentimente. Ea vede totul sub aceste aspecte care neagă viața și acționează în consecință. Ea creează o atmosferă de deznaștere și nenorocire, creează și întărește structuri ale răului.

Puterea care este profund și esențial atribuită inimii – întrucât, la urma urmei, este punctul de contact cu Dumnezeu – este iubirea. Apostolul Pavel o descrie ca fiind adevărată cale a existenței creștine.

IMNUL IUBIRII 1 Cor 12:31b, 13:1-7

*Și vă arăt încă o cale,
care le întrece pe toate:
De aș grăi în limbile oamenilor și ale îngerilor,
iar dragoste nu am,
făcute-m-am aramă sunătoare și chimval răsunător.
Și de aș avea darul proorociei
și tainele toate le-aș cunoaște
și orice știință,
și de aș avea atâta credință
încât să mut și muntele,
iar dragoste nu am, nimic nu sunt.
Și de aș împărți toată avuția mea
și de aș da trupul meu ca să fie ars,
iar dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.
Dragostea îndelung rabdă;
dragostea este binevoitoare,
dragostea nu pizmuiește,
nu se laudă,*

nu se trufește.

*Dragostea nu se poartă cu necuviință,
nu caută ale sale,
nu se aprinde de mânie,
nu gândește răul.*

*Nu se bucură de nedreptate,
ci se bucură de adevăr.*

*Toate le suferă,
toate le crede,
toate le nădăjduiește,
toate le rabdă.*

Acestea sunt gânduri nobile care și-au spus cuvântul. La nivelul vieții de zi cu zi, tot ceea ce ne place să facem capătă strălucire. Devine prețios. Aceasta poate fi o grădină îngrijită cu dragoste, o masă pusă cu dragoste. Mâncarea gătită cu dragoste este gustoasă. Împerecherea în dragoste înseamnă să ne experimentăm propria fericire în fericirea celorlalți. Dragostea este caracterizată de pasiune. Acest lucru se aplică și felului de iubire pe care îl numim PASIUNE. Inima are un ochi și o ureche pentru viețile amenințate de suferință și greutăți. Îi este milă de ea, adică intră într-o stare de compasiune. Simte solidaritate. Ea stă alături. Ea ajută. Iubindu-l pe celălalt ca parte a întregului, mă iubesc pe mine însuși, care sunt și eu parte a întregului. Iubirea ia naștere. În ea, iubirea prin excelență, Dumnezeu, devine prezent.

Matematicianul și filosoful francez Blaise Pascal (1623-1662) sparge tiparele unei rațiuni a inimii; el o separă de rațiunea intelectului nostru. Ambele moduri de a raționa au adevărul lor propriu. Dacă rațiunea noastră este centrată pe adevărul și validitatea formulelor și legilor matematice, în inima noastră experimentăm limitele rațiunii noastre. În inimă ne întâlnim cu natura noastră fragmentară. Recunoașterea umilă a propriei ignoranțe devine, de asemenea, un impuls de a ne întoarce din nou la credință. Saltul care trebuie făcut este ca un pariu în care poți câștiga totul, dar nu poți pierde nimic. Prin rațiunea inimii, se deschide ușa către certitudinea existenței lui Dumnezeu.

Un rezumat al conceptului biblic despre inimă poate fi găsit în opera teologului vienez Paul M. Zulehner (născut în 1939)

Din punct de vedere biblic, inima înseamnă minte, conștiință, memorie, voință, dar și carne, spirit, suflet, persoana ca întreg. Ura sau iubirea se adună în ea. Inima poate fi pietrificată sau vie. Din ea vine răul sau binele. Astfel, Dumnezeu promite poporului său cu inima împietrită prin profetul Ezechiel: „Vă voi da o inimă nouă și duh nou vă voi da. Voi lua din trupul vostru inima cea de piatră și vă voi da inimă de carne. (Ez 36:26)“

Note

¹Capitolul a fost tradus din Franz Kett, 2022, *Ganzheitlich, sinnorientiert Erziehen und Bilden. Lesebuch*. Gröbenzell: Franz Kett-Verlag, p. 168-173.

²Poezie scrisă de Reiner Maria Rilke în 20.03.1899, în germană în original: „Ich lebe mein Leb-

en in wachsenden Ringen,/ die sich über die Dinge ziehn./ Ich werde den letzten vielleicht nicht vollbringen,/ aber versuchen will ich ihn./ Ich kreise um Gott, um den uralten Turm,/ und ich kreise jahrtausendelang;/ und ich weiß noch nicht: bin ich ein Falke, ein Sturm/ oder ein großer Gesang." În limba română: „Mi-e viața un sir de crescânde spirale,/ și multe devale -au rămas./ La cea mai înaltă s-ajung n-o fi cale,/ dar fără să-ncerc nu mă las./ În jurul străvechiului turn, Dumnezeu,/ de veci mă rotesc și mă sui;/ și nu știu de șoim ori furtună sunt eu,/ ori cântec de slavă al Lui." (<https://lyricstranslate.com/ro/ich-lebe-mein-lebenwachsenden-ringend-mi-e-via%C5%A3a-un-%C5%9Fir-de-cresc%C3%A3nde-spirale.html>, accesat la 18.12.2024)

³Karl Rahner, 1954. „Die Erde, unsere große Mutter”. În Karl Rahner *Kleines Kirchenjahr*. München, 85f A. a. 0., 87f.

⁴Paul M. Zulehner. 2016. *Gott ist größer als unser Herz*. Kevalaer: Topos Plus. ISBN 9783836710527, p. 212.

(Traducător: Ioana Diaconu)

Nemes István

CE ESTE ÎNTRE NOI

INTRODUCERE

Conform lui Franz Kett, spațiul intermediar, care se află între două persoane, nu este un spațiu neutru, gol de conținut. Nu doar aerul îl umple, ci și calitatea relațiilor noastre devine mai tangibilă prin intermediul acestui spațiu. „Spațiul intermediar poate fi descris ca o atmosferă bună sau rea. Bunăvoie, pacea, atenția, adevărul, iubirea pot exista în acest spațiu sau, dimpotrivă, dorința de putere, tendințele de autoafirmare, răutatea, minciuna, invidia și ura. Un spirit bun sau rău umple acest spațiu. Spațiul intermediar mi se pare o realitate care apare în efectele sale pozitive sau negative, care ne influențează și pe care o influențăm noi.” – scrie fondatorul pedagogiei noastre.

Ce este între noi este atmosfera, pe care o respirăm și o creăm, și care se reflectă și în limbajul cotidian, în expresii și clișee familiare: „este o atmosferă bună”, „o atmosferă relaxată, liberă” – obișnuim să spunem. Sau este descrisă ca „un climat tensionat” sau „o atmosferă proastă”. Între îndrăgostiți, aerul devine aprins.

Atmosfera are și o conotație religioasă. Conform Scripturii, Dumnezeu a făcut omul viu suflând în nările lui „ruach”, suflarea vieții. În Biblie, „ruach” înseamnă o rafală de vânt puternic, respirație, dar și Duhul lui Dumnezeu. Astfel, Dumnezeu a suflat viață Sa, realitatea Sa în om. Acest lucru are un impact asupra relațiilor noastre și asupra vieții noastre comune. Ce respirăm noi? Respirăm împreună cu Dumnezeu, Cel care ne dă viață, și îl expirăm pe El, sau expirăm altceva? Activitatea de mai jos ajută la conștientizarea acestor aspecte.

Grup țintă: Elevi din clasele a X-a – a XII-a

Materiale: coș, eșarfe colorate pentru toți participanții, inel auriu, eșarfe aurii, coșuleț cu ramuri spinoase pentru fiecare participant, suporturi aurii circulare pentru fiecare participant, materiale pentru decorat, Biblie, lumânare.

1. INTRAREA ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Participanții se aşază în sală. Venim conștient: închidem ochii și respirăm conștient de două sau trei ori. Când inspirăm, urmărим calea pe care o parurge aerul și cum se umple abdomenul nostru cu aer. Când expirăm, observăm cum se golește abdomenul nostru.

Observarea respirației ne face conștienți. În multe tradiții, meditația constă tocmai în acest lucru: inspirăm, expirăm și urmărим acest proces. Dar ce inspirăm și ce expirăm?

- Urmează un alt exercițiu: închidem ochii și ne gândim ce am vrea să ne umple astăzi inima.
- La sunetul unui bol tibetan, respirăm conștient și ne imaginăm că acest dar ajunge acum în inima noastră, apoi expirăm. Putem rămâne cu acest gând câteva respirații.

- Acum ne gândim la ce purtăm în noi și ce am vrea cu adevărat să expirem către ceilalți, în acest spațiu comun.
- Inspirăm conștient, apoi expirem și ne imaginăm că expirem ceea ce am gândit. Rămânem câteva secunde cu acest gând.
- Coordonatorul aduce un coș cu eșarfe transparente colorate. Fiecare persoană poate alege o eșarfă care prin culoarea ei reflectă ceea ce am gândit la inspirare sau la expirare.
- Urmează să împărtăşim în cerc gândurile noastre. Alegem eșarfa de o anumită culoare pentru că aceasta reflectă ce am dorit să umple astăzi inima noastră sau ce am dorit să emanăm către ceilalți. Cercul este organizat astfel încât fiecare se prinde de eșarfele vecinilor. Spunem „*Eu astăzi aș dori ca aceasta să umple inima mea. Astăzi, îți doresc și tie asta.*” Sau: „*Eu astăzi mi-aș dori să eman acest lucru și îmi doresc să ţi-l ofer și tie ca dar.*”
- Când toți s-au prins prin eșarfe, coordonatorul face un rezumat al celor spuse:
Să privim pentru un moment cercul nostru. Uitați-vă în jur, cine este aici. Ce ne leagă acum?
- Participanții pot împărtăși: eșarfe, multe culori frumoase, diversitate, multe urări bune, multe intenții bune.
- *Mulțumim lui Dumnezeu că este așa.*
- La final, lăsăm eșarfele jos, în fața noastră, și ne aşezăm pe scaune.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Coordonatorul marchează centrul cu ajutorul unui cerc de aur.
- În centrul cercului, cu ajutorul a două sau trei persoane, se aşază o eșarfă aurie, semnificând că acest centru este foarte valoros și va primi ceva foarte valoros. Cu participanți adulții sau tineri adulții, se poate imagina și un cerc asociativ.

Am ajuns aici, am conștientizat că suntem aici și ne-am gândit la ceva important. Ne dorim ca asta să umple astăzi ziua și inima noastră. Ne-am gândit la ceva ce am vrea să expirem din noi, să emanăm către ceilalți.

- Ne ridicăm și rămânem în picioare.

PAGINI TEMATICE: „SUNT AICI CU TOATĂ INIMA MEA!”

Am mai făcut ceva foarte important. Dacă acum mă uit la vecinul meu, ce este acel lucru care umple spațiul dintre noi

- Participanții pot împărtăși observațiile lor: aer, distanță, nimic, o mulțime de lucruri bune, pentru că ne-am conectat, relații etc.

Într-adevăr, la prima vedere pare că între noi există distanță, aer sau nu există nimic. Cei care nu sunt de acord cu aceasta, au observat deja că acest „aer” nu este gol. Acest aer este plin de ceva. Este o atmosferă. Între noi s-a creat o atmosferă. În viața de zi cu zi, auzim sau vorbim adesea despre atmosfera locurilor care sunt importante pentru noi: în clasă, la școală, la locul de muncă al părinților. Cum caracterizăm această atmosferă?

- Participanții pot spune diferite fraze pentru a descrie atmosfera: atmosfera este bună, atmosfera este rece, atmosfera este tensionată, atmosfera este proastă, atmosfera este fierbinte, aerul este bun, nu este aer etc.

Adesea, se aud fraze care fac ca aerul să înghețe, atmosfera să înghețe.

- Participanților li se oferă un bol sau un coș cu ramuri cu spini. Le cerem să ia, dacă doresc, câte o ramură și să o așeze în jurul cercului central, însotită de o propoziție pe care au auzit-o și care a creat o atmosferă proastă pentru ei, sau poate o propoziție pe care au spus-o și care a generat o atmosferă negativă. La final, se formează o coroană de spini în jurul cercului central.

Dar există și propoziții cu care putem crea o atmosferă bună, propoziții care aduc bucurie, mângâiere și eliberare într-o comunitate.

- Acum, cerem participanților să ia eșarfele pe care le-au primit la începutul sesiunii, să meargă individual în mijlocul cercului și să-l înconjoare cu ele, acoperind cu primele eșarfe spinii și să spună propoziții care pentru ei creează o atmosferă de încredere, căldură, libertate și frumusețe.
- Este important ca orice atmosferă, indiferent de cum este ea, este creată de noi. și

astfel, ea poate să se schimbe. Ceea ce expirăm noi, asta inspiră ceilalți. Ceea ce expiră ceilalți, asta inspirăm noi. Astfel se formează atmosfera din jurul nostru.

- Aducem Sfânta Scriptură. Povestim despre ea.

- Există o carte foarte importantă care vorbește despre faptul că omul a fost creat de Dumnezeu din iubire, la începutul începuturilor. A fost creat pentru a ne împărtăși din ceea ce este el: lumină, bucurie, bunătate, fericire. Această carte spune încă de la primele pagini, unde se vorbește despre cum ne-a creat Dumnezeu, următoarele (citire): „Domnul Dumnezeu a făcut pe om din țărâna pământului, i-a suflat în nări suflare de viață și omul s-a făcut astfel un suflet viu.” (Geneza 2,7)
- Aprindem o lumânare care simbolizează prezența lui Dumnezeu.
- Se pare că am devenit ființe vii atunci când Dumnezeu ne-a suflat viață în noi, dându-ne -o în inimă. De atunci, în fiecare zi, cu fiecare acțiune, cuvânt și gest al nostru, avem posibilitatea să emanăm această viață care este în inima noastră. Astfel, putem crea o atmosferă în jurul nostru, „expirând” ceea ce Dumnezeu a pus în noi. Punem Sfânta Scriptură și lumânarea în mijloc.

3. APROFUNDARE PRIN CREAȚIE

- Coordonatorul invită participanții să creeze imagini pe mici suporturi de culoare aurie, reprezentând lucruri pe care le consideră esențiale pentru a crea o atmosferă bună, vindecătoare și frumoasă în comunitatea lor sau lucruri care ar duce la o schimbare în bine.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

- Înconjurăm imaginea. Ne ținem de mâini. Coordonatorul le cere participanților să închidă ochii și să reflecteze la ceea ce au creat pe propriul suportul. Apoi, respirăm adânc, inspirând dinspre centrul aurit, deschidem ochii și expirăm împreună.
- Fiecare participant poate împărtăși ce „a inspirat” acum în centrul nostru comun.

Este posibil ca acum, în acest moment, Dumnezeu să fi insuflat viața Sa în lume prin toate lucrurile frumoase care au fost exprimate.

Rugăciune:

Doamne, dă-ne
Cuvinte vindecătoare,
Gesturi care să aducă bucurie,
O prezență care să creeze o
atmosferă bună în lume,
Să expirăm mereu acea viață prin
care tu ne dăruiești viață în fiecare
clipă.
Respiră iubirea Ta prin noi în lume.
Amin.

Monica Gomoescu

FÂNTÂNA CREAȚIEI

INTRODUCERE

Am propus această activitate pentru a ne reaminti faptul că fiecare dintre noi este un creator sub diferite forme. Creăm o lume mai bună prin gândurile și prin cuvintele noastre, relații sănătoase, lucrări de artă, o atmosferă plăcută în jurul nostru, o energie bună și sănătoasă.

Actul creației este și el unul extrem de important și, poate, la fel de importantă este și sursa de inspirație care ne ghidează în actul creației. Ne dorim ca această sursă să fie una plină de lumină, de iubire, de speranță. Această sursă poate fi numită oricum ne dorim: iubire, creație, Duhul Sfânt.

Materiale: Instrumente de desenat/pictat: pensulă, creion, grafit, linere, coș pentru instrumente; cerc auriu, voaluri albastre și pietre pentru toți participanții, mărgele pentru conectarea la fântană, pătrate albe x 20; materiale de decor, lumânare; Biblie.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Ne-am trezit, am parcurs un drum și am ajuns aici. Ne vom saluta printr-un cântec specific. Și vom face acest lucru într-un fel anume. Cântecul propus de mine este: *Bună dimineață! Jó reggelt! Good morning! Guten Morgen!* – grupul este împărțit în două și cântecul se realizează ca răspuns la salut.
- Ne-am trezit vocea care ne-a ajutat să creăm împreună o armonie frumoasă. Să trezim și celelalte elemente care ne ajută în activitatile zilnice de creație. Ne trezim degetele făcând câteva joculete cu ele. Ce altceva trezim? Tot ce se leagă de creație: ochii, urechile, simțurile etc.
- Aducem un cerc auriu și îl dăm mai departe în grup cu un salut, un zâmbet. Ultima persoană aşeză cercul în centru. Invităm participanții să negocieze centrul.
- Aducem două baticuri moi albastre și le dăm la două persoane cu rugămintea de a le pune în cercul din mijloc.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Avem în mijloc un cerc auriu umplut cu baticuri moi, albastre. La ce ne duce cu gândul ceea ce se află în mijlocul nostru (fântână etc). După ce se stabilește că aici este vorba despre o fântână, participanții sunt rugați să așeze pietre în jurul cercului și să ofere răspunsuri la următoarea întrebare: *Ce fel de fântână poate fi aceasta?*

Vă invit acum să scoateți ceea ce vă doriți pentru ziua de azi din această fântână Vă rog să sunați din instrument și să spuneti ce anume ati luat sau doar să păstrați pentru voi.

- Păstrând în minte acele lucruri pe care le-ați luat din fântână, vă rog să alegeti fiecare câte un instrument de creație (pictură/ desen). *Ce instrument ati luat? Ce facem cu el? Cum se numește?*
- Vă invit acum să realizați în palma voastră acel lucru pe care l-ați luat din fântână anterior sau un simbol pentru el. Desenăm și în palma vecinului din dreapta ceva ce am luat și am dorit să dăruim mai departe. *Ce ati dăruit? Ce ati primit?* Ca variantă, putem face desenul cu instrumentul pe spatele vecinului.

Fiecare a primit ceva, un instrument unic, cu o inspirație unică. Am luat din fântână ceva care mă inspiră la creație. Avem nevoie de inspirație și creativitate pentru a folosi acest instrument și pentru a scoate din el această creativitate. În fiecare zi ne dorim să trezim sursele de inspirație care ne impulsionează creativitatea.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Rog fiecare participant să ia câte un pătrat alb pe care să realizeze o creație, având în centru instrumentul de creație (desen/pictură) primit.

Totodată, realizăm creația cu gândul la ce a venit către mine din fântâna creației și care este sursa mea de inspirație.

- Creatia se realizează pe fondul musical: <https://www.youtube.com/watch?v=J15PhAF4qio>

4. ÎNȚELEGEM MESAJUL

- Invităm participanții să ne ofere interpretările lor privind sursa lor de inspirație care îi ghidează în viață.

Care este fântâna creației de la care se hrănesc/inspiră?

- În fiecare zi, ne conectăm la o sursă de inspirație care ne conduce și ne ghidează.

Există oameni care cred că aceasta fântână a inspirației vine de dincolo de noi și o numesc Duhul Sfânt.

- Participanții sunt invitați să se conecteze cu ajutorul șigarurilor de mărgele la fântâna creației.
- Aprindem lumânarea și citim din Sfânta Scriptură „Lăudați fântâna aceasta, cântați imne în cinstea ei!„ (Numerii, 21,17).
- Ducem lumânarea în mijloc.
- Vă invit să cântăm și noi un imn de mulțumire:

https://www.youtube.com/watch?v=mwRMT2_pi9c

Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!
Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!

Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!
Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!

Elena Cristina Lăutar

INIMIOARE, INIMIOARE

INTRODUCERE

Inimioare, inimioare este o poveste scrisă de Sarina Cassvan (1894-1978), romancieră și traducătoare română. Activitatea propusă este destinată preșcolarilor (cu vârste între 3 și 6 ani), fiind potrivită pentru Ziua Mamei pe care o sărbătorim la începutul lunii martie. Activitatea poate fi ținută doar cu copiii sau împreună cu mamele acestora.

Simbolul inimii este strâns legat de cel al mamei. Mama se definește prin iubire și grijă față de copii și de casă. Dar și ea are nevoie să fie iubită și apreciată pentru a fi sănătoasă și a putea oferi, la rândul ei, iubire. „Inima rea” din povestea de față se vindecă numai cu bunătate și iubire, iar gestul copilului care îi aduce în dar mamei o nouă inimă este plin de semnificații. Inima nouă nu o va înlocui pe cea „rea”, dar o va vindeca astfel încât întreg corpul să-și revină la o sănătate înfloritoare.

Materiale: batic mare în formă de inimă, inimioare din filți, 3 baticuri groase cu șnur pentru a construi cele trei personaje ale poveștii, o inimă din turtă dulce (optional) sau un alt simbol, materiale pentru creație, lumânare, clopoțel.

1. INTRAREA ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Coordonatorul începe activitatea printr-un salut cu ajutorul unui clopoțel. Clopoțelul trece pe la fiecare copil care își spune numele (de exemplu, Sara), iar ceilalți copii îi urează în cor.

Bună dimineața, Sara!

- Activitatea continuă cu un cântec însotit de gesturi:

Eu vreau, eu vreau, eu vreau să te salut

Mă bucur, mă bucur că ești aici cu noi!

- Coordonatorul sau chiar copiii pot sugera diferite gesturi de salut pe care participanții le repetă împreună cu cântecul.
- Conducătorul sesiunii îi invită pe participanți să facă un joc. Începe prin a-i desena cuiva o inimă în palmă cu degetul. Cel care a primit astfel inima, o va da la fel mai departe în cerc. Participanții sunt invitați să arate ce au primit. Ei pot desena în aer, apoi pot arăta cu palmele, cu corpul lor, în perechi, în grupuri de câte patru sau cu ajutorul întregului grup.
- Un pachet (cu inima mare din material împăturită) este trecut din mână și participanții sunt întrebați

Cum este? Ce simți când atingeți pachetul? Ce „mesaj” vă inspiră?

- După ce a trecut pe la toți, pachetul este adus în centru.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Pachetul roșu cu inima împăturită este desfăcut, pe rând, de către un copil până când aceasta devine toată vizibilă pe podea în mijlocul cercului.
- Apoi, stând în cerc, participanții sunt invitați să imite bătăile inimii.

Cum face inima? Haideți să arătăm și noi! Cineva are o idee, iar ceilalți repetă după acesta. Mai aveți și alte idei?

- Arătăm și alte modalități de a mima bătăile inimii.
- Coordonatorul începe povestea.

A fost odată pe o stradă dintr-un orășel un vânzător de dulciuri care striga din tot sufletul:

- Inimioare, inimioare!

Și invita pe toată lumea să cumpere și să guste inimioarele din turtă dulce. Un băiețăș se apropie de dânsul și alese o inimioară, presărată cu bomboane colorate. Nu că ar fi dorit să o mănânce, ci fiindcă voia să i-o ducă mamei sale, care era bolnavă. A auzit el pe cineva din casă spunând că mama lui s-a îmbolnăvit de inimă rea. Și atunci s-a gândit că îi va duce mamei sale inima aceea de turtă dulce pe care să și-o puie în locul celei rele și să se facă sănătoasă.

- Cât ceri pe inimioara asta? îl întrebă pe vânzător.

- Cinci lei, răspunse acesta.

- Vrând s-o plătească văzu cu amărăciune că nu-i ajung banii.

- Off! E prea scump pentru mine, zise băiatul și pe fața lui trecu o umbră de întristare.

- Da' câți bani ai tu ?

- Nu am decât doi lei.

- Dar pentru cine o cumperi? îl întrebă omul.

- Pentru mama. E bolnavă de „inimă rea”, îi spuse cu glasul înecat în lacrimi.

Vânzătorul zâmbi bland, apoi îi dădu inimioara de turtă dulce fără să primească niciun ban. Copilul mulțumi și alergă acasă într-un suflet.

- Mămico, mămico ! Îți-am adus altă inimă ! Arunc-o pe cea bolnavă și rea și pune-o pe asta în loc, să vezi cum te faci sănătoasă!

Mămica nu a înțeles la început ce voia să spună copilul, dar când văzu în mâna lui inimioara de turtă dulce, fața i se lumină, îl luă în brațe și îl sărută plină de fericire văzând cât de mult o iubește băiatul.

PAGINI TEMATICE: „SUNT AICI CU TOATĂ INIMA MEA!”

- *Să trăiești, dragul mamei! Ești un băiețel tare bun. Dar nu înțeleg de ce vrei să-o arunc pe cealaltă?*
- *Fiindcă toți din casă spun că te-ai îmbolnăvit de „inimă rea”. Și când am văzut inima asta de turtă dulce, m-am gândit să-o cumpăr pentru tine. Nu-i aşa că am făcut bine?*
- *Foarte bine dragul mamei, îi răsunse mama, dezmembrându-l. Să știi că inimile oamenilor nu se pot schimba, dar eu am să mă fac bine, dacă tu ai să mănânci inimioara asta de turtă dulce în locul meu.*

La început, băiatul nu a vrut să se atingă de ea, dar după ce mama lui luă și ea o bucătică, mânca cu plăcere restul. Din ziua aceea, mama să începu să se însănătoșească.

Iar peste câteva zile, mama se duse împreună cu băiatul la vânzătorul de turtă dulce. Mama băiatului îi reaminti vânzătorului de inimioara dăruită în urmă cu câteva zile și-i mulțumi pentru gestul său frumos.

Copilului îi sălta inima de bucurie când mergea alături de mama lui, care era Tânără, frumoasă și sănătoasă.

Și cum oare să nu te faci sănătoasă, spuneți și voi, când ai un copil cu o inimă atât de bună.

- Pe măsură ce spune povestea, coordonatorul se poate opri pentru a da roluri copiilor sau pentru a introduce în scenă personajele construite din baticuri groase cu șnur și inima din turtă dulce.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Fiecare copil primește o inimă de mărime medie din filăt pe care să o împodobească cu ceea ce dorește să-i ofere mamei lui. Se folosește un fond sonor liniștit pe parcursul activității de creație a propriilor inimioare.
- Variantă: Dacă la activitate participă și mamele copiilor, după activitatea creativă, copiii își întorc creațiile către mamele lor care stau în afara cercului.
- Se cântă un cântec de Ziua Mamei. *De ziua ta, mămico!* (cântec din folclorul copiilor, disponibil la <https://www.youtube.com/watch?v=CRG4M8s50W4>)

*Am vrut să-ți culeg o floare,
Un mic ghiocel frumos,
Dar până la urmă moare
Și nu e de folos.*

Refren: *De ziua ta, mămico,
În dar ți-am adus inima
Și crede-mă, mămico,
Un dar mai frumos nu se putea. (bis)*

*Am vrut să-ți culeg steluțe
Să-ți fac un frumos colier,
Dar cine nu știe oare,
Că-n zori steluțele pier.*

*Am vrut să-ți culeg o rază,
S-o prind în al tău păr,
Dar tu strălucești mai tare,
De dragoste și dor.*

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

- După cântec, se aprinde lumânarea și se aşazăă în mijloc. Lângă, se aşazăă și un clopoțel. Fiecare copil poate veni în mijloc și suna din clopoțel pentru a spune ce a dat din inima lui.
- În final, coordonatorul rostește un cuvânt de mulțumire
- Sugestie: La sfârșitul activității, copiii pot primi turtă dulce împăturită într-un ambalaj frumos pentru a fi dăruită mamelor.

Rugăciune:

Doamne îți mulțumim pentru că ne-ai dăruit o inimă cu care să ne iubim mămicile. Îți mulțumim pentru că ai făcut din mămicile noastre îngerii noștri păzitori!

Ladó-Ilyés Emőke

PÁRÁCSKA (ABURICĂ)

Adaptare a poveștii lui Zelk Zoltán

INTRODUCERE

Fiecare zi din viața noastră este determinată de sentimentele/emoțiile noastre. Această sesiune a fost inspirată de constatarea faptului că preșcolarii noștri au adesea dificultăți în a exprima sentimentele. Acest lucru se datorează faptului că ei acum învață să exprime ceea ce simt. Ei experimentează sentimente de mânie, furie, bunătate și blândețe în fiecare zi a vieții lor mici. Este important ca ei să știe cum să facă distincția între acestea. În același timp, este important ca ei să învețe să exprime corect aceste emoții opuse. Trebuie să constată că blândețea și bunătatea aduc fericire și veselie în viața noastră, adică ne oferă o nouă viață și putere în tot ceea ce facem atât nouă, cât și celorlalți. În același timp, activitatea dezvoltă și tandrețea și dragostea pentru natură, motiv pentru care am ales ca *motto* următoarea frază din poveste: „iubește pădurile și florile de pe pajisetă și fii blând”.

Materiale: eșarfă albastră, rotundă, eșarfă moale, gri (2 bucăți), nor alb (cusut din pâslă cu picături de apă din pâslă), eșarfă verde încis (pădure), bețișoare, bucăți din pâslă pentru frunze, sfoară verde, bucăți de pâslă verde deschis în forma unor frunze (pajisetă), sfoară, eșarfă galbenă (grâu), spice de grâu/sfoară și semințe, elemente decorative, pietre de sticlă, sfiori, semințe, bețișoare, eșarfă albă, rotundă.

Această activitate poate fi precedată de o activitate de învățare unde facem cunoștință cu următoarele emoții: amabil, blând, supărat, furios.

Grup țintă: copii cu vîrste cuprinse între 4 și 6 ani

1. INTRAREA ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Participanții se aşază într-un cerc, iar conducătorul activității salută copiii.

Astăzi, vă rog să salutați copilașul care stă lângă voi cu un zâmbet blând/ amabil, făcându-i cu mâna. Încep eu, apoi ne salutăm pe rând. Pe urmă, salutăm cu un zâmbet și un gest din mâna pe oricine ne întâlnescă privirea.

- De asemenea, ne salutăm și cu un cântec pentru întâlnirea de dimineață.
- Coordonatorul scoate o eșarfă albastră împăturită și o aduce unui copil care poartă un articol vestimentar sau un accesoriu albastru. Dând ușor din cap, el îi face semn cu mâna copilului să ia eșarfa și să caute pe cineva care poartă ceva albastru. În acest fel, ei desfăc treptat eșarfa albastră.

Ducem eșarfa în centrul sălii și îi întrebăm pe colegii noștri de pe scaun dacă se află întradevară în centrul cercului nostru. Dacă este necesar, la indicațiile lor, ajustăm poziția acesteia. Ce reprezintă aceasta?

- Copiii pot face asociere. Ideile sunt prezentate prin pantomimă.
- Ar putea fi oricare răspuns al vostru, dar astăzi va reprezenta cerul.*
- Coordonatorul activității folosește o eșarfă gri pentru a găsi un copil zâmbitor și blând pentru a crea un nor pe cer. Din două eșarfe facem doi nori. Ceilalți trebuie să ghicească ce reprezintă aceste eșarfe. Copiii își prezintă ideile și toți ceilalți le imită.

Ați văzut vreun nor astăzi? Cum pot fi norii? Nori de furtună, gri închis, nori albi pufoși ca oițele ...

Ce fel de ploaie aduce un nor de furtună? Are cineva vreo idee? Arătați-ne și noi vom imita. Dacă aveți o altă idee, o reprezentăm prin mimă și pe aceea. La final, ne punem de acord pe care o vom folosi pentru a imita furtuna atunci când o vom auzi în timpul poveștii.

Ce fel de ploaie aduce norul alb de ploaie? Are cineva vreo idee? Arată-ne și noi vom imita.

- Vom urmări mai multe idei. La final, cădem de acord pe care o vom folosi pentru a imita ploaia liniștită pe care o auzim în timpul poveștii.

La fel cum norii pot fi furtunoși, și oamenii pot fi furioși și supărăți. Poate cineva să ne arate cum este când este nervos?

- Îl imităm împreună cu ceilalți. Dacă mai are cineva vreo idee, o imităm și pe aceea cu toții.

Și cum este când cineva este furios? Cum ați arăta că sunteți furioși?

- Și de data aceasta, oricine își poate prezenta ideea, dacă dorește, și mimăm împreună toate ideile.

Norii nu aduc doar furtuni, ci pot aduce și o ploaie liniștită și plăcută, la fel cum noi, oamenii, putem fi nu doar furioși și supărăți, ci și amabili, veseli și blânci. Cum ne puteți arăta că sunteți amabili? Oricine are o idee, să ne-o arate și o vom imita. Cum ați putea arăta că

sunteți veseli? Și aici, vom asculta orice idee și o vom pune în scenă împreună. Știe cineva cum este o persoană blândă?

- Putem defini/explica acest cuvânt.

O persoană blândă îi ajută pe ceilalți, este liniștită, atentă, are un zâmbet amabil, nu îi rănește pe alții, își face treaba cu bunăvoiință, de exemplu, atunci când pictează la grădiniță, ne ajută să ducem apa, nu strică castelul pe care l-a construit altcineva. Încearcă cineva să ne arate omul blând?

- Dacă nu există doritori, coordonatorul le dă o idee, de exemplu, întorcându-se spre persoana de lângă el cu un zâmbet și strângându-i mâna. El le mulțumește pentru că au arătat atâtă emoție.

Pentru povestea de astăzi avem nevoie de câteva scene, pe care voi, copiii, le veți crea acum.

- Vom împărți participanții în trei grupe și le vom da trei săculeți. Vom șoptic fiecărei echipe ce să creeze. Vom numerota grupele de la 1 la 3:

- eșarfă verde închis (pădure), bețișoare și bucăți de pâslă pentru frunziș, sfori verzi;
  - eșarfă verde deschis (pajiște), bucăți de pâslă, sfori;
  - pânză galbenă (lan de grâu) spice/sfori și semințe.
  - În timpul procesului de creație se aud sunetele naturii.
- <https://www.youtube.com/watch?v=kISMeAcDT1s>
- Îl rugăm pe copii să ia loc atunci când au terminat de creat, astfel încât să putem vedea cine a finalizat. La sfârșitul creației, fiecare grup numește ceea ce a realizat și ne plimbăm în jurul imaginilor împreună pentru a le privi.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

Astăzi veți auzi o poveste despre acest norișor, al cărui nume este Párácska (Aburică)

S-a întâmplat cu mult, mult timp în urmă și atât de departe, încât nici din vârful turnului nu-l puteai vedea. S-a născut un norișor deasupra muntelui, dar era un norișor aşa de frumos și creț, încât soarele și luna au ieșit pe cer în același timp, doar ca să-l vadă.

Erau mândri norul-tată și norul-mamă de frumosul copil. Norul tată le spunea adesea vecinilor:

- *Veți vedea, când va crește, va deveni o furtună!*
- Mimăm furtuna, aşa cum am stabilit în prima etapă.
- *Așa este, spuneau norii-vecini, poate fi o furtună, sau chiar o ploaie ce se întinde peste o țară întreagă... Doar norul-mamă s-a întristat când a auzit aceste vorbe: își dorea ca al ei copil să fie mereu atât de mic, atât de blând și creț. Să nu tune niciodată în vorbă, să nu se*

cerete cu pământul, fulgerând, să nu arunce cu pietre de gheăță (grindină) în florile pomilor fructiferi.

- Mimăm ploaia liniștită, aşa cum am convenit în prima etapă.

În timp ce Norul-mamă era neliniștită de soarta lui Párácska, acesta creștea și devinea tot mai puternic. Alerga singur pe culmile munților. Într-o dimineată s-a înfățișat părinților și le-a spus:

- Noi marcăm creșterea prin desfacerea norișorului. Astfel, acesta se transformă într-un nor mare.

- Am crescut, sunt puternic, lăsați-mă să văd lumea.

Norul-tată s-a uitat mândru la Párácska și i-a spus:

- Du-te, fiule, cutreieră cerurile, aruncă fulgere, tună tare, fii un nor puternic și mândru...

- Vom mima și aici, dar în ordinea în care spune Norul-tată.

Norul-mamă a spus:

- Du-te, fiule, cutreieră cerurile, iubește pădurile și florile de pe pajiști și fii bland ca mătușa ta, curcubeul...

- Mimăm o ploaie liniștită, aşa cum am stabilit la început.

Párácska a plâns cu două-trei picături de ploaie, și-a luat rămas bun de la părinți și a început să zboare pe cer. Când a ajuns deasupra unei păduri, a auzit crengile suspinând sub el:

- Coordonatorul îl duce pe Párácska la pădure, iar când o udă, pune câteva picături de ploaie din pâslă pe imagine și le dă câte una fiecărui dintre copiii care au creat această scenă, pentru a le așeza și aceștia în tabloul creat. Între timp, le cere celorlalți să imite o ploaie liniștită.

- O, noruleț drag, stropește-ne, căci că murim de sete!

Norulețul mic și-a amintit cuvintele mamei sale și a stropit frunzele uscate. Apoi și-a continuat drumul și a ajuns deasupra unei pajiști. Când firele de iarba îngălbenește l-au văzut, toate au început să-l roage:

- Conducătorul îl mută pe Párácska pe pajiște, iar când stropește locul, pune și câteva picături de ploaie din pâslă și le dă și copiilor, astfel încât și ei să poată face același lucru. Între timp, ceilalți sunt rugați să interpreteze ploaia liniștită.

- *O, noruleț drag, nu ne lăsa să murim de sete!*

Párácska le-a stropit și pe ele, ascultând fericit cum firele de iarbă sorb cu sete picăturile de ploaie. Însă, după ce a udat pădurea și pajiștea, norulețul devenise atât de mic, încât nici nu mai putea să plutească dacă nu l-ar fi ajutat vântul, care l-a luat cu brațele lui puternice și l-a purtat mai departe.

Se însera deja când a ajuns deasupra unui câmp de grâu, unde un țăran privea cerul cu tristețe. Când a văzut norulețul, a strigat bucuros:

- Îl mutăm pe Párácska la lanul de grâu, iar când îl stropim, acționăm la fel ca în cazul pădurii și al pajiștii. Copiii interpretează din nou ploaia liniștită.

- *O, noruleț drag, înveselește-mi spicile, căci dacă se usucă, nu voi putea coace pâine pentru copiii mei!*

Norulețul s-a transformat imediat în ploaie, iar spicile însetate s-au legănat fericite sub picăturile de apă. Vântul și-a căutat zadarnic micul prieten, căci acesta dispăruse deja de pe cer, pentru a trăi mai departe într-o frunză, un fir de iarbă, o margareta, un spic de grâu și, în cele din urmă, într-o pâine.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

Párácska a ascultat de mama sa și, în loc să aducă furtună, a dăruit pădurii, pajiștii și câmpului de grâu o ploaie liniștită, pentru a-i înveseli și a le reda viața. Acum vă invit să creați pe aceste eșarfe albe propriul vostru nor bland, arătând ce poate oferi un noruleț bland, cum arată norul vostru bland sau ce reflectă inima voastră.

Pentru creație, puteți folosi 10 elemente.

- Dacă cineva își dorește mai multe și, împreună analizând desenul, vedem că este nevoie, poate alege cu atenție încă cinci elemente decorative.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

Haideți să facem un tur și să privim creațiile!

- După ce ne întoarcem la locurile noastre, coordonatorul întreabă:

Ce creații ați văzut? Cum arătau norii? De cine a ascultat Párácska?

Oamenii pot fi uneori furtunoși, războinici sau mâniași, dar, la fel ca Párácska, pot alege să rămână blânci, să-i ajute pe ceilalți, să-i înveselească și să le susțină dezvoltarea. Pe acești oameni îi numim oameni binevoitori. Ei aduc lumină, veselie și bucurie în vietile noastre.

Székely Beáta

COŞUL

INTRODUCERE:

„Sunt aici cu toată inima mea” - este motto-ul anuarului din acest an. Există multe moduri de a fi prezent, de a fi aici. Pot fi prezent singur, cu toată inima mea, sau în comunitate. Observația asupra coșului se bazează pe acest aspect comunitar. Prin intermediul unui obiect simplu, de zi cu zi, ne putem reaminti importanța de a fi în comunitate. Fiecare are un rol de jucat și împreună putem fi cu adevărat puternici.

Un coș este un obiect utilitar pe care îl putem întâlni zilnic. Îl găsim în casele noastre și îl folosim în multe forme. Coșurile oferă o multitudine de posibilități. Ele pot fi folosite pentru a depozita și transporta orice. În același timp, coșurile sunt alcătuite din fire dispuse aproape unul de altul și nu poate lipsi niciunul dintre ele, altfel coșul nostru ar fi o mizerie. Apartenența la o comunitate este o nevoie elementară a omului, dar nu este întotdeauna ușor. Există sisteme și reguli care favorizează unitatea comunității, dar dacă mă pot adapta la acestea, aşa cum o ramură se îndoiește de celalaltă în coș, atunci putem forma o comunitate puternică și ne putem găsi noi înșine locul și scopul. Iar în calitate de creștini, credem că însuși Dumnezeu ni se alătură în comunitățile noastre, împletindu-ne și umplându-ne cu iubirea Sa.

Grup țintă: 10-12 ani

Materiale: sfoară albă din bumbac, pânză albă tare, un coș, cercuri din pâslă sau material textil în număr egal cu numărul de participanți, șnururi mici din bumbac colorat, elemente decorative, lumânare.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Participanții se salută reciproc cu un cântec, un zâmbet sau orice altă formă de salut. De asemenea, se poate folosi un dans cu o coregrafie prin care fiecare al doilea participant din cerc să rămână pe loc, în timp ce partenerii lor dansează printre ei într-o mișcare șerpuită, ca și cum ar împleti ramurile mai subțiri între ramurile de susținere ale unui coș.
- Sugestie de muzică pentru dans: Rakes of Mallow (disponibil la https://www.youtube.com/watch?v=A4nL25UUw&list=PLD7xL1dSWTbRGR_CdmmsgwHnfxGp3t5gle&index=3)
- Conducătorul sesiunii pornește în cerc o sfoară albă de bumbac în formă de mingă. El începe să o desfacă;

Total are un început și un sfârșit, la fel ca această funie. Să găsim capătul funiei!

Astfel se deplasează dintr-o mână în alta până când se desface complet și se întoarce

în cerc. Între timp, noi îi urmărim drumul cu privirea. Când toată lumea s-a prins de funie, putem testa cum ne ține împreună.

Noi ținem sfoara, iar sfoara ne ține pe noi. Dacă unul dintre noi se mișcă, o simțim cu totii.

- Apoi, participanții caută centrul și aşază sfoara pe jos, fiecare punând pe rând jos partea de sfoară pe care o ține. În final, se formează o spirală strânsă în mijlocul cercului. Dacă este necesar, aceasta poate fi așezată chiar în centrul nostru.

- Stăm în jurul imaginii formate de noi, ne împletim strâns mâinile pe umerii celuilalt, așa cum face această funie, și privim în jur. Când ochii noștri se întâlnesc cu ochii celorlalți, le zâmbim și îi salutăm.

Suntem împreună, suntem aici, e bine.

Fiecare își poate lua locul pe scaunele din cerc.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- În mijloc se află sfoara noastră albă, înfășurată într-un cerc masiv.

Albă pentru că vrea să arate ceva, să evidențieze ceva. Așteaptă ca ceva să fie așezat pe ea, precum masa în jurul căreia ne adunăm. Să vedem ce va ține!

- Conducătorul pune în mijloc un coș acoperit cu o pânză albă tare. Oricine este curios (unul câte unul) poate veni în centru pentru a pipăi. Dar, deocamdată, vom păstra secretul conținutului. După ce toată lumea a pipăit cu mâinile, conducătorul sesiunii cere cuiva să descopere obiectul.
- Un coș se află în fața noastră.

Ce poate spune acest coș despre sine? (sunt maro; sunt rotund; sunt făcut din crenguțe; sunt plin de potențial; sunt gol; mă simt singur; etc.)

Ce putem face cu coșul? (Îl putem folosi pentru a depozita ceva, a transporta, îl putem pune pe cap etc.)

Cum pot fi eu însumi un coș? - Conducătorul le cere participanților să arate, unul câte unul, cum pot face un coș din corpul lor. Apoi, în perechi, apoi în trei și, în cele din urmă, întregul grup poate forma un coș.

- Liderul sesiunii ridică coșul și îl dă în jurul cercului. Putem să ne uităm cu atenție la el și fiecare poate spune ce ar pune în acest coș. În momentul în care se întoarce coșul, acesta este atât de „greu” încât este așezat la loc în mijloc.

Există multe tipuri de coșuri. Unele sunt făcute din crengi, altele din frunze de porumb, altele din frânghei (participanții pot completa lista cu alte sugestii). Toate au un lucru în comun: sunt făcute din fire separate, așezate unul după altul. Pentru a face acest lucru, ramurile trebuie să se îndoiească și să se alinieze lângă celelalte, dar acesta este modul în care creația este completă. Aceasta este modul în care pot forma un coș puternic și pot ține lucruri.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Fiecare participant primește o pânză circulară din pâslă sau material textil pe care își poate crea propriul „coș” în jurul imaginii din mijloc, din elementele decorative puse la dispoziție.
- Ne vom uita împreună la creații;

Toate sunt frumoase și valoroase, dacă ar lipsi vreuna, ar fi mai puține cercuri. Ele își au locul împreună. Aceasta este motivul pentru care suntem invitați să le expunem. Să ne conectăm creațiile. Să devenim o comunitate.

- În perechi, participanții primesc un șnur alb, iar imaginile alăturate sunt conectate între ele.
- Alternativă: dacă nu sunt prea mulți participanți, creațiile din cercuri pot fi ele însese așezate aproape una de cealaltă pentru a forma o unitate.
- Alternativă: dacă sunt mulți participanți, spirala din mijloc poate fi extinsă cu eșarfe moi colorate (fiecare participant primește câte una), împreună astfel coșul mai departe, iar apoi își pot face creația pe acestea.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

Suntem cu adevărat puternici atunci când suntem strâns legați într-o comunitate. Ne sprijinim unii pe alții ca o ramură a unui coș pe cealaltă pentru a ne fortifica și a ne completa reciproc. Cum poate comunitatea noastră să devină un coș? - Participanții răspund la întrebare.

Dimensiunea religioasă

Forța vitală a comunităților noastre creștine este Dumnezeul infinit de iubitor care umple și pătrunde în ființa noastră comună.

- Putem pune o lumânare în coșul din mijloc.

Scriptura spune: *Căutați totdeauna să faceți ce este bine atât între voi, cât și față de toți. Bucurați-vă întotdeauna! Rugați-vă neîncetat! Mulțumiți în orice împrejurări, pentru că aceasta este voia lui Dumnezeu, în Cristos Isus, pentru voi! (1 Tesaloniceni 5:15-18)*

Stanca Măda, Monica Gomoescu , Eugen Gomoescu

MARILE EVENIMENTE ALE VIEȚII

INTRODUCERE

Viața omului este presărată cu momente de bucurie, de sărbătoare sau chiar mai triste, cu evenimente prin care se realizează trecerea de la o etapă a vieții la alta. Fiecare eveniment își are rolul lui în creșterea și devenirea noastră ca oameni în mijlocul comunităților din care facem parte. În copilărie ne unește jocul, apoi dansul. În spațiul românesc, dansul care ne reprezintă cel mai bine în toate momentele fericite ale vieții este hora. În ritul ortodox, în cadrul slujbei de botez și în cea de cununie, preotul, nașii și mirii (sau finii) se prind de mâini pășind în jurul mesei ceremoniale. Tot așa, la evenimentele din viețile noastre ne strângem în jurul unei mese festive și apoi în dans pentru a celebra, alături de comunitate, existența noastră împreună.

Activitatea propusă aici este despre comuniunea creată prin unirea inimilor celor care, alături de Dumnezeu, sunt martori ai trecerii noastre prin viață și evenimentele acesteia.

Activitatea se adresează tuturor categoriilor de vîrstă, putând fi realizată în orice moment al anului.

Materiale: material rotund alb mare, 5-6 cercuri din material auriu, cercuri colorate din material (corespunzătoare numărului de participanți), simboluri pentru marile evenimente ale vieții (nuntă, botez, etc – pânză și fașă de botez, inele etc.), diverse materiale de decor, lumânare.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

Eu sunt aici! Si tu ești aici! Suntem aici împreună! Vă invităm la un joc. Probabil l-ați mai jucat când erați copii. Are la bază un cântec simplu:

*Tăranul e pe câmp, tăranul e pe câmp, Ura,
drăguța mea, tăranul e pe câmp.*

*El are o nevastă, el are o nevastă, Ura,
drăguța mea, el are o nevastă.*

Nevasta un copil....

Copilul o dădacă...

Dădaca un pisoi... etc.

- Conducătorul începe cântecul dansat mergând în interiorul cercului de scaune. Când ajunge la versul El are o nevastă..., invită pe cineva să i se alăture. A doua persoană continuă cântecul spunând: Nevasta un copil ... și tot așa până când toți participanții intră în cerc.

- Se fac dansuri vesele în cerc mai departe. La un moment dat, cântecul se schimbă, iar din cerc, se desprind pe rând participanții, conform rolului lor.

*Pisoial pleac-acasă, pisoial pleac-acasă,
Ura, drăguța mea, pisoial pleac-acasă.
Dădaca pleacă-acasă...*

- Muzica: <https://www.youtube.com/watch?v=T1tR8mpzGgo>
- Pe rând, participanții se aşază la alocurile lor.

Ne-am întâlnit în joc și ne-am dat mâna. Ne-am zâmbit? Cum ne mai putem saluta?

- Se dă curs ideilor participanților.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Conducătorul aduce un material alb rotund și îl aşază în centru împreună cu participantii.

- Se fac asociații: La ce vă duce cu gândul cercul alb? (zăpadă, rochie, fustă, etc .... masa întinsă). Putem face câteva jocuri legate de ideile participanților. Ne oprim la ideea de masă festivă.

Cu ce prilej ne așezăm în jurul unei asemenea mese? Cine are o idee?

- Se aduc cercuri din material auriu și, cel care menționează oricare dintre ocaziile pentru a întinde masa festivă (la botez, la nuntă, la Prima Împărtășanie, la Sărbătoarea Recoltei, la pomană etc.), este invitat să aleagă un simbol pentru evenimentul respectiv și să îl pună pe un cerculeț auriu în interiorul cercului alb.

INSPIRAȚIE PENTRU SĂRBĂTORI

- Se vor menționa 5/6 ocazii și se vor forma tot atâtea grupe de lucru. Grupurile primesc cca. 20 de minute pentru a pune în scenă ritualul respectiv (cu muzică, dans, personaje și tot ce este nevoie). Fiecare grup își prezintă apoi activitatea (în cca. 3-5 minute) și primește un feedback pozitiv din partea grupului.

- Pe parcursul prezentării activității grupei, imaginea de podea se poate completa și cu alte simboluri legate de evenimentul prezentat.
- După fiecare prezentare se cântă cântecul: Unde doi sau trei se adună în numele meu/ Sunt prezent și eu în mijlocul lor. (după Matei 18:20)

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Coordonatorul invită participanții să reflecteze asupra rolului primit în aceste evenimente sau la altele la care au participat de-a lungul vieții: Cum se reflectă în tine evenimentul ales și rolul pe care l-ai avut?
- Fiecare participant este rugat să realizeze pe un cerculet din material colorat o imagine care să reflecte importanța acelui eveniment la care a participat în viața lui. Activitatea creativă se va face pe o muzică de relaxare sau pe un fond sonor specific Horei. Cercul se plasează în afara cercului mare alb din mijloc și, dacă doresc, participanții se pot conecta la evenimentul de care se simt legați printr-un șnur sau alte materiale.

4. ÎNȚELEGEM MESAJUL

Toate marile evenimente ale vieții au ceva comun, comuniunea creată în jurul lor, iubirea, bucuria și, uneori, tristețea, trăite împreună de cei prezenți. Mulțumim Celui Care se află mereu între noi, unindu-ne îninmile atât în bucurie, cât și în momentele mai grele!

- Așa cum mesenii se adună în jurul unei mese pentru a celebra marile evenimente ale vieții, așa și noi ne vom prinde într-o Horă pentru a ne bucura alături de toți membrii grupului.
- Se realizează două cercuri egale din participanți.
- Pașii dansului (coregraf - Eugen Gomoescu):
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate cu deplasare spre dreapta în zig-zag 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate cu deplasare spre dreapta în zig-zag
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate – cu schimb de locuri între cercuri
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate
  - 4 x 4 pași în față și 4 pași în spate cu deplasare spre dreapta în zig-zag
- Muzica: [negativ hai la hora mare sofia vicoveanca \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=HgkzXWVQDwU)

Nemes István

MUZICA MĂRII

Adaptarea unei povești. Sursa: Isern, Susanna – Chicote, Marta: Muzica mării. Signatura, Florești, 2020. Traducere: Elena Anca Coman.

INTRODUCERE

În fiecare comunitate de copii și în orice viață umană apar evenimente furtunoase care ne determină să reflectăm asupra relației noastre cu viața și cu cei din jur. În astfel de situații educaționale, cea mai potrivită strategie este o poveste, capabilă nu doar să ne ajute să înțelegem ce s-a întâmplat, ci și să reorganizeze relațiile și să deschidă noi posibilități.

În povestea premiată a Susannei Isern, furtuna este o forță distructivă care destramă armonia unui mic sat de pe țărmul mării. După dezastru, mulți fug, dar eroii poveștii, Daniel și fiica sa, Marina, refuză să renunțe. Daniel vede în ruinele lăsate de furtună o oportunitate: construiește ceva ce nimeni nu a mai văzut vreodată, ceva care conferă o valoare nouă mediului devastat și reduse viața într-un loc părăsit de toți.

Povestea, pe care am adaptat-o utilizând pedagogia Franz Kett, transmite un mesaj profund: o furtună este o forță elementară, independentă de noi, capabilă să schimbe multe în jurul nostru, însă nu poate schimba un lucru – pe noi însine. Există puține furtuni care pot distrugе acea resursă creativă, acel impuls regenerativ care „cântă” în adâncul fiecărei ființe umane. Această melodie este cântecul dorinței de viață, al speranței în renașterea care urmează distrugerii.

În fața unor traume care marchează profund o comunitate de copii și lasă urme adânci, cheia este să descoperim resursele interioare ale fiecărui individ, să le numim și să le activăm, astfel încât viața să poată continua. Pe acest aspect al poveștii se concentreză adaptarea noastră: poți găsi acea voce care, după furtuni, vindecă rănilor, refac ceea ce s-a destrămat și dă naștere unei noi vieți?

Grup țintă: Elevi din clasele a IV-a - a VI-a

Materiale: un coș, instrumente de suflat și de percuție (număr egal cu al participanților), eșarfe albastre, rotunde, eșarfe Kett (număr egal cu al participanților), șnururi albastre, scoici, bucăți de pâslă în formă de pește, pietricele, cinci-șase eșarfe pufoase în tonuri închise (de la negru la albastru închis), două batiste transparente albe, barcă, cuburi de construit, un clopoțel.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Stăm în cerc împreună cu copiii, iar coordonatorul activității aduce un coș în care se află în principal instrumente de suflat, dar și câțiva clopoței și instrumente de percuție. Acest coș conține lucruri diverse, iar fiecare poate găsi ceva care să îi placă și să îl mulțumească. Toată lumea va primi ceva. Vom băga mâna în coș și vom scoate ceea ce ne place.

- Copiii își pasează coșul unul altuia, alegând dintre instrumentele din el și luând ceea ce le place. Pentru a simplifica, coordonatorul păstrează bețele instrumentelor de percuție și le oferă copiilor care aleg astfel de instrumente.
- După ce copiii iau instrumentele, le pot încerca și le pot denumi.
- Reflectăm asupra a ceea ce am auzit: fiecare are propriul instrument, iar fiecare scoate un sunet diferit. Fiecare are propriul său „sunet”.
- Apoi, mergând în cerc, copiii se întorc unul către altul și își dăruiesc câte un sunet, prin care transmit o urare pentru celălalt, pentru ziua de azi. După aceea, cel care a emis sunetul poate spune ce îi dorește celuilalt.
- La final, împreună, căutăm cu instrumentele noastre sau cu degetele un punct comun în centrul cercului și, apoi, emitem același sunet, oferit anterior, de data aceasta orientându-ne către centru.

Aerul este acum plin de urări frumoase. Suntem într-o atmosferă bună, plăcută.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Urmează un alt exercițiu cu instrumente, o formă diferită de dialog. Vom cere unui copil să aleagă pe cineva din cerc și să se ducă la el cu instrumentul său. Va emite un sunet, iar celălalt va răspunde. Împreună, vom încerca să stabilim ce a exprimat acea interacțiune.
- Inițiatorul se întoarce la locul său, iar persoana aleasă își va selecta un nou partener. Vom continua jocul pentru câteva runde, repetându-l de două sau trei ori. La ultima pereche, vom schimba tactica:

Până acum am auzit doar sunete plăcute, dar există și sunete neplăcute, tipătoare, zgomotoase, militărești.

- Copilul care a ales partenerul va primi sarcina de a emite un sunet neplăcut, iar celălalt va răspunde cum dorește.
- Vom observa cum sună acel sunet și îl vom descrie, iar apoi vom face același lucru pentru răspunsul dat.
- De asemenea, putem să emitem împreună sunete plăcute și neplăcute.
- Vom cânta împreună, sub conducerea coordonatorului. Începem încet, iar apoi, treptat, vom crește volumul într-un crescendo, până când sunetele devin haotice, zgomotoase

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

și confuze. Apoi, coordonatorul va da semnalul să ne oprim, iar „muzica” va înceta brusc.

- Vom reflecta și asupra acestui exercițiu: Cum a fost ceea ce am auzit? Neplăcut, confuz, insuportabil etc.

Probabil că liniștea este mult mai bună decât ceea ce am auzit. Așa este uneori. Acum să închidem ochii și să căutăm acel sunet frumos și plăcut pe care l-am emis mai devreme, când am umplut aerul cu lucruri frumoase. Vom cânta astfel încât să nu emitem sunetele decât atunci când auzim că instrumentul vecinului nostru a sunat. Adică, instrumentele vor suna pe rând, în cerc. (Pentru copii mai mici, vom proceda astfel: fiecare își găsește sunetul, apoi deschidem ochii și vom cânta împreună la instrumente.)

- Urmează o nouă sesiune de muzică frumoasă, comună. Coordonatorul închide cercul:

Dacă întâmplător aerul se umple de sunete neplăcute, haotice și neliniștite, atunci este bine să căutăm în noi cel mai frumos sunet pe care îl putem emite. Poate fi greu, dar măcar putem încerca...

- Așezăm instrumentele lângă scaunele noastre. Coordonatorul aduce o eșarfă albastră, rotundă. O desface împreună cu participanții, caută centrul și invită cu privirea fiecare participant să țină eșarfa.
- Urmează un cerc asociativ: de ce le amintește eșarfa participanților? Printre asocieri, vom scoate în evidență gândurile despre apă și mare. Plasăm o barcă din coajă de copac pe „mare”.
- Imităm mișcarea mării. Mișcarea este ghidată de sunetul unui flaut, iar copiii trebuie să miște eșarfa în conformitate cu ritmul dat de instrument: lin, frumos, ondulându-se în valuri, apoi devenind furtunos și agitând barca. Pentru acest exercițiu, putem emite și sunetele vântului. În final, marea se calmează din nou.
- Lăsăm eșarfa și barca pe podea. Plasăm barca la marginea apei.
- Între timp, povestim:

Povestea noastră se întâmplă pe țărmul mării.

- Vom pune muzică și, folosind sfori albastre, eșarfe, scoici, pești, pietre și mărgele de sticlă, vom umple marea.
- Pe țărmul mării se află un mic sat de pescari, numit „Țărmul Vântului”.
- Vom pune eșarfe Kett colorate pentru copii, cu excepția celor albastre. Aceștia vor ale-

ge câte una și fiecare va construi o casă în jurul mării. Vom pune instrumentele noastre în casele construite. Coordonatorul va construi singur o casă albastră.

Acest mic sat se afla pe malul mării. Avea și o mică biserică, care nu avea, însă, clopot.

- Vom da copiilor cuburi, cu care vor construi o biserică printre case.

Deși satul era foarte mic, era plin de viață. Oamenii satului își petreceau întreaga zi pe stradă, iar copiii se jucau veseli pe țărmul mării.

Într-o după-amiază însă, o furtună uriașă a lovit Țărmul Vântului. Ploaia a spălat totul, iar vântul, ca un uragan, a distrus grădinile, a rupt frânghiile bărcilor și le-a luat cu el, dobând acoperișurile caselor.

- Vom scoate instrumentele din case și vom cânta muzica furtunii. Vom reda din nou crescendoul, haosul, furtuna. După aceea, vom pune instrumentele înapoi în casele lor.
- După aceasta, copiii vor primi batiste pufoase, albastre închis și, câte doi-trei, vor acoperi marea frumos decorată. Vom lăsa o barcă descooperită.

Dar cel mai rău dintre toate a fost că peștii s-au speriat și au fugit în alte ape. De atunci, oamenii nu au mai putut pescui pe țărmuri. Și încetul cu încetul, una câte una, familiile au părăsit satul și au plecat să-și caute un nou cămin.

- Vom scoate instrumentele din case, pe rând. Copiii vor spune câte o propoziție pe care copiii din sat le-ar fi spus atunci când și-au părăsit casele și satul.
- Coordonatorul va merge acum lângă casa albastră și va continua să povestească:

Într-o mică colibă albastră de pescari locuiau Dániel și fiica lui, Marina. Dániel era un pescar

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

foarte încăpățânat și a hotărât să rămână în sat. Era sigur că, mai devreme sau mai târziu, peștii se vor întoarce.

Dar Marina nu înțelegea hotărârea tatălui ei de a rămâne în acest sat părăsit. Era tristă și se simțea singură, pentru că nu mai avea niciun prieten.

Noaptea, când Marina adormea, Dániel pleca în taină din casă și se îndrepta spre mal: pregătea o surpriză.

Apoi, într-o dimineață devreme, pescarul și-a trezit fiica pentru că dorea să-i arate ceva. Sau așezat pe malul stâncos și au așteptat ca mareea să vină. Când apa i-a atins, s-a întâmplat ceva incredibil.

Un sunet minunat și de neimaginat a umplut zarea. Se ridica, zbura și umplea marea, străzile dintre case, cerul și tot ce se afla dincolo de ele. Era intens, special, unic și magic.

– Marina, aș vrea să-ți dăruiesc muzica mării – spuse pescarul emoționat.

- Copiii pot scoate din nou instrumentul din casele lor. Pot emite un sunet ca dar pentru Marina și pot spune o propoziție care exprimă ce au dorit să transmită prin muzică.

Dániel a creat cu măiestrie o orgă marină, făcând găuri în stâncile de pe mal. Era un instrument pe care cântau valurile mării împreună cu mareea și curenții și acompaniați de vânt.

Din acel moment, viața Marinei a devenit mai plăcută în „Țărmul Vântului”. Muzica mării, care era mereu diferită, o însoțea oriunde mergea.

Uneori, o făcea să-și aducă aminte de clopoțele din turnurile unei catedrale. Alteori, părea că vedea o barcă apropiindu-se de sat. Uneori, îi aducea aminte de un cor de copii. Câteodată, credea chiar că aude sunetele unei adevărate opere vieneze.

Într-o noapte, s-a trezit auzind o nouă melodie, una specială. Marina s-a îndreptat spre mal pentru a o asculta mai de aproape. Era dimineață și muzica mării era însoțită de sunete misterioase. Marina privea marea cu ochii mari de uimire, când ceva uriaș și strălucitor a ieșit din apă.

- Luăm eșarfa care acoperă marea și îl înlocuim cu două fațete albe.

Două balene albe superbe dansau și cântau pe melodia orgii marine. Muzica mării le adusese aici.

De atunci, când stelele începeau să strălucească pe cer, Marina ieșea pe mal pentru a vedea acest spectacol. Și aşa, până într-o noapte, când o balenă i-a oferit spatele, sprijinindu-se de mal ca o barcă uriașă. Marina a călătorit pe spatele balenelor în acea noapte și în multe altele. Uneori, se întindea pe spatele lor și adormea ascultând muzica mării. Lumina lunii și a stelelor o înconjura până când soarele răsărea și balenele o aduceau înapoi pe mal.

Apariția balenelor a făcut-o fericită pe Marina în „Ținutul Vântului”. Dar, cu timpul, Daniel a pierdut speranța că peștii se vor întoarce și a decis să părăsească satul.

Într-o zi, amândoi s-au urcat în barcă. Marina era din nou tristă, pentru că acum nu mai voia să plece.

În acea zi, marea cânta cu un sunet frumos și tulburător. Un sunet care nu părea că vrea să și ia rămas bun, ci dimpotrivă...

Daniel a început să vâslească, dar atunci s-a întâmplat ceva ciudat: nu putea să înainteze. După încercări lungi și nereușite, amândoi priveau fără să înțeleagă. Și ceea ce au văzut i-a lăsat fără cuvinte.

- Luăm batistele pufoase de pe imagine.

Milioane de pești le-a înconjurat barca și nu i-a lăsat să plece. Marea, muzica ei și cântecul balenelor i-a adus înapoi în „Ținutul Vântului”.

După întoarcerea peștilor, locuitorii din trecut au revenit și ei în sat. Vestea despre bogăției apei și sunetul magic al muzicii ce răsună acolo s-a răspândit.

- Punem din nou instrumentele muzicale în case.
- Așa că Ținutul Vântului a crescut și s-a dezvoltat, iar în curând a primit o școală și o biserică, care avea un clopot în turn.
- Punem un clopot în turnul bisericii.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

Oamenii s-au întors cu bucurie în satul lor distrus. Au reconstruit casele distruse și le-au transformat într-un loc frumos. Vă invit să decorați casele voastre și să construiți un mediu plăcut instrumentelor voastre muzicale, care să exprime bucuria pe care acești oameni au simțit-o.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

Există momente în viața noastră când totul este frumos, apoi vine o furtună, o situație dificilă și totul este distrus. Această furtună poate avea multe nume. Poate fi o cearță, o dezamăgire, un conflict sau altceva...

- Copiii pot spune diferite lucruri care distrug frumusețea din viața noastră.

În acele momente am vrea să fugim, să ne ascundem într-un alt loc, într-o altă lume, dar simțim că nu este corect. Și dacă suntem puțin încăpățânați, ca Daniel, și mai sunt și alții lângă noi, care nu vor să plece, ca Marina, atunci e bine să ne oprim, să închidem ochii și să căutăm în noi acel sunet, acea muzică, acea melodie care poate face din nou totul frumos.

Cum putem numi acel lucru care ne ține în timpul furtunilor, care ne dă puterea să ne întoarcem și să construim ceva nou?

- Copiii pot spune diferite lucruri: speranță, perseverență, muncă grea etc.

Eu vă doresc ca în fiecare moment dificil, în fiecare furtună, să aveți destulă prezență de spirit pentru a vă opri și a auzi frumusețea care este în inimile voastre și care nu poate fi distrusă de nimic..

Zalányi Erzsébet, Bereczki Beáta

JANKÓ CEL VITEAZ ȘI PÂINEA ÎNTĂRITĂ

Propunere de activitate pentru Ziua Mondială a Apei

INTRODUCERE:

În procesul educațional, personalitatea copilului se manifestă printr-o varietate de nevoi care pot funcționa ca factori motivaționali. Dintre acestea, cele mai caracteristice sunt: jocul, mișcarea, activitatea intelectuală, nevoia de diversitate, nevoia de succes, căutarea experiențelor senzoriale și comunicarea. Toate acestea constituie pilonii de bază ai pedagogiei Kett și momentele cheie ale activităților noastre. Dezvoltarea motivațiilor poate fi consolidată în cadrul activităților de învățare. Din acest motiv, activitățile din pedagogia Kett sunt caracterizate de impulsuri motivaționale puternice. Crearea unei atitudini pozitive față de învățare și stimularea motivației interioare reprezintă un obiectiv încă din prima fază a planificării. Prin urmare, încă de la începutul activității, învățarea este prezentată ca o formă atractivă de activitate, având grijă să răspundă și să valorifice nevoile deja existente ale copiilor.

Considerăm importantă procesarea unui „mister” ascuns care poartă un mesaj, descoperirea și trăirea unei povești, deoarece există o necesitate tot mai mare pentru învățarea răbdării, gestionarea provocărilor pe termen lung și exersarea perseverenței.

Scopul activității este experimentarea perseverenței ca resursă și trăirea treptată a drumurilor care conduc la succes. Prin activarea posibilităților oferite de pedagogia Kett la toate nivelurile, această experiență nu subliniază rigiditatea inițială, ci bucuria succesului. Ne dorim să aducem mai aproape de participanți această experiență, arătând că perseverența, deși presupune efort, promite momente extraordinare, succes, resurse, bucurie, frumusețe și fericire, dar toate acestea se pot obține prin muncă.

Materiale: Pietre: de două ori mai multe decât numărul participanților. Eșarfe albastre: 2-3 eșarfe moi în diferite nuanțe de albastru și eșarfe din tul albastru corespunzătoare numărului participanților. Elemente decorative și sfiori.

1. INTRAREA ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Copiii stau așezăți în cerc.
- Coordonatorul activității formează un cerc mic cu ajutorul degetului mare și al arătătorului și le cere copiilor să îl imite. Îi întrebă ce ar putea reprezenta acel cerc.
- Copiii pot spune orice le trece prin minte. Apoi, coordonatorul formează un cerc mai

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

mare folosindu-și ambele mâini, iar copiii pot spune ce își imaginează că reprezintă acesta.

- Coordonatorul cheamă un copil și, folosind brațele, împreună construiesc o formă circulară. Pe rând, toți copiii sunt invitați să participe, până când formează împreună un cerc mare.

Ce ar putea fi acest cerc? (O scenă, un carusel, o baltă, un lac, o piscină, o mare, un ocean, etc.)

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Copiii stau așezăți, iar un coș plin cu pietre este trecut pe la fiecare. Fiecare copil ia câte 2 pietre. Secretul de astăzi va fi descoperit prin munca noastră comună.

Să observăm pietrele: Ce le face diferite? Unice? Priviți-le și pe cele ale vecinului!

- Le cerem copiilor să își „ciocânească” numele (folosind pietrele). Fiecare copil, pe rând.
- Ne ridicăm și ne apropiem de centrul cercului, unde punem pietrele astfel încât să formăm un cerc (pregătind marginea fântânii). Împărțim câteva eșarfe albastre și umplem cu ele spațiul delimitat de pietre.
- Îl rugăm pe unul dintre copii să se apeleze asupra eșarfei albastre care simbolizează apa și să strige numele unui alt copil. Creăm un ecou! Copilul care și-a auzit numele ieșe în față și, în același mod, strigă un alt copil. Toți copiii vor fi chemați rând pe rând.

Ce ar putea fi acesta? Mimează ce crezi că reprezintă!

- Copiii nu spun cu voce tare ceea ce gândesc, ci arată prin gesturi, iar ceilalți trebuie să ghicească.
- Dacă niciun copil nu sugerează răspunsul „fântână”, coordonatorul activității va mima sau va spune semnificația.
- Întrebări posibile pentru discuție:
  - Imaginea-vă, aceasta este o fântână!
  - Câte tipuri de fântâni cunoașteți?
  - Ce fel de fântâni cunoașteți?

- Cum ați băut apă dintr-o fântână?
- Cum scoatem apa dintr-o fântână?

Cum credeți că arată fântâna noastră? Oferim ocazia copiilor să-și exprime opiniile despre cum ar trebui să fie fântâna noastră. Cineva poate să stabilească înălțimea, forma, tipul etc. Ce este în jurul ei?

Ştim ce nu ar trebui să facem atunci când suntem lângă o fântână? (Nu aruncăm gunoi în ea, nu scuipăm în ea etc.)

Cum credeți că a fost făcută fântâna? Cum au construit-o? (Au săpat-o, au găsit izvorul, au pus inele de beton unul peste altul, au împrejmuit-o la suprafața solului cu lemn, au construit marginea fântânii, au acoperit-o ca să nu cadă gunoi sau frunze uscate înăuntru).

De ce este utilă o fântână? (Pentru a răci pepenele verde, a menține băuturile reci etc.) Haideți să scoatem apă din fântâna noastră! Cum?

- Opțiuni:
  - Copiii își imaginează și ghicesc.
  - Coordonatorul jocului explică.
- Joc de rol cu gesturi: interpretăm cum scoatem apa din fântână, explicând procesul în același timp.

Fântână cu cumpănă: Avem o treabă dificilă! Prindem bine prăjina (pe parcursul activității s-a descoperit că fântâna noastră nu are prăjină, ci doar lant). Țineti bine și trageți cu mâinile! Atenție, dacă scapi găleata, aceasta poate sări înapoia!

Fântână cu roată: Învârtim lanțul, apa se lovește de margini, iar stropii de apă cad din găleată înapoia în apa fântânii. Ascultați cum zornăie lanțul! Găleata lovește marginea fântânii. Turnăm apa într-o altă găleată!

- Activitate interactivă:
- Un copil este rugat să meargă în jur cu găleata imaginată, iar toți ceilalți scot apă cu ajutorul unor căni imaginare. (Sfat: Este bine să aveți la îndemână un ulcior cu apă, deoarece, în acest punct, copiilor ar putea să li se facă sete.)

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

Nu vă faceți griji, este suficientă apă pentru toată lumea. Fiecare copil își ia apă din găleată.

Ce însetăți suntem! Haideți să bem o cană de apă proaspătă!

Cine vrea să bea încet, cu înghițituri mici?

Să numărăm câte înghițituri bea fiecare!

Cine ar bea apa dintr-o singură înghițitură? Puneți cana la gură! Ah, ce bine ne-a picat!

Este cineva care vrea să bea într-un alt mod? Cum ai vrea să bei? Arată-ne!

Cum vă simțiți după ce v-ați răcorit? (Mă răcorește! Mă simt mult mai bine! Nu-mi mai este cald! Nu mai sunt însetat!)

Suntem recunoscători! Ne-am revigorat! Haideți să îi mulțumim fântânii pentru apă!

- Coordonatorul activității scoate un instrument muzical, le explică cum se folosește și îl dă unui copil. Copilul îl agită ușor și mulțumește fântânii, spunând un enunț. Apoi, instrumentul se transmite mai departe către următorul copil, care continuă enunțul ce exprimă o mulțumire a celui de dinainte, până când toți copiii participă.

Oare, dacă fântâna ar putea vorbi, ce ne-ar spune? Cum credeți că se simte fântâna, știind că ne-a ajutat atât de mult?

- Coordonatorul ia o eșarfă albastră, care simbolizează un pârâu, și îl aşază pe podea pornind de la fântână (simbolizată de niște pietre) către sine. Apoi, spune mesajul fântânii. Copiii sunt invitați să continue mesajul fântânii, spunând ce cred că ar mai putea să le transmită. Dacă un copil nu dorește să vorbească, poate pur și simplu să așzeze propria sa eșarfă.

Să ascultăm o poveste:

A fost odată ca niciodată o femeie foarte săracă. Nu avea altceva decât ce purta pe ea, ca un melc care-și poartă casa. Își ducea cu ea cei trei copii mici oriunde mergea la muncă. Își așeza la marginea câmpului, la umbra florii-soarelui, și muncea cu sapa, smulgea cânepă, făcea ce era de făcut. O mulțime de griji o apăsau pe sărmana femeie, dar se gândeau mereu că pruncii ei vor crește și, poate, îi vor fi de ajutor.

Și așa a fost. Cei trei băieți au crescut, zdraveni și frumoși, asemenea a trei spice de grâu.

- Ascultați-mă bine! - le-a spus într-o zi mama lor. - Ați crescut mari, v-a dat mustață, mai bine ar fi să plecați în lume să vă încercați norocul, căci cine nu încearcă, nu câștigă nimic.

Dar, când a venit vremea să le dea traista, femeia s-a întristat tare.

-Trei copii am crescut, trei copii care m-au tras mereu de fustă, și acum să nu mai fie nimeni pe lângă mine? - se gândeau ea. În cele din urmă, l-a lăsat să plece doar pe cel mai mare, sperând că el va aduce norocul.

Băiatul cel mare, oricât l-au ținut în loc grădinile de la marginea satului și trestiile care foșneau a plâns, a plecat să înfrunte lumea largă. Cine știe cât a mers până ce i s-a făcut foame. Atunci s-a așezat la marginea unui șanț, și-a pus traista pe genunchi ca să mănânce. Dar, oricât s-ar fi chinuit să rupă din pâinea coaptă de mama lui, nu a reușit să îngheță nici măcar o bucată. Era uscată ca marginea cuptorului. Băiatul s-a mâniat. A prins pâinea și a aruncat-o în urzici, apoi și-a văzut mai departe de drum.

Poate că a mers câteva ceasuri, când, brusc, vede un câine mare lătrând și venind în fugă spre el.

- Acolo unde e câine, trebuie să fie și om - gândi băiatul.

Și într-adevăr, ajunse la o fermă. La lătrăturile câinelui, o bătrână cu părul alb ieși pe prispa casei și alungă câinele.

- Se pregătesc bine pentru a primi oaspeți - își zise băiatul. - Intru aici. Sigur că o să găsesc și o pâine proaspătă.

Se îndreptă spre curte, intră în ograda și salută cu respect.

- Bine ai venit, Tânăr călător! - spuse bătrâna. - Vino mai aproape. Sigur ai obosit și ti s-a făcut și foame.

- Ce e adevărat, e adevărat, bunico. Am obosit și mi-e foame. Vin dintr-o călătorie lungă.

Când intră în curte, băiatul abia atunci observă cât de Tânără și frumoasă este nepoata bătrânei. Fără să-și dea seama, ochii i-au rămas ațintiți asupra ei.

Ei, bine. După ce mâncau, începură să vorbească despre călătoria băiatului, despre căutarea norocului.

- Auzi, băiete - zise bătrâna. - La mine poți găsi o soție și o viață frumoasă până la moarte, dar spune-mi, la ce te pricepi?

- La orice, bunico! - răspunse băiatul.

- Ei bine, bine - dădu din cap bătrâna. - Vom vedea. Dar acum, înainte de toate, te rog, dacă tot ai ajuns aici, curăță fântâna aceasta! Uite câte stele sunt în ea. Cred că dacă vei scoate stelele din fântână, te voi lua ca fiul. Restul vom vedea. Poți, nu-i așa?

- Cine, eu? Cu orice preț! - răspunse băiatul. Aș putea chiar dacă ar fi de o mie de ori mai multe!

Când seara de vară umplu fântâna cu stele care sclipeau, băiatul se apucă de treabă. Luă un băt lung, și începu! Scoase găleata de o sută de ori, de o mie de ori, cine știe de câte ori. Transpirația-i curgea în părăie, își scoase hainele, cămașa, vesta, dar totul a fost în zadar. Era deja târziu, când băiatul se opri, privi stelele care se plimbau în fântână și spuse cu mânie:

- M-a făcut nebun această bătrână. Cum să pot scoate atâtea stele? Acum sunt la fel de multe ca la început. Mă fac de râs.

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

Așa că băiatul, într-un mod rușinos, a fugit de la bătrâna. Când ajunse acasă, îi povestii mamei ce i se întâmplase. Mama lui doar dădea din cap, dar nu spuse nimic.

Acum a venit rândul băiatului mijlociu să-și încerce norocul. A plecat și el, a mers, ce a mers, până ce i s-a făcut foame. A scos traista și a luat pâinea întăritura din ea. Dar, vai, el a făcut la fel ca fratele său. Supărat, a aruncat pâinea în tufișurile de pe marginea șanțului, pentru că era mult prea tare. Și el a ajuns la fermă, la bătrâna cu părul alb și la nepoata sa Tânără, și a început și el să scoată stelele din fântâna, dar spre miezul nopții a renunțat la munca zadarnică și a fugit, într-un mod rușinos. Când s-a întors acasă, i-a povestit mamei ce i s-a întâmplat. Mama a dat din cap, dar nu a spus nimic.

Acum, a venit rândul celui mai mic băiat. Jankó – așa îl chemea mezin – a fost pregătit de mama sa.

- Fii un băiat vrednic, fiule, să nu mă faci de rușine și tu, îi spuse mama la despărțire.
- Așa voi face, mamă, răspunse Jankó, și plecă la răsărit.

Era deja aproape prânzul când lui Jankó i s-a făcut foame. Atunci s-a așezat pe un mic deal, și -a așezat traista în poală. A găsit pâinea coaptă de mama lui, dar, era așa de uscată ca marginea cuporului, poate chiar mai tare. N-a mai văzut așa ceva! Gura îi săngeră deja când a reușit să muște din ea. Atunci pâinea începu să vorbească:

- Auzi, tu, băiat vrednic! Ești om adevărat, pentru că nu ai lăsat baltă ce ai început. Să nu crezi că undeva, în lume, te așteaptă norocul. Te așteaptă munca, în care trebuie să perseverezi! Până la lacrimi, până la sânge, până la ultima suflare. Acum mergi pe drumul tău, dar nu uita niciodată ce ai auzit!

Băiatul rămase uimit de cuvintele pâinii. „Câte nu i se întâmplă omului în lume” – se gândeau el. Dar haide! Și plecă din nou. Merse până ajunse la fermă, la bătrâna cu părul alb și la nepoata ei Tânără. După ce au cinat sub un dud, bătrâna l-a pus și pe el să înceapă să scoată stelele din fântâna.

Când, după sunetul clopotului de seară, fântâna s-a umplut cu stele, el a început să scoată stelele. Și el avea hainele ude, cămașa, vesta îi erau transpirate din cap până în picioare, iar din ele curgea un râu de sudoare sărată, sufla greu, pufăia, părul îi cădea în ochi, iar ochii aruncau cercuri de foc, dar nu s-a oprit.

- Nu și nu! Hai, hai! Dacă am legat clopotul, trebuie să-l trag! – așa își spunea el. Pâine întăritura mi-a spus: „Perseverează, perseverează!” Și tot continua, tot continua.

Când a venit dimineața, stătea în fața fântânii, obosit și triumfător. În fântâna nu mai era nicio stea. În jurul fântânii, în curte și în grădină, totul era plin de flori de stele, aurii și argintii.

Ei bine, niciodată nu mai văzuse așa ceva!

Acum, aș putea să vă povestesc multe, dar nu pot să vă descriu bucuria lui Jankó. Se bucura de frumoasa lui logodnică și mulțumea din inimă pâinii întăriri care a fost coaptă de mama lui.

Nu a mai stat mult, ci a trimis imediat o trăsură să o aducă pe mama lui și pe cei doi frați ai săi. Au făcut o nuntă mare, cunoscută peste șapte mări și șapte țări, și toată lumea o povestește și astăzi, peste tot în lume.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Invităm copiii să creeze ceva frumos pe pârâul careiese din fântână și care simbolizează viața! Încercați să arătați cum, pe pârâul vostru, se naște o nouă viață! (Dacă cineva dorește să-și prezinte creația, îl vom asculta.)

Să admirăm cum fiecare s-a revigorat cu apa fântânii.

Fiți întotdeauna la fel de perseverenți!

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

Haideți să ne bucurăm! Sunt recunoscător pentru munca voastră frumoasă, și să dea Dumnezeu să învățați și frumusețea perseverenței!

Prin munca perseverentă a lui Jankó au răsărit flori. La fel, prin munca voastră a apărut ceva frumos, haideți să discutăm despre tot ce am realizat!

- Oferim oportunitatea de a prezenta creațiile.
- Rugăciune:

Dumnezeul nostru, suntem recunoscători din toată inima, pentru că Tu ești sursa vieții și a puterii! Te rugăm să fii alături de noi, binecuvântează-ne, ajută-ne să rămânem perseverenți în fața dificultăților, dă-ne puterea să ne atingem scopurile, pentru a Te slăvi! Îți mulțumim că ne ascuți. Amin.

- Posibile variante: se sugerează interpretarea Dansului Fântânii în grupurile în care timpul petrecut împreună este mai mare.

Cornelia Ursu

LEGENDA ANOTIMPURILOR

INTRODUCERE:

Legenda anotimpurilor este una dintre cele mai frumoase povești pentru copiii preșcolari și școlarii mici, aceștia învață ce înseamnă armonia și echilibrul în natură, dar și în viață.

Anotimpurile vin și pleacă, în fiecare an, unul după altul. Noi cunoaștem patru anotimpuri: primăvara, vara, toamna și iarna. Acestea reprezintă diferite perioade ale anului, când vremea și mediul înconjurător se schimbă. Viața oamenilor și a animalelor se schimbă foarte mult odată cu fiecare anotimp. Prin această activitate, copiii înțeleg cum se schimbă natura și mediul înconjurător în funcție de fiecare anotimp, reușind astfel să aprecieze și să-și dezvolte respectul față de natură.

De asemenea, copilul e ajutat să înțeleagă ideea de timp, secvențialitatea evenimentelor și durata acestora, dezvoltându-i-se logica și raționamentul.

Legenda spune că Soarele are 4 fiice. Ele pe unde trec aduc căldură, bogăție, culoare, bucurie și, chiar dacă sunt diferite, ele conviețuiesc în liniște și bună înțelegere.

Din această legendă, copiii învață să dăruiască bucurie, să comunice cu căldură și blândețe, arătându-și frumusețea sufletului. Ei învață, de asemenea, să ofere prietenilor, colegilor și familiei bucuria de a fi împreună, chiar dacă sunt diferiți.

Această activitate a fost concepută pentru copii cu vîrste între 5 și 7 ani.

Materiale: sfoară aurie (soarele); 2 șnururi aurii (delimitarea anotimpurilor); 1 eșarfă moale galbenă (vara): spice de grâu, flori multicolore, buburuze, gâze, fluturi; 1 eșarfă moale maro (toamna): copaci, frunze multicolore, legume, fructe (mere, pere), conuri de brad, castane; 1 eșarfă moale albă (iarna): copii, brăduț, pruncul Isus, fulgi de zăpadă, oameni de zăpadă, îngerași; 1 eșarfă moale verde deschis (primăvara): ghioceli, mărțișor, rândunele, flori, frunze verzi, copăci (crenguțe înmugurite/ înflorite); figurine/ zâne anotimpuri: vara, toamna, iarna, primăvara (optional); diverse materiale de decor: inimioare, steluțe, conure de brad, crenguțe înmugurite/ înflorite.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Se începe cu o poezie ce poate fi cântată și însoțită de gesturi ilustrative (vezi parantezele):

În fiecare dimineață

S-avem gândul bun pe față (trecem palmele peste față)

Către soare să privim (desfacem brațele în formă de cerc, privim în sus)

Iubire să dăruim

- Coordonatorul se oprește și îi întrebă pe copii: Cum dăruim iubirea? Salutăm, dăm mâna, ne îmbrățișăm (copiii propun, pe rând, câte o formă de salut pe care apoi o repetă împreună cu grupul). Cântecul se reia după epuizarea formelor de salut:

S-adunăm doar bucurie! (strângem brațele spre piept)

Și-n lume s-o răspândim! (și apoi le desfacem)

În fiecare dimineață (fac 3 pași înainte)

Să ne bucurăm de viață! (ridicăm mâinile spre soare).

Copiii se vor așeza pe scăunele.

Coordonatorul activității ia un ghem de sfoară aurie și îl desface, până ce toți participanții sunt prinși de șnur, acesta îi roagă să se strângă și să formeze un cerc, care este aşezat de toți, în centrul sălii. Se alege centrul, apoi se așeză ușor jos cercul de sfoară.

Sunt întrebați dacă cineva crede că nu este centrul să vină să așeze cercul cum simte el.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Participanții sunt întrebați ce cred că este. Aceștia răspund: un cerc, o roată, o placintă/tartă, un măr, un soare.
- Coordonatorul întrebă:

Ce avem aici? (un cerc întreg – se insistă asupra ideii de cerc întreg)

- Optional – dacă s-a numit cuvântul „soare” se realizează următorul pas:
- Coordonatorul le cere copiilor să arate cum e un soare, unul a mimat/desenat un soare mare, altul, unul mic. A rugat copiii să se unească doi căte doi să formeze un soare, apoi le-a cerut să facă toți împreună un soare mare.
- Copiii se aşază și coordonatorul face semn unui participant și îi roagă să cheme pe cineva în ajutor și să despartă împreună cercul în jumătate, delimitându-l cu un fir auriu mai subțire.
- Coordonatorul întrebă:

Ce avem acum? (două jumătăți de cerc) Haideți să le numărăm!

- După ce au aşezat firul, acesta face semn altui participant și îi spune să invite un alt coleg și să împartă cercul în sferturi. Coordonatorul întrebă:

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

Dar acum ce avem? (patru sferturi de cerc) Haideți să le numărăm!

- Cheamă pe rând câte un copil să le numere (au numărat cu mâna, au sărit în fiecare sfert din exterior în interior, apoi au sărit într-un picior în fiecare sfert la rând)
- Coordonatorul cheamă 2-3 copii să îl ajute să umple cu o eșarfă moale unul dintre cele patru sferturi ale cercului, se procedează astfel până se umple cercul și „se colorează” sferturile acestuia în: galben, maro/ cărămiziu, alb și verde deschis.

Cu ce se aseamănă acum imaginea? (o pizza, o roată, anotimpurile etc.)

- Coordonatorul aduce un coș acoperit și le transmite participanților că pot lua fiecare pe rând câte un obiect, din acesta. După ce au fost împărtite materialele, îi roagă să arate (prin mimă sau cu ajutorul sunetelor) ce obiect a primit. Astfel se asigură că participanții știu ce este obiectul primit și se identifică cu acesta, dându-i glas.
- Coordonatorul le transmite participanților că urmează o poveste și că fiecare dintre ei va face parte din poveste, îi roagă frumos să fie atenți când trebuie să vină să așeze elementul ce l-au ales, în locul potrivit.
- Începem legenda:

Într-o vreme tare îndepărtată, Soarele, le-a cerut fiicelor sale să își aleagă câte o parte de lume pentru a o stăpâni.

Ele însă, nu au ajuns la o înțelegere, așa că i-au spus:

- *Noi nu putem să alegem până nu călătorim peste tot, să cunoaștem locurile.*
- *Cum doriți voi zise Soarele. Trebuie, însă, să oferiți câte ceva pe unde veți trece.*
- Coordonatorul o introduce pe Zâna Vara:

- Eu, zise Vara, am să dăruiesc căldură. Lumea minusculă a gâzelor va fi plină de viață. Ele mă vor iubi. În lanuri se vor coace grânele, florile vor umple totul de culoare.

- Cei care au ales elemente specifice anotimpului vara, vor veni și le vor așeza în cerc pe eșarfa galbenă: gâze, flori, spice de grâu.
- Coordonatorul le cere apoi copiilor care sunt născuți vara să zumzăie asemenei gâzelor. Apoi continuă legenda:

A venit rândul celei de-a doua surori. Aceasta a zis: (coordonatorul o prezintă pe Zâna Toamna)

- Tu, Vara, ești caldă, dar eu, Toamna, cu puterea pe care o am, o să coc legume și fructe nenumărate. Oamenii mă vor dori. Ei au nevoie de mine.

- Cei care și-au ales elemente ce reprezintă anotimpul Toamna (legume, fructe, frunze) le aşază în cerc pe eșarfa maro/cărămiziu.
- În timp ce coordonatorul spune ce oferă Toamna, copiii născuți toamna vor da glas ploii sau vor foșni ca frunzele uscate.
- Coordonatorul o aduce pe Zâna larnă și spune:

- Dacă voi dăruți bogăție, căldură, culoare, eu, larna, prin îscusință, am să aduc bucurie copiilor, oferindu-le fulgi și flori de gheăță. Pământul, se va odihni sub mantia mea, iar un prunc se va naște și va aduce bucurie tuturor.

- Cei care și-au ales elemente ce reprezintă anotimpul larna, vor veni și le vor așeza în cerc: fulgi, pruncul Isus, îngerași.

POVEȘTI DESPRE VIAȚĂ

- În timp ce coordonatorul spune ce oferă iarna, copiii născuți iarna imită vântul puternic, ninsoarea și sunete de clopoței.
- Mai rămăseșe una. Soarele se întoarse încet spre ea și o întrebă: (Coordonatorul o prezintă pe Zâna Primăvara)
  - *Tu, draga tatei, ce vrei să dăruiești?*
  - *Eu voi dăruui viață. Pădurile și pajiștile se vor trezi din amorțeală. Păsările vor reveni la cuiburi. Ele vor face pui. Vântul va călători peste lume. El va duce vestile până în cele mai îndepărțate locuri. Oamenii vor sărbători venirea mea cu multă veselie. Ei vor oferi câte o parte din mine fiecărei persoane iubite.*
- Cei care și-au ales elemente ce reprezintă primăvara (păsări, ghioceli, nori, crenguțe înmugurite/înflorite), le aşază pe eșarfa verde.
- În timp ce coordonatorul spune ce oferă primăvara, copiii născuți primăvara imită sunetul păsărelelor.

Să fie așa precum voi ați ales! Eu am să veghez de sus ca fiecare să-și respecte promisiunile.

Cele patru anotimpuri se plimbă și acum prin lume. Ele împart mereu mai multe daruri sub privirile atente ale Soarelui. El le zâmbește mulțumit în fiecare dimineață.

Și au trăit toate, și mai trăiesc și astăzi, aducând bucurie pe pământ în fiecare anotimp.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- La finalul legendei, copiii se țin de mâini în cerc și cântă un cântec însotit de câțiva pași de dans:

Anotimpuri se duc și vin (trei pași înainte cu ridicarea mâinilor în sus și trei pași în spate cu mâinile în jos)

Vara-i cald, iarna mai puțin (trei pași în sânge, trei pași în dreapta)

Primăvara sunt adierî (participanții flutură mâinile/ eșarfe colorate)

Toamna-i colorată, (se învârtesc spre dreapta și apoi se opresc și se întrebă)

Tu, pe care îl preferi?

- Pe un fond muzical liniștitor, participanții sunt rugați să așeze în interiorul imaginii de podea, pe eșarfa corespunzătoare anotimpului preferat, un simbol care le aduce bucurie și-i reprezintă.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

- În încheiere, coordonatorul rostește un cuvânt de mulțumire:

Mulțumim Creatorului pentru toate bucuriile pe care ni le aduce fiecare anotimp. Să fim sănătoși și să ne bucurăm de ele!

Eva Fiedler

EU SUNT VIȚA DE VIE - A FI CONECTAT

Contemplație pe tema pasajului biblic Ioan 15, 1-5A, 9

Pentru ciclul primar, orele de religie și pregătirea pentru prima comuniune

INTRODUCERE:

„A fi acolo împreună, uniți” este unitatea care preia experiențele de bază ale faptului de a fi împreună și de a fi conectat și poate fi înțeleasă, în acest sens, ca o pregătire pentru următoarea reflecție asupra pericopei biblice a vieții de vie. Și aici, tema centrală este starea de conexiune: Isus își poate trage încrederea în viață din legătura interioară cu el însuși, cu alții oameni și cu puterea divină. Isus folosește viața de vie ca imagine a acestei legături. În Orientul antic, viața de vie era un simbol al prosperității. Viața de vie era omniprezentă în Israel atât în viața de zi cu zi, cât și în scările Talmudului, unde avea o mare importanță symbolică. Prin urmare, nu este surprinzător faptul că Isus, care făcea întotdeauna asocieri cu imagini familiare, folosește viața de vie ca metaforă: întrepătrunderea mlădiței cu trunchiul vieții de vie simbolizează legătura cu El însuși pe care o propovăduiește. „Rămâneți în Mine, și Eu voi rămâne în voi. După cum mlădița nu poate aduce rod de la sine, dacă nu rămâne în viață, tot așa nici voi nu puteți aduce rod dacă nu rămâneți în Mine.” El ne asigură conexiunea cu El (și, prin urmare, și cu Dumnezeu), pentru a primi putere prin această conexiune, astfel încât viața noastră să devină bogată în roade.

Deoarece viața de vie nu mai face parte experiența imediată a multor copii din zilele noastre (cu excepția cazului în care locuiesc în regiuni viticole), este nevoie să pregătim copiii de școală primară prin câteva alte experiențe: să mănânce struguri împreună și să se gândească de unde provin, cum cresc (pe pământ, într-un copac? ...), dacă este posibil, putem să privim o viață de vie reală cu copiii, de exemplu, pe peretele unei case, într-o grădină, într-o podgorie sau, alternativ, privind fotografii ale podgoriilor și vieții de vie.

Pe baza acestei vizualizări, Kerstin Lermer a organizat o zi biblică pentru copiii care se pregătesc pentru prima comuniune. Experiențele ei și alte sugestii le puteți găsi în Anuarul 2024, p. 194-195.

Materiale: Trei-patru bucăți de lemn de viață de vie, legate într-o pânză maro; alte pânze maro (în număr egal cu cel al bucătilor de lemn); corzi de lână maro pentru rădăcini; șase-opt pânze moi verzi, înfășurate; frunze de viață de vie din filz verde; castron cu struguri negri; șervețele rotunde albăstre mici; lumânare; Biblie; materiale pentru construirea ramurilor de viață de vie (de exemplu, șnururi verzi din filz sau din lână împâslită) și pentru struguri (de exemplu, pietre de sticlă albăstre, bile albăstre împâslite, bucăți de lemn albăstre...).

PARTEA 1: VIȚA DE VIE

ADUNARE ȘI INTRODUCERE

- Cântăm cântecul „Ești aici, mă bucur” (a se vedea mai jos), inițial cu un text diferit:

*Sunt aici în această dimineață! Sunt aici, în această dimineață!
Sunt aici, aici astăzi, deci suntem aici împreună.*

- Participanții se prezintă pe nume: Eu sunt aici,... După trei persoane, toată lumea cântă un cântec de bun venit:

Sunteți aici, în această dimineață! Sunteți aici, în această dimineață! Sunteți aici, în această dimineață, suntem aici împreună.

- Coordonatorul (de aici încolo, C): Mă bucur că sunteți aici și sper că și voi sunteți fericiți. Exprimăm această bucurie cu un cântec.
- Primii doi participanți cântă împreună cântecul în versurile originale cu „Tu”. În sistem bulgăre de zăpadă, sunt aduși împreună din ce în ce mai mulți participanți. Se pot face mișcări adecvate versurilor.

DU BIST DA, ICH FREU MICH

Text & Melodie: Anita Würkner®

În: Anita Würkner: Lieder, die vom Leben erzählen. Liederbuch mit CD, S. 12, sonara Verlag 2020

(traducere versuri: Ești aici (2 bătăi din palme), mă bucur! Ești aici (2 bătăi din palme), mă bucur! Ești aici (2 bătăi din palme), cu mine (2 bătăi din palme), suntem aici împreună!)

C: Eu sunt aici, tu ești aici, toți suntem aici împreună. Vrem să simțim această unitate prin unire

- Participanții caută diferite forme de unire: ținându-se de mâna, prinzând antebrațele, punând picioarele împreună... Cântăm fiecare dintre acestea cu versuri diferite:

*Suntem aici, fericiți! Suntem aici, fericiți!
Suntem aici, conectați, suntem aici împreună.*

C: Suntem conectați prin mâinile noastre. Ce altceva ne mai leagă?

- Participanții contribuie cu ideile lor.

ÎNTÂLNIREA CU O VIȚĂ DE VIE

- Părți lemoase dintr-o viață de vie sunt legate într-o pânză maro. Pachetul este prezentat mai multor participanți, pentru a-l percepe cu simțurile.
- Acești participanți împărtășesc primele impresii: Cum simt pachetul, greutatea, structura...?
- Pachetul este desfăcut în centru de către participanți și conținutul este dezvăluit:

Ce este? Cui aparține? - Se fac presupuneri: lemn de viață de vie.

C: Cine cunoaște o viață de vie, cum cunoști o viață de vie? - Cunoștințele și experiența participanților sunt aduse în discuție.

- Procedura poate varia în funcție de vîrstă copiilor/participanților; pentru copiii de la ciclul primar, activitatea poate fi continuată în grupul mare; pentru școlari, tineri și adulți se pot forma grupuri mici.
- Se împart în grupuri mici: Mai multe eșarfe maro sunt distribuite în cerc și pe fiecare se pune o bucată de mlădiță de vie (băt), astfel încât fiecare grup mic să aibă câte una.

Sarcină: Priviți, pipăiți și atingeți bucata de băt. Ce descoperiți?

Dăți voce mlădiței! Lăsați-o să-și spună povestea! Ce ar putea spune?

- Continuarea lucrului în cadrul grupului mare: Impresiile și gândurile sunt aduse în grupul mare din activitatea în grupurile mici. Fiecare grup mic își plasează bucata de băt în centru sau o atașeză de bucățile de băt deja existente, permitând astfel viaței de vie „să crească”. Pânzele maro sunt, de asemenea, așezate pe prima pânză maro, reprezentând solul.

C: Bățul viței noastre de vie poate fi văzut. Cu toate acestea, celelalte părți ale unei vițe de vie lipsesc încă.

- Participanții numesc părțile lipsă.

Rădăcinile

Începem cu rădăcinile:

Rădăcinile viței de vie sunt construite pe eșarfele maro cu ajutorul sforilor maro. Rădăcinile viței de vie intră foarte adânc în pământ. Acest lucru ar trebui să fie vizibil în imagine.

- Toți participanții se ridică în picioare și reprezintă o viață de vie cu corpurile lor. C. dă următoarele impulsuri, de exemplu:

Imaginați-vă că sunteți o viață de vie. Poate că viața ta de vie crește într-o podgorie, poate pe peretele unei case. Alege un loc în mintea ta pentru viața ta de vie.

Așa arată un butuc de vie puternic.

- Toți își ating corpul și picioarele.

O astfel de viață de vie nu are nevoie de mult spațiu, chiar și un mic petic de pământ este suficient pentru ea. Pentru că viața de vie își lasă rădăcinile să crească adânc în pământ. În imaginea voastră, lăsați rădăcinile să crească din tălpile picioarelor voastre adânc în pământ.

Fixați-vă bine picioarele pe pământ - piciorul stâng și piciorul drept. Simțiți unde și cum ating pământul... degetele de la picioare, tălpile, călcâiul... Acum lăsați rădăcinile să crească în imaginea voastră... Înrădăcinați-vă în pământ... Înrădăcinați-vă din ce în ce mai adânc.

(Eventual) faceți mișcări descendente cu mâinile.

C: Ce fac rădăcinile adânci? Se spun gândurile participanților.

PE CALEA CREDINȚEI

În acest fel, viața de vie este ferm legată, înrădăcinată în pământ, substanța primordială a întregii vieți. Rădăcinile adânci și puternice îi oferă sprijin și forță. Rădăcinile adânci ajută viața de vie să supraviețuiască perioadelor de secetă și ariditate. Viața de vie le folosește pentru a extrage apă și substanțe nutritive din pământ.

Faceți mișcări ascendente ale mâinilor.

- Cântec (invenți singur melodia și folosiți-o din nou și din nou în următoarele cântece):

Rădăcină, rădăcină, rădăcină, înfiptă adânc în pământ,
așa viața își ia putere.

Mlădițele viaței de vie

Acum mlădițele pot crește. Multe ramuri verzi, mlădițe de viață de vie cresc din trunchiul viaței. Acestea se răsucesc în toate direcțiile, la dreapta, la stânga și în sus.

- Toți participanții joacă rolul mlădițelor de viață de vie care cresc, făcând mișcări de răsucire cu brațele în toate direcțiile.

Viața de vie are nevoie de sprijin: poate că cineva a construit un suport pentru viață de vie. Ramurile de viață de vie se sprijină de suport, chiar ținându-se de el cu mici lăstari de viață de vie. Acest lucru le oferă sprijin.

- Participanții pot simboliza acest lucru strângându-și degetele, de exemplu.

De asemenea, este posibil ca viticultorul să vină, să ghideze și să fixeze ramurile de viață de vie. Viticultorul taie o parte din ramurile în exces. În acest fel, el dorește să se asigure că vor crește fructe sănătoase și gustoase.

- Eșarfele moi, înfășurate, de culoare verde sau corzile de pâslă de culoare verde sunt fixate de trunchiul viaței ca mlădițe.
- Cântec:

Cresc, cresc, cresc, mlădițele viaței cresc,
Viața le dă putere.

Frunzele de viață de vie

Și bineînțeles că nu doar mlădițele de viață de vie cresc. Frunze verzi minunate răsar din ramurile viaței de vie.

Ne jucăm cu mâinile pentru a vedea cum crește o frunză dintr-un boboc.

C. împarte participanților câteva frunze de viață de vie din filă verde. Ne uităm la ele (eventual ținându-le în sus pentru ca ceilalți participanți să le poată vedea).

- Participanții spun ce știu despre frunzele de viață de vie: frunze mari, formă specială, oferă umbră, pot fi mâncate...

Frunzele sunt aşezate pe eșarfele verzi (mlădițele viței de vie).

- Cântec:

*Cresc, cresc, cresc, frunzele de viață cresc,
Viața le dă putere.*

Fructele - struguri

Și mai crește ceva pe ramurile de viață de vie. La început este foarte mic. Dar pe măsură ce vară avansează, crește din ce în ce mai mult datorită forței pe care o dă viața de vie.

Un castron de struguri este adus în cerc, purtat în cerc.

- Cântec:

*Cresc, cresc, cresc, strugurii cresc,
Viața le dă putere.*

- Bolul cu struguri este prezentat unora dintre participanți. Cel care îl primește spune ce îi vine în minte despre struguri: au un gust dulce; mai multe boabe aparțin unui singur strugure; se face suc de struguri, jeleu de struguri, vin.

- Cântec:

*Cresc, cresc, cresc, strugurii viaței cresc,
Viața le dă putere.*

- Se aşază materiale mici rotunde, albastre împăturite (în formă de ciorchini de struguri), se aşază pe șnururile de filz (mlădițele de viață de vie) și se pun ciorchinii de struguri pe ele.

APROFUNDARE ȘI INTERPRETARE

Vița de vie devine noduroasă de-a lungul anilor. Îi poți vedea vârsta. Din nou și din nou, an după an, primăvara dă putere noilor mlădițe, frunzelor și micilor ciorchini de viață de vie. Conectate la viață, acestea pot crește și se pot coace devenind struguri dulci.

- Posibilă temă de reflecție: De unde își ia viața de vie puterea?

PARTEA 2: „EU SUNT VIAȚA DE VIE, VOI SUNTEȚI MLĂDIȚELE”

ADUNARE ȘI INTRODUCERE

- Dacă imaginea centrală nu a putut fi lăsată la vedere, unii participanți încep prin a o monta din nou.
- Ne bazăm pe prima parte, uitându-ne la viața noastră de vie, numind diferitele ei părți și repetând cântecul respectiv.
- Împreună reprezentăm acum o viață de vie:
- Unii participanți reprezintă viața de vie cu rădăcini adânci. Din aceasta, lăsăm ramurile să crească prin conectarea altor participanți la „viață” cu brațele lor ca „ramuri”. Mlădițele se ramifică, se desfășoară și continuă să crească pe măsură ce alții participanți se conectează la ramurile viaței. Se construiește o viață de vie mare.
- Simțim acest lucru, închidem ochii (C. îi conduce prin cuvinte pe participanți):

Ne dăm seama cum suntem conectați la viață. Viața de vie este izvorul puterii noastre. În cele din urmă, noi toți, mlădițele, creștem din viață. Cu toții suntem conectați la viață - și, prin ea, unii la alții -, iar noi ne tragem puterea din viață. Acest lucru permite fructelor să crească pe ramurile noastre. Haideți să visăm la struguri care cresc pe viațele noastre.

- Se fredonează melodia cântecului.

Viața de vie ne dă putere să trăim - putere să creștem - putere să aducem fructe dulci.

- Cântec:

*Cresc, cresc, cresc, strugurii viaței cresc,
Viața le dă putere.*

- Toată lumea se desprinde din poziția în care au stat.

ÎNTÂLNIRE CU PERICOPA BIBLICĂ:

„EU SUNT VIAȚA DE VIE, VOI SUNTEȚI RAMURILE”

- Un cadru narativ conduce la pasajul biblic.

Ne-am uitat cu atenție și am simțit și ceea ce alcătuiește o astfel de viață. Isus s-a priceput în mod deosebit să privească și să simtă astfel.

- O icoană a lui Isus făcută din lemn este ținută de un participant.

Isus vrea să le vorbească oamenilor despre împărăția lui Dumnezeu, despre marea iubire a lui Dumnezeu și despre lumina pe care Dumnezeu vrea să o ofere tuturor oamenilor.

- Se aprinde lumânarea, pe care o ține un alt participant. Lumânarea și icoana sunt purtate o dată în jurul cercului de către cei doi participanți, iar C. spune povestea:

Acesta este modul în care Isus merge la oameni. El le ascultă grijile, le împărtășește bucuria și tristețea, îi încurajează să trăiască și vrea să le dea forțe proaspete.

Pentru a-i ajuta pe oameni să înțeleagă mai bine vestea sa cea bună, Isus caută mereu exemple vii. El folosește adesea lucruri din viața de zi cu zi sau din natură și le folosește ca imagini pentru mesajul Său.

De exemplu, Isus se uită foarte atent la o viață de vie.

- Cât timp rostește cuvintele următoare, C. atinge părțile corespunzătoare din imaginea centrală.

El vede viața de vie veche și noduroasă. Isus știe că rădăcinile ei pătrund adânc în pământ și asta îi dă atâtă putere. El vede mlădițele verzi ale viaței de vie, cum se răsucesc pline de viață și frunzele de viață de vie de pe ele. Conectate la viață, ele pot răsări din viață în număr mare. Prin această legătură, viața de vie le dă putere și hrănă. Si apoi mai sunt strugurii dulci, care pot crește din puterea viaței de vie.

După ce Iisus a privit cu atenție toate acestea, a rostit următoarele:

Conform Ioan 15:1-5a, 9, 17

PE CALEA CREDINȚEI

- Variantă pentru grădiniță și ciclul primar:

Eu sunt viața de vie, voi sunteți ramurile. Rămâneți conectați la Mine și eu voi rămâne mereu conectat la voi. Prin Mine sunteți legați între voi. Ramura nu poate da roade dacă nu este legată de viață.

La fel este și cu voi. Rămâneți conectați la Mine, rămâneți în iubirea Mea, iubiți-vă unii pe alții, apoi veți da roade abundente. Eu sunt viața de vie, voi sunteți ramurile.

- Variantă pentru elevi mai mari și adulții:

Eu sunt viața de vie adevărată, iar Tatăl Meu este viticultorul. El curăță fiecare ramură din Mine care nu dă roade pentru ca ea să poată da mai multe roade. Voi sunteți deja curați prin cuvântul pe care vi l-am spus. Rămâneți în Mine, rămâneți uniți cu Mine, iar Eu voi rămâne în voi. Așa cum ramura nu poate rodi singură, ci doar dacă rămâne legată de viață, tot așa nici voi nu puteți rodi dacă nu rămâneți în Mine; Eu sunt viața, voi sunteți ramurile. Cine rămâne unit cu Mine și cu cine rămân Eu unit, aduce rod din belșug.

Și apoi Isus spune: „Așa cum Tatăl m-a iubit pe Mine, așa v-am iubit și Eu pe voi. Rămâneți în iubirea Mea....Acest lucru vi-l cer: Iubiți-vă unii pe alții!

- Icoana este așezată la baza viaței de vie. Lumânarea este plasată în zona rădăcinii.
- Cântec: (pe melodia: Ești aici, mă bucur)

Conectați la Mine, conectați la Mine, conectați la Mine,
Veți da roade bogate.
Sau pentru persoanele în vîrstă:
Conectați la Mine, conectați la Mine,
Conectați cu alții veți da roade bogate.

APROFUNDARE ȘI INTERPRETARE

- Participanții pot alege ce doresc să decoreze cu alte materiale: întăriți legătura cu viața de vie cu panglici verzi; creați mai multe frunze de viață de vie; întindeți mai multe cârpe rotunde mici albastre sau verzi și creați fructe sau struguri pe ele.

Rămâneți conectați cu Mine - gânduri/ rugăciuni

Isus ne invită: „Rămâneți conectați la Mine și veți da roade bogate”.

Ne unim mâinile, simțim legătura unii cu alții.

- Cântec: (pe melodia: Ești aici, mă bucur)

*Conectați la Mine, conectați la Mine, conectați la Mine,
Veți da roade bogate.*

Impuls: *Imaginea vieței de vie în mijlocul nostru și cuvintele lui Isus ne inspiră să reflectăm. Ce gânduri, cereri, întrebări... ne vin în minte și să le împărtășim unii cu alții spunându-le aici, în cercul nostru.*

- Participanții exprimă gânduri, cereri, întrebări... pe care imaginea vieței de vie și cuvintele lui Isus le-au inspirat în ei. Între timp, cântăm din nou și din nou:

*Conectați la Mine, conectați la Mine, conectați la Mine,
Veți da roade bogate.*

- Variantă de impuls: *Dacă o legătură cu Isus îmi dă putere, ce pot face? Ce roade sunt atunci posibil*

Rugăciune

- C. preia gândurile participanților și formulează o rugăciune personală, precum:

Isus, tu ești viața de vie...

...Vrei să ne dai puterea ta de a trăi, pentru ca și noi să putem da putere celorlalți.

...Vrei să ne dai sprijin pentru viață, astfel încât și noi să putem oferi sprijin celorlalți.

...Vrei să ne dai viață din belșug, pentru ca și noi să putem promova viață.

...Vrei să ne dai iubire, pentru ca noi să putem transmite iubirea ta.

...Tu vrei să ne dai bucurie, pentru ca noi să ne putem bucura unii pe alții.

Isus, tu vrei să fii legat de noi ca viața de vie de ramuri.

Vrei să fii în noi, noi ar trebui să fim în tine.

Iubirea ta vrea să ne umple complet, astfel încât să dăm roade abundente.

Amin.

VERBUNDEN,VERBUNDEN Text și melodie: Anita Würkner®

D hm G A A A
Ver-bun-den, ver-bun-den, ver-bun-den sind wir: Du mit mir,
D D D hm G A
ich mit dir ver-bun-den, ver-bun-den, ver-bun-den sind wir, auf
A A G D A D A D
Er - den hier, auf Er - den hier.

*Legați, legați, legați suntem noi Tu
cu Mine, Eu cu tine
Legați, legați, legați suntem noi Aici
pe pământ, aici pe pământ.
Variantă de text: ..legați suntem, cu puterea Ta aici pe pământ.*

ÎNCHEIERE

- Gustăm strugurii împreună.

Note:

Tradus din germană, în original: Eva Fiedler. 2024. „Ich bin der Weinstock – verbunden sein.” *Jahrbuch Band 15 Ganzheitlich – Sinorientiert Erziehen und Bilden* (Vertrauen ins Leben – zuversicht stärken) Gröbenzell: Franz Kett-Verlag GSEB, p. 184-193.

Monica Gomoescu , Stanca Măda, Eugen Gomoescu

PERICOPA SFÂNTULUI ILIE

INTRODUCERE:

Sfântul Ilie este celebrat de creștini ca profet, mare făcător de minuni și aducător de ploi în vreme de secetă, iar ca divinitate populară a Soarelui și a focului, sfântul provoacă tunete și trăsnete, leagă și dezleagă ploile și hotărăște unde și când să bată grindina.

Dincolo de personalitatea Sfântului Ilie, pericopa aceasta se concentrează pe recâștigarea credinței, reconectarea cu Tatăl Ceresc și bucuria care vine din această regăsire, bucurie care este transformatoare atât pentru noi, cât și pentru întreaga creație prin ploaie.

Materiale: material rotund gri în formă de cerc, câte 2 pietre pentru fiecare participant, bețe uscate, trunchiuri uscate, ciulini, crengi cu țepi, diverse materiale de decor (pentru flori, Frunze, etc.), lumânare, chibrit

Pregătire: Se pun câte două pietre sub scaunul fiecărui participant.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Se începe cu dansul adaptat după Sârbă.
- Participanții sunt împărțiți în două cercuri egale. Participanții nu se țin de mână decât la momentul intrării într-un singur cerc.
- Pașii dansului:

4 pași de bază pe loc (pasul de bază în sârbă, se pornește spre dreapta: drept stâng -drept, pas săltat pe piciorul drept, pas săltat pe piciorul stâng)

4 pași de bază cu deplasare spre dreapta

4 pași de bază cu deplasare în față

4 pași de bază cu deplasare în spate

8 pași de bază cu deplasare spre dreapta

4 pași de bază cu deplasare în față

4 pași de bază cu deplasare în spate

- Se intră într-un singur cerc și se continuă pașii de bază spre dreapta până la finalul liniei melodice

- Muzica: https://www.youtube.com/watch?v=broZdakO4Dw&list=PL8b_Mqa94B_MiQ4FDZiKXQnWZwDxvQ80X&index=2

(Coregrafia dansului este realizată de prof. Eugen Gomoescu)

PE CALEA CREDINȚEI

- Participanții sunt invitați să ia cele două pietre de sub scaune și să le observe. Ne jucăm jocuri cu ciocnirea pietrelor – individual, câte doi și, împreună, în cerc. Facem muzică cu ele și batem diverse ritmuri. Cu ce asociem jocurile pe care le-am făcut, gesturile? Ce putem face din pietre?
- Construcția scenei

- Se aduce un cerc mare gri și se pune în mijloc. La ce ne duce cu gândul baticul gri? (sugestii: uscăciune, lipsă de viață) Acesta este un loc unde găsim pietre. Ce altceva mai putem găsi? Pământ uscat, trunchiuri uscate, ciulini, crengi cu țepi. Rugăm participanții să realizeze acest decor. Participanții aşază în cercul gri doar una dintre cele două pietre primite.

Ce fel de loc este acesta? Ce pot face într-un asemenea loc? Mîmăm ideile participanților. Cum mă simt? Ce lipsește aici? Ce ţi-ar lipsi aici?

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

Exact cum ne simțim noi acum se simțea și poporul lui Israel în vremea regelui Ahab după trei ani de secetă.

- Înainte de a merge mai departe cu povestea, aş vrea să înțelegeți de ce au trăit trei ani de secetă.

În vremea aceea, Ahab era căsătorit cu prințesa feniciană Isabela, care se încrina zeului Baal. La dorința acesteia, Ahab întoarce spatele Domnului lui Israel și se încrina zeului Baal împreună cu toți supușii. Primește în scurt timp vizita proorocului Ilie, omul lui Dumnezeu, care aruncă un blestem asupra lui Ahab și a poporului lui Israel să nu se mai bucure de ploaie atâta timp cât se încrina lui Baal.

- Seceta s-a înstăpânit. Recoltele și animalele s-au stins de secetă. Pământul era arid și sterp.

Ilie s-a retras pe malul râului Cherit, așteptând ca poporul să se căiască și să se întoarcă la credință. Ahab a poruncit să se înalte altare și să aducă ofrande și mai multe lui Baal, convins fiind că acesta va aduce ploaia. Ilie este chemat să vadă ceremonia. Și, ce să vezi, lucrurile se întâmplă exact așa cum se aștepta Ilie, iar Baal nu răspunde ofrandei lui Ahab. În plus, altarul cu ofrande e distrus și se dărâmă.

Ilie le spune că doar prin Dumnezeu se va întoarce ploaia. El reconstruiește altarul - și vă rog și pe voi să ajutați la reconstrucția acestuia în centru - și se roagă alături de poporul îngenunchiat astfel: „Domnul e Dumnezeu! Slăviți-l! Iartă-ne că ne-am întors de la tine”. Iar Domnul își ascultă poporul și recompensează recunoașterea credinței adevărate trimițând ploaie asupra pământului însetat.

- Facem jocul ploii pentru a trăi întâlnirea poporului lui Israel cu ploaia.

PE CALEA CREDINȚEI

- Participanții se ridică în picioare și, stând în cerc, urmăresc ce face vecinul lor din dreapta și execută pe rând, pornind de la coordonatorul activității, mișările următoare:
  - Frecarea palmelor una de celalătă
  - Snap – cu degetele unei singure mâini
  - Snap cu degetele ambelor mâini
  - Bătaia coapselor cu ambele mâini
  - Bătaia din picioare
  - Bătaia concomitentă a coapselor și din picioare (pentru a reda ploaia puternică)
- Mișările se reiau în sens invers, până la domolirea ploii (frecarea palmelor) și oprirea ei.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

Ce credeți că va aduce ploaia în acest loc? Cum se va transforma?

Vă rog să aduceți în imagine darurile aduse de ploaie. Cu materialele decorative puse la dispoziție, vă rog să realizați creația cu gândul la darul ploii/credinței pentru fiecare dintre voi.

- Activitatea se realizează pe o melodie ce imită sunetul ploii.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

- Darul ploii din legenda Sfântului Ilie este și darul credinței.
- Vom spune asemeni Proorocului: „*Domnul e Dumnezeu. Să-l slăvим!*”
- Putem da lumânarea în cerc și participanților prilejul de a rosti un cuvânt de mulțumire pentru darul credinței. Apoi o aşezăm în mijloc.

Székely Beáta

NESESERUL

Rugăciune de dimineață

INTRODUCERE:

Observarea obiectelor de zi cu zi ne poate învăța multe lucruri. Un obiect simplu la prima vedere poate avea un mesaj mai profund, care poate declanșa o idee și un impuls pentru o reflecție de dimineață.

În centrul contemplației următoare se află neserul. Un obiect care poate conține tot ceea ce avem nevoie pentru a ne pregăti corpul fizic pentru o nouă zi. În același mod, liniștea dimineții, rugăciunea, timpul de întâlnire cu Dumnezeu, ne pregătește sufletul pentru o nouă zi. Reflectăm asupra importanței acestui lucru plimbându-ne și contemplând neserul ca pe un obiect.

Ca în toate rugăciunile de dimineață specifice aceastei pedagogii, se începe prin trezirea simțurilor. Structura activității este mai scurtă și ceva mai simplă, dar se respectă toate fazele în întregime.

Materiale: Batic rotund alb, pânză tare portocalie, neser, cercuri de pâslă sau textile egale ca număr cu cel al participanților, elemente decorative, lumânare.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Conducătorul sesiunii plasează în prealabil baticul circular alb în mijloc. Astfel așteaptă sosirea participanților.
- **Rugăciune – trezirea simțurilor:**

Doamne, deschide-mi ochii pentru a primi ceea ce îmi revelez astăzi!

Doamne, deschide-mi urechile pentru a-ți auzi vocea!

Doamne, deschide-mi inima pentru a-i primi pe cei pe care îi întâlnesc astăzi!

- Ne-am întors la locurile noastre. Ne uităm în jur, iar când ochii noștri se întâlnesc, zâmbim și ne salutăm. De asemenea, ne gândim la cei care nu au putut veni astăzi din anumite motive.

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

- Dăm din mâna în mâna un pachet în care se află nesesarul înfășurat într-o pânză. Toată lumea îl poate pipăi, explora cu degetele, dar nu trebuie să uite în el.
- Odată ce pachetul este returnat conducătorului, participanții încep să facă asocieri privind conținutul acestuia.
- Oricine are o idee despre ce se află în pachet se poate ridica în picioare și poate indica ce se poate face cu el.
- Ceilalți observă și apoi repetă mișcarea împreună.

- Cu ajutorul câtorva participanți, pachetul este deschis în mod treptat.
- Împreună putem denumi obiectul din mijloc.

Mergem deseori în excursii, ne facem bagajele și întotdeauna punem în ele un lucru de bază - un nesesar.

- Conducătorul sesiunii dă apoi din mâna în mâna obiectul cu următoarea întrebare:

Ce ar putea spune acest nesesar despre sine? (De exemplu, Am buzunare în care pot uita lucruri timp de ani de zile. Nu mă arăt tuturor. Te ajut să te pregătești pentru o nouă zi).

Fiecare dintre noi are un nesesar diferit pentru că este un obiect personal. Poate fi asemănător la exterior, dar în el intră lucruri diferite. În același mod, toți suntem diferenți și unici.

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

- Fiecare participant primește un batic rotund pe care își poate crea propriul nesesar:
Cum arată nesesarul tău?

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

În fiecare zi pornim într-o călătorie. În fiecare dimineată facem pașii necesari pentru a ne pregăti pentru acea zi. Corpurile noastre se pregătesc cu ceea ce se află în nesesar, iar sufletele noastre prin rugăciune.

- Conducătorul împarte o lumânare aprinsă, iar participanții pot numi cu ce pornesc la drum în acea zi și în ce mod acel ceva le va pregăti sufletele pentru dimineața respectivă.
- Când lumânarea revine la conducător, este așezată în centru și încheiem cu o scurtă rugăciune:

Tată Ceresc, dăruiește-ne ce avem nevoie să găsim în noi astăzi, pentru această călătorie, acel bagaj care ne va ajuta să fim puri.

Trezește-te, suflete al meu! Treziți-vă, harfă și liră! Voi trezi zorii.

Stăpâne, îți voi mulțumi printre popoare. (Psalmii 57,8-9)

Monica Gomoescu , Eugen Gomoescu

TRILURI DE BUCURIE

Rugăciune de dimineață

INTRODUCERE:

În fiecare dimineață soarele răsare din nou. Natura primește cu bucurie primele raze ale soarelui care ne trezește și pe noi. Poate chiar înainte să deschim ochii suntem învăluiți de ciripitul păsărilor. Această atenție la sunetele dimineții ne aduce în prezent, în bucuria acestui moment care este o sărbătoare a vieții. Dacă ne întrebăm cum ne simțim odată conectați la sunetele dimineții, vom putea oferi răspunsuri foarte variate în funcție de sunet, însă ciripitul păsărilor ne conduce invariabil la bucurie, sărbătoare, energie.

Această activitate își propune să conecteze participanții la aceasta bucurie constantă a vieții care vine din trilurile diminetilor noastre.

Materiale: material rotund alb mic, instrumente muzicale din ceramică în formă de pasăre (x nr. de participanți), păsări, coș, cercuri mici de diverse culori, materiale de decor, lumânare, chibrit.

Pregătire: Un material alb rotund, mic, cu un coș în mijloc, în care se află instrumentele muzicale în formă de pasăre și păsări, așteaptă venirea participanților.

1. INTRĂM ÎN DISPOZIȚIE: NE ADUNĂM ÎN JURUL CENTRULUI

- Conducătorul salută participanții și îi invită să-și odihnească puțin ochii, închizându-i. Îi roagă să își activeze auzul și să distingă cât mai multe sunete.
- (Se pregătește în fundal sunet de ceas deșteptător, cucurigul unui cocoș, sunetul unui izvor etc.)

Câte sunete ați auzit? Recunoașteți sunetele? Puteți mima sunetele? Ce sunete mai putem auzi?

2. ÎNTÂLNIM CEVA NOU

Acum rog pe cineva să scoată un sunet de pasăre, după care restul vor repeta sunetul.

Acum vă rog pe fiecare în parte să scoateți un sunet de pasăre. Facem acest lucru pe rând, dar și toți odată. Avem nevoie și de un dirijor.

Așa cântă păsările în fiecare dimineață de la apariția primului firicel de lumină și până seara.

- Coșul cu instrumente în formă de pasăre se află în mijloc. Conducătorul aduce coșul cu instrumente și oferă cu atenție câte unul fiecărui participant. Mai facem o dată jocul cu sunetele, dar în crescendo. Se mai pot face diferite jocuri cu instrumentele.

Cântecul ne aduce bucurie nouă și poate și păsărilor. Ele cântă venirea unei noi zile, bucuria unei noi zile. Noi ce motive am putea avea pentru cântecul de astăzi?

3. APROFUNDĂM PRIN CREAȚIE

Vă rog acum să luati un cerculet colorat și să îl decorați gândindu-vă la motivul /motivele care vă pot face să cântați (Ce motive am eu să cânt?). Activitatea se face pe fondul sonor al cântecului Ciocârlia.

4. ÎNTELEGEM MESAJUL

- Lumânarea se dă în cerc și participanții sunt rugați să împărtășească motivul pentru care ne cântă inima. La final, aceasta se aşază în centru.

Putem să ne alăturăm și noi trilurilor dimineții și să cântăm cu inima un cântec de bucurie/recunoștință dedicat Domnului și îl putem însoțи cu un dans.

- Activitatea se încheie cu dansul *Ciocârlia*.

Pașii dansului:

Legănat pe 4 timpi

4 pași înainte cu ridicarea brațelor către cer

4 pași înapoi cu lăsarea brațelor

4 pași înainte cu ridicarea brațelor către cer

4 pași înapoi cu lăsarea brațelor

Legănat pe 4 timpi

8 pași spre dreapta în sens de dans

Legănare pe 8 timpi

4 pași înainte cu ridicarea brațelor către cer

4 pași înapoi cu lăsarea brațelor

4 pași înainte cu ridicarea brațelor către cer

4 pași înapoi cu lăsarea brațelor

8 pași spre dreapta Legănare pe 8 timpi

8 pași spre stânga

Legănare până la final

Muzica: [Doină de jale - Ciocârlia / Sad Song - The Lark \(youtube.com\)](#)

Coregrafie realizată de prof. Eugen Gomoescu

ANUL 2024 ÎN VIAȚĂ

INSTITUTULUI PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT DIN ROMÂNIA

Pe măsură ce se apropiе sfârșitul anului 2024, privim cu recunoștiță înapoi la un an plin de realizări care au fost posibile prin efortul susținut al membrilor Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din România, dar și cu sprijinul constant al Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din Germania.

Obiectivele pentru 2024 au inclus *atragerea de noi membri* în Institutul nostru și organizarea de activități comune. După un efort organizatoric îndelungat, în perioada 15-17 iulie 2024, a avut loc, la Miercurea Ciuc, a treia întâlnire profesională anuală a membrilor Institutului din toată țara la care au participant 34 de persoane. Organizată în jurul temei *Dansul - glasul sufletului*, întâlnirea i-a avut ca formatori pe Sipos Edit (Pécs, Ungaria, pedagog Franz Kett), Greguss Gergő (Budapest, Ungaria, profesor de dans popular) și Eugen Gomoescu (Brașov, România, profesor de dans sportiv) și s-a axat pe importanța dansului în cadrul activităților specifice pedagogiei Franz Kett. Îi mulțumim lui Nemes István pentru eforturile de organizare și pentru căldura cu care ne-a primit.

Organizarea de *cursuri de bază* a fost, de asemenea, inclusă pe lista obiectivelor și s-a concretizat prin trei astfel de cursuri organizate în anul 2024 – unul bilingv, unul în limba română și unul în limba maghiară. Primul dintre acestea a fost organizat în perioada 02-06.07.2024, la Vulcan, jud Brașov și i-a avut ca formatori pe Kerstin Sabine Lermer (Institut für Franz-Kett-Pädagogik GSEB e. V.), Monica Gomoescu, Stanca Măda, Nagy Enikő M. sora Kriszta și Nemes István (pedagogi în Institutul pentru Pedagogia Franz Kett, România), creând cadrul necesar organizării pe cont propriu de cursuri de bază în România. Formatorii în supervizare, Nagy Enikő M. sora Kriszta, Nemes István, Monica Gomoescu și Stanca Măda, au organizat în perioada noiembrie – decembrie 2024 două cursuri de bază, unul în limba română, la Brașov și unul, în limba maghiară, la Miercurea Ciuc. Cele trei evenimente au avut un real succes și au atras noi membri în cadrul institutului nostru.

Un alt eveniment important l-a reprezentat *Practica supervizată pentru pedagogii Franz Kett*, organizat la Miercurea Ciuc, în perioada 27–30.04.2024, cu sprijinul Erei Fiedler, formator al Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din Germania. În cadrul acestui curs, 12 persoane din România au făcut primul pas în procesul de calificare ca pedagogi. Îi mulțumim Erei Fiedler pentru efort, inspirație, susținere și îndrumare.

În plus, anul 2024 a adus o mulțime de parteneriate la nivel local și național. Au fost încheiate acorduri pentru organizarea de cursuri tematice cu Casele Corpurilor Didactice din județele Harghita, Covasna, Sibiu, Satu Mare și cu Uniunea Pedagogilor Maghiari din România din județul Cluj.

Institutul a încheiat, pentru anul universitar 2024–2025, două parteneriate cu instituții de învățământ superior – Departamentul de consiliere profesională din cadrul Universității „Vasile Alecsandri” din Bacău și Departamentul „Științele Educației” al Facultății de Teologie Ortodoxă și Științele Educației, din cadrul Universității „Valahia” din Târgoviște – și a desfășurat activități de prezentare a pedagogiei studenților de la aceste facultăți. Mulțumiri pentru facilitarea acestor colaborări Sorei Rafaela Pușcașu și doamnei conf. dr. Mariana Vârlan.

În plus, anul 2024 a adus, de asemenea, activități organizate la nivel local, atât cu grupul de limbă română, cât și cu cel de limbă maghiară. Aceste întâlniri reprezintă un prilej important pentru dezvoltarea profesională și instituțională a membrilor noștri, unde se nasc idei și planuri, iar angajamentul față de comunitate și pedagogie este întărit.

Pedagogia noastră a fost prezentă și în cadrul unui eveniment academic organizat de Departamentul de Pregătire a Personalului Didactic al Universității de Științe "Petre Andrei" din Iași, în noiembrie 2024. Conferința „Inovare și adaptare în formarea continuă a personalului didactic”, a oferit cadrul mai multor activități cu caracter demonstrativ privind pedagogia Franz Kett. Mulțumim domnului Dr. Mihai Roca, vicepreședinte al Institutului, pentru organizare.

Site-ul nostru - www.kett.ro - vă oferă date complete despre conținutul și organizarea pedagogiei noastre. Mulțumiri și recunoștință editorului nostru web, Gábor Ladó.

Magazinul institutului nostru - <https://tarsasjatek.ro/26-franz-kett-pedagogiai-eszkoezoek> - este acum deschis pentru achiziția online de materiale specifice pedagogiei Franz Kett la calitatea și standardele impuse de pedagogia noastră.

Și, așa cum scria Franz Kett, avem atâtea alte motive de bucurie și recunoștință. Mulți oameni contribuie la a face cunoscută pedagogia noastră. Sora Enikő M. Kriszta Nagy își continuă munca apostolică în acest domeniu. În acest an, i s-au alăturat și alți membri ai Institutului care au dobândit calificările necesare. Puteți găsi informații despre ei pe site-ul nostru, în secțiunea dedicată pedagogilor și multiplicatorilor Franz Kett. Mulțumiri se cuvin tuturor celor care s-au angajat să pună în mișcare cunoștințele și calificările profesionale dobândite în promovarea pedagogiei noastre. Ca urmare, există un interes crescând pentru aceasta. Prin acest demers, sute de persoane au luat contact cu pedagogia Franz Kett și eforturile în acest sens continuă în fiecare zi.

Suntem recunoscători pentru toate acestea!

Monica Gomoescu

Vicepreședinte al Institutului pentru Pedagogia Franz Kett din România

FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET – ROMÁNIA

Sunt aici cu toată inima mea!
Teljes szívemmel itt vagyok!

Úton együtt!

III. Kötet 2024

KEDVES OLVASÓ!

A romániai Franz Ketten Pedagógiai Intézet éves szakmai kiadványa, La drum împreună! Úton, együtt! című kiadvány immár a harmadik kötetéhez érkezett. Ez az élő bizonyíték arra, hogy a Franz Ketten pedagógia gyökeret vert, növekszik és virágzik Romániában, hogy Intézetünkben egyszerre van kreativitás és tehetség, valamint folyamatosság és felelősségvállalás.

A kötet témája - Teljes szívemmel itt vagyok - pedagógiánk vezérmotívuma. A kötet bevezető esszéje, amelyet maga predagógiánk alapítója, néhai Franz Ketten írt, megadja azt a keretet, amelyben ez a téma pedagógiai, antropológiai és vallási szempontból értelmezhető. Mélyreható olvasmány, amely többféle nézőpontból közelíti meg a szívet: a szív mint a lét középpontjához vezető jelentéshordozó, a szív, amely egyesíti a test erejét és a szellem törekvéseit, a szív mint a valóság érzékelésének kapuja.

A szíven keresztül a külső világot a belső világ példázataként láthatjuk. A történetek, a mesék és a legendák segítenek megtapasztalni a külvilág képeit, és Franz Ketten pedagógiai tevékenységének sajátos élményein keresztül a belső világunkba juttatják azokat. Így megtalálhatjuk életcélunkat, és választ kaphatunk a létezés nagy kérdéseire: Ki vagyok én? Miért vagyok itt? Mire lettem teremtve? Milyen legyek?

Ez a kötet a külvilág mély élményként való megtapasztalására invitál tizenhárom, helyi szerző által gondolt, megélt és megírt tevékenységen keresztül, amelyhez Eva Fiedler, a Német Franz Ketten Pedagógiai Intézet trénere és tagja által tervezett tevékenység is társul.

A szív témáját komplex módon dolgozzák fel a kötetben javasolt tevékenységek. *Ami közöttünk van*, az az emberközi kapcsolatok minőségére utal, amelyeket naponta építünk a köztünk lévő térben. A *Teremtés forrásához* való kapcsolódás emlékeztet bennünket arra az egyedülálló ajándékra, amelyet az emberek a Teremtőtől kaptak, és arra, hogy szívünk megnyitásával hogyan teremthetünk szépséget magunk körül. A *Szívek, szívek* egy Anyák-napi tematikus tevékenység a lélek szeretet és kedvesség általi öngyógyításáról. *Párácska* történetében a gyermekek összetett érzelemvilágát tárra fel, a *Kosár* pedig megmutatja az erős közösséghöz való tartozás fontosságát.

A *Életünk nagy eseményei* összehozzák a közösségeket, az életről szóló mesék pedig erős embereket teremtenek. A *tenger zenéje* egy vihar sújtotta közösség számára az élet utáni vágyakozás, a pusztulást követő újjászületésbe vetett remény dalát hozza el. A *Vitéz Jankó és a kemény kenyér* a türelem tanítására, a hosszú távú kihívások kezelésére és a kitartás gyakorlására irányuló egyre növekvő igényre válaszol minden korosztályban. Örömöt és szépséget adni és kapni, a különbözőségünk ellenére, ez a tanulság, amit *Az évszakok legendájából* megtanulhatunk.

A *Hit útján* című rész egy bibliai szakaszon (Jn 15:1-5A, 9) - *Én vagyok a szőlőtő* - alapuló két tevékenységgel indul, amelyek arról szólnak, hogy megmaradjunk a Krisztussal való kapcsolatban, és gyümölcsöt teremjünk. Hasonlóképpen, *Szent Illés perikópája* arra hív minket, hogy újra kapcsolódjunk a hithez, és az ebből az újra kapcsolódásból fakadó átalakító örömhöz. A két reggeli ima ugyanannyira meghívás, hogy készítsük fel testünket és lelkünket

az új napra - *A neszesszer* - és örüljünk teljes mértékben annak eljövetelének - az *Öröm trilláj*.

A kötetben javasolt tevékenységek szerkezeti és formai összetettségükben a korosztályok széles körét célozzák meg. Az óvodáskorú gyermekektől kezdve az idősebb felnőttekig mély és tartalmas élményekben lehet részünk a Franz Kett pedagógia segítségével. A kötetben található történetek, legendák és a perikópák arra ösztönöznek bennünket, hogy minden egyes tevékenységet szívvel éljünk meg, kapcsolódva az állandó jelenlét állapotához, amely e pedagógiai megközelítés sajátja.

Arra hívjuk Önöket, hogy kövessék a Kis herceg felhívását (Jól csak a szívével lát az ember, ami igazán fontos, az a szemnek láthatlan.), és szívvel nézzék, olvassák és tapasztalják meg az ebben a könyvben javasolt tevékenységeket. Ha sikerül legalább egy kicsit megváltoztatni a nevelésről alkotott képet, és ez a könyv legalább egy kicsit gazdagítja pedagógiai kellékeinket, akkor elérte célját.

Monica Gomoescu, Stanca Măda, Székely Beáta

Franz Kett

A SZÍV, A SZEMÉLY KÖZÉPPONTJA

Minden, ami életre kel, élni akar, a növény, az állat és én magam, az ember is. Emberként gondolom el az életem. Tudatosan élek. Egyedinek, saját magaménak, nevemen szólítottnak tudom magam. Létrejöttnek és valamivé válónak, egy élettörténethez tartozónak tudom magam.

Táguló körökben élem az életem

A világ egészébe ágyazottnak érzem, annak részeként értem meg magam. Életmegnyilvánulásaimban észlelem magam. Ezek fizikai és pszichikai természetűek. Esem, iszom, emésztek, növekszem. Érzek, gondolkodom, cselekszem. Korban és remélhetőleg bölcsességben is növekszem. Észleleteimmel, tapasztalataimmal, élettörténetemmel kapcsolatosan azt kérdezem magamtól: Ki vagyok én? Mi végre vagyok itt? Mivel kellene válnom? Mi az a mag, ami körül életem táguló körei elterülnek? Miből táplálkozik életkarásom? Létezik-e valamiféle középpont, amely életem minden folyamatát egységbe fogja, amelyből azok forrásznak? Miféle erő lendíti előre életemet, miféle erőből alakul ki az? A bensőm legbelsejét firtató kérdésről van szó, ami megnyilvánulásaimban megmutatkozik, amely azonban kibújik minden tárgyilagos megállapítás, világos megfogalmazás alól. C. G. Jung szimbólumfelfogására támaszkodva, aki a szimbólumot a kimondhatatlan jelentéshordozóként határozza meg, a SZÍV, a testem központi izomkötege kínálkozik jelentéshordozóként a legbensőbb valóm, személyem középpontja, az egész kifejezésére, ami vagyok.

A SZÍV mint személyünk magvának, középpontjának jelképe, mint érzelmeink, érzéseink helye költőket, pszichológusokat, filozófusokat és teológusokat inspirál. Nagysága és egyben mélysége, szeretetre és önáradásra való képessége ugyanúgy, mint tévelygései, zavarodottsága, bűnbe gabalyodottsága az emberi lét nagy téma, amelyeket mint ilyet énekeltek meg, mutattak be komédiákban és tragédiákban. Arra a kísérletre vállalkozunk itt, hogy leírunk valamit a szívünk működésének módjáról.

Szent Ágoston egyháztanító (Kr. u. 354-430) a szív nagy teológusa. Kezében tartott lángoló szívvel szokták ábrázolni őt. Ágoston a szívben azt a principiumot látja, amely egyesíti a test erejét a szellem törekvéseivel, és amely az akaratban ezt az egységet a cselekvéssé alakítja és a gondolkodás révén ez az egység tudatossá válik. A szív ebben az értelemben valami átfogó, azonban nem önmagától van így, hanem Isten, az ő szeretete műlja felüli.

„...mert magadnak teremtettél minket s nyughatatlan a mi szívünk, míg benned meg nem nyugszik.” (Vallomások 1,1 – ford. Balogh József)

A teológus Karl Rahner (1904-1984) a szív törekvését és az élet teljességére való törekvését, amennyire földi léltünk ezen törekvések teljesedését megengedi, korszerű, szinte költői szavakba foglalja:

„A Föld mértéktelen szívű gyermeket szül, és ó, amit ad nekik, túl szép ahhoz, hogy semmibe vegyék és túl szegény ahhoz, hogy őket, telhetetleneket gazdaggá tehesse.”

Az Ószövetségben a Királyok első könyvében (3,7-8) a fiatal Salamon király a következő kérést intézi az Úrhol:

„Nos tehát, Uram, Isten, te királyá tetted szolgádat, apám, Dávid helyett: de én kicsiny gyermek vagyok, s nem tudok kimenni-bejönni, s itt áll szolgád a nép között, amelyet kiválasztottál, e mérhetetlen nép között, amelyet sokasága miatt megszámlálni, s megolvasnai sem lehet. Adj tehát szolgádnak értelmes szívet, hogy ítélni tudja népedet, s megkülönböztethesse a jót és a rosszat, hisz ki tudná ítélni e népet, ezt a te hatalmas népedet?”

A jó és a rossz megkülönböztetése és az egyik vagy másik melletti döntés a szívben történik meg. Tudunk a jára süket és vak, megátalkodott, balga szívről.

Ismerős számunkra Antoine de Saint Exupéry Kis hercegéből a mondat:

„Jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

A szív jó erői, elsősorban a szeretet által meghatározott világhoz való viszonyulás megnyitja a teret ahhoz, hogy a világot a maga valóságában szemléljük: szépségében értékes és csodálatra méltó, mulandóságában gyenge, sebezhető és veszélyeztetett, mint egész, amelynek a részei vagyunk, testvériségen vagyunk vele, és felelősek vagyunk érte. A szívünket azonban elválikthatja az önmagunk iránti, korlátozás nélküli szenvédély is. Kapcsolatnélküliségben önmaga körül forog, a gyűlölet, irigység és rosszakarat megszállottjaként. mindenre ezen életet tagadó szempontból tekint, és ennek megfelelően cselekszik. A békétlenség és baj atmoszféráját idézi elő, a gonosz struktúráit teremti meg és erősíti.

A szívhez legmélyebben és lényegileg hozzátartozó erő – ebben foglaltatik az istenközelség is – a szeretet. Pál apostol a kereszteny egzisztencia valódi útjaként írja le a szeretetet.

A szeretet himnusza

„Ezen felül egy mindenél
kiválóbb utat mutatok nektek.
Szóljak bár az emberek vagy angyalok nyelvén,
ha szeretet nincs bennem,
olyan vagyok, mint a zengő érc
vagy pengő cimbalom.
Legyen bár prófétáló tehetségem,
ismerjem akár az összes titkot
és minden tudományt,
és legyen bár olyan teljes a hitem,
hogy a hegyeket áthelyezzem:
ha szeretet nincs bennem, semmi sem vagyok.
Osszam el bár egész vagyonomat alamizsnaként,
és adjam át testemet, hogy dicsekedjek:
ha szeretet nincs bennem, semmit sem használ nekem.
A szeretet türelmes,

a szeretet jóságos,
nem féltékeny,
nem kérkedik,
nem fuvalkodik fel,
nem tapintatlan,
nem keresi a magáét,
nem gerjed haragra,
nem feltételezi a rosszat,
nem örül a gonoszságnak,
de együtt örül az igazsággal;
mindent eltűr, minden elhisz, minden remél,
mindent elvisel.

Fennkölt gondolatok öltének formát itt szavakban. A minden nap életre vonatkoztatva, minden, amit szeretettel, szívesen teszünk, ragyogásra tesz szert. Értékessé válik. Lehet ez egy szeretettel művelt kert vagy egy szeretettel megterített asztal. A szeretettel főzött étel ízik. A szerelemben egyesülni annyit jelent, mint a másik boldogságában a saját boldogságukat tapasztalni meg. A szerelem sajátossága a szenvedélyesség. Ez találó a szeretetnek arra a fajtájára is, amit IRGALMAS-SZÍVÜSEGNEK nevezünk. A szívnek szeme és füle van a szenvedés és szükség által fenyegetett élet számára. A szív megesik, azaz az együttérzés állapotába jut. Szolidárisnak érzi magát. Odaáll mellé. Segít. Amennyiben az egész egy másik részét szeretem, magamat is szeretem, aki szintén az egész része vagyok. A szeretet megtörténik. Benne a szeretet, aki nem más, mint Isten, válik jelensévé.

A szív okossága számára a francia matematikus és filozófus Blaise Pascal (1623-1662) tört utat: ő megkülönbözteti a szív okosságát az értelmünk okosságától. Minkét okosságnak megvan a saját igazsága. Ha értelmünk a matematikai képletek és szabályok igazságára irányul, az ember a szívben a megismerőképessége határait tapasztalja meg. Saját tudatlanságunk alázatos beismerése egyúttal ösztönzéssé is válik, hogy újra a hit felé fordulunk. Az ugrás, amelyet így meg kell tennünk, olyan fogadáshoz hasonlít, amelyben minden megnyerhetünk, de semmit sem veszíthetünk. A szív okosságán keresztül nyílik meg az ajtó Isten létezésének bizonyossága felé.

A szív bibliai felfogásának összefoglalását a bécsi pasztorálteológus Paul M. Zulehnerné^r találhatjuk meg (1939-):

„A szív biblikus szempontból értelmet, tudatosságot, emlékezést, akaratot jelent, de jelent húst, szellemet, lelket, a személyt egészében. Gyűlölet vagy szeretet gyűlik össze benne. A szív megkövülhet vagy lehet élő. Belőle jön a jó vagy a rossz. Isten a következőket ígéri Ezékiel próféta által keményszívű népének: Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek; elvezem testetekből a kőszívet, és hússzívet adok nektek. (Ez 36, 26)

(Fordította: Dr. Nemes István)

Jegyzetek

¹Rahner, Karl, Die Erde, unsere große Mutter. In: Rahner, Karl, Kleines Kirchenjahr. München 1954, 85-87.

²Zulehner, Paul M., Gott ist größer als unser Herz. Kevelaer, Topos plus. 2016, 212.

Nemes István

AMI KÖZÖTTÜNK VAN

BEVEZETÉS

Franz Kett szerint a köztes tér, ami két ember között van, nem egy semleges, légüres tér. Nemcsak levegő tölti meg, hanem a kapcsolataink minősége válik tapinthatóbbá általa. „A köztest mint jó vagy rossz lékgört, atmoszférát jelölhetem meg. Jóakarat, békesség, figyelmeség, igazság, szeretet állhat ebben a térben vagy pedig ennek ellenkezője: hatalomvágy, önérvényesítési törekvések, rosszakarat, hazugság, irigység, gyűlölet. Jó vagy rossz szellem tölti be. A köztes olyan valóságnak tűnik számomra, amely pozitív vagy negatív hatásaiban mutatkozik meg, amely hatással van ránk és amelyet mi befolyásolunk.” – írja pedagógiánk alapítója.

Ami közöttünk van, az atmosféra, amelyet belélegzünk és kilélegezve teremtünk, megjelenik a minden nap nyelvben is, számunkra ismerős szófordulatokban, klisékben: jó a lékgör, oldott, szabad – szoktuk mondani. Vagy feszült, rossz lékgörként jellemizzük. A szerelmesek között lángra lobban a levegő.

A lékgör vallási felhanggal is rendelkezik. A Szentírás szerint Isten úgy tette élővé az embert, hogy orrába lehelte a „ruach”-ot, az élet leheletét. A Bibliában a „ruach” heves széllőkést, lélegzetet, de Isten Lelkét is jelentheti. Isten így a saját életét, valóságát lehelte az emberbe. Ennek kapcsolatainkra, közösségi életünkre is hatása van. Mit lélegzünk ki? Együtt lélegzünk a minket élővé tevő Istenkel és Őt lélegezzük kifelé, vagy valami más? Az alábbi foglalkozás ezeket a szempontokat segít tudatosítani.

Célcsoport: 10-12. osztályos fiatalok

Eszközök: kosár, színes fátyolkendők a résztvevők számában, arany karika, arany kendők, kosárka tövises ágakkal a résztvevők számában, kör alakú arany alátétek a résztvevők számában, díszítőanyag, Szentírás, gyertya

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A résztvevők helyet foglalnak a teremben. Megérkezünk tudatosan is: behunyjuk szemünket és tudatosan be- és kilélegzünk kétszer-háromszor. Belégzéskor figyeljük az utat, amelyet a levegő végigjár és azt, ahogyan megtelik a hasunk levegővel. Kilégzéskor azt figyeljük, hogyan ürül ki a hasunk.

A lélegzés figyelése tudatossá tesz bennünket. Sok hagyományban a meditáció ennyiből áll: belélegzünk és kilelegzünk, és ezt figyeljük. De mit lélegzünk be, és mit lélegzünk ki?

- Újabb gyakorlat következik: behunyjuk szemünket és arra gondolunk, vajon mit szeretnénk, ha ma betöltené a szívünket.

- Egy tibeti hangtál hangjára tudatosan belélegzünk és elképzeljük, hogy most ez érkezik meg a szívünkbe ajándékként, majd kilélegzünk egyet ezután. Néhány légzésig maradhatunk ennél a vágyunknál.
- Most arra gondolunk, amit magunkban hordunk és feltétlenül szeretnénk kilélegezni magunkból a többiek felé, ide, ebbe a közös térbe.
- Tudatosan belélegzünk, majd kilélegzünk és elképzeljük, hogy azt lélegezzük ki, ami-re gondoltunk. Ennél a gondolatnál maradunk pár pillanatig.
- A vezető egy kosár színes, áttetsző fátyolkendőt hoz be a körbe. mindenki választhat magának egy kendőt, ami a színével kifejezi azt, amire gondoltunk belégzéskor vagy kilégzéskor.
- Itt következik egy megosztási kör azokról a dolgokról, amelyekre gondoltunk. Azért választottuk az adott színű kendőt, mert mi ezt vagy azt szeretnénk ma, ha betöltené a szívünket, vagy ezt vagy azt szeretnénk kisugározni a többiek felé. A kört úgy szervezzük meg, hogy a kendőkkel sorban összekapcsolódunk és elmondjuk a szomszédknak: én ma azt szeretném, ha ez és ez töltené be a szímet. Ezt kívánom ma neked is. Vagy: én ma azt szeretném, ha kifelé ezt vagy azt sugároznám, és ezt szeretném neked is ajándékozni.
- Amikor mindannyian összekapcsolódtunk a kendőkön keresztül a vezető összefoglalja a hallottakat:

Nézzünk rá egy pillanatra a körünkre. Nézzük meg sorban, ki van itt. Mi kapcsol most össze bennünket.

- A résztvevők megnyilatkozhatnak: kendők, sok szép szín, sokszínűség, sok jó kívánság, sok jó szándék.

Istennek legyen hála azért, mert ez így van.

- Leejtjük egy játék keretében a kendőinket magunk elé és leülünk a székeinkre.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- A vezető kijelöli a középpontot egy arany karika segítségével.
- A karika közepét két-három résztvevő segítségével arany kendővel tölti ki, jelezve, hogy a középpont nagyon értékes és valami nagyon értékeset fog majd befogadni.

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

Felnőtt vagy ifjú felnőtt résztvevőkkel el lehet képzelni egy asszociációs kört is.

Megérkeztünk, tudatosítottuk, hogy itt vagyunk és gondoltunk valami fontosra, amit szeretnénk, ha a mai napunkat, szívünket betöltené. Gondoltunk valamire, amit szeretnénk, ha kilélegzünk magunkból, kisugárzunk a többiek felé.

- Felállunk és állva maradunk.

Még tettünk valami nagyon fontosat. Ha most ránézek a szomszédomra, mi az, ami a közötünk levő teret betölti?

- A résztvevők elmondhatják észrevételeiket: levegő, távolság, semmi, egy csomó jó doleg, mert összekapcsolódtunk, kapcsolatok stb.

Valóban úgy tűnik első látásra, hogy közöttünk távolság, semmi, levegő van. Akik ezt nem így gondolják, azoknak már feltűnt, hogy ez nem üres levegő. Ezt a levegőt megtölti valami. Ez egy légkör. Kialakult közöttünk egy légkör. A minden napokban nagyon sokszor hallunk vagy beszélünk arról, hogy azokon a helyeken, amelyek fontosak számunkra, az osztályban, az iskolában, a szüleink munkahelyén ilyen vagy olyan a légkör. Mondjunk ilyen mondatokat, amelyekkel a légkört szoktuk jellemezni:

- A résztvevők különböző mondatokat mondhatnak, amelyek a légkört jellemzik: jó a légkör, fagyos a légkör, feszült a légkör, rossz a légkör, felforrósodott a légkör, jó a levegő, nincs levegő stb.

Sokszor hangzanak el olyan mondatok is, amelyektől megfagy a levegő, megdermed a légkör.

- A résztvevőknek kiteszünk egy tálat vagy kosárkát, amelyben tövises ágak vannak. Megkérjük őket, hogy amennyiben szeretnék, vegyenek el ágakat és tegyék ki a központi kör köré egy-egy olyan mondat kíséretében, amelyet ők hallottak, és számukra rossz légkört teremtettek, esetleg olyat, amelyet ők mondtak és ezzel rossz hangulatot

idéztek elő. Végül egy töviskorona alakul ki a központi kör körül.

De vannak olyan mondataink is, amelyekkel jó légkört tudunk teremteni, amelyek örömöt, vigaszt, feloldódást hoznak egy közösségebe.

- Most arra kérjük a résztvevőket, hogy vegyék el a foglalkozás kezdetén kapott fátyolkendőiket, egyenként menjenek ki a középpontba, vegyék körül vele a központi kört, az első kendőkkel letakarva a töviseket és mondjanak olyan mondatokat, amelyek számukra bizalmas, meleg, szabad, szép légkört teremtenek.

Fontos az, hogy bármilyen is egy légkör, azt mi teremtjük. És így változhat is. Amit mi kilélegzünk, azt mások belélegzik. Amit mások kilélegeznek, azt mi lélegezzük be. Így jön létre a légkör körülöttünk.

- Behozunk egy Szentírást. Mesélünk róla.

Van egy nagyon fontos könyv, amely arról beszél, hogy az embert Isten a kezdet kezdetén szeretetből teremtette. Azért teremtett, hogy megossza velünk azt, ami ő: fényt, örömet, jóságot, boldogságot. Ez a könyv rögtön az első lapokon, ahol arról van szó, hogy hogyan teremtett Isten minket, a következőket mondja (felolvassuk): „Megalkotta tehát az Úr Isten az embert a föld agyagából, az orrába lehelte az élet leheletét, és az ember élőlénnyé lett.” (Ter 2, 7)

- Meggyűjtünk egy Isten jelenlétét jelképező gyertyát.

Úgy tűnik, hogy akkor lettünk élő lényekké, amikor Isten a saját életét belénk lehelte, a szívünkbe adta. Azóta minden nap, minden cselekedetünkkel, szavunkkal, gesztusunkkal lehetőségünk van arra, hogy ezt az életet, ami a szívünkben van, kifelé sugározzuk. Így is termethetünk légkört magunk körül, hogy azt „lélegezzük ki”, amit belénk Isten helyezett.

- A Szentírást és a gyertyát középre helyezzük.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- A vezető meghívja a résztvevőket arra, hogy kis arany színű alátétekre alkossák meg olyan dolgok képét, amiről azt gondolják, hogy ha ilyesmit sugároznak a közösségekben, akkor az atmoszféra jó, gyógyító, szép lenne, vagy a jó felé változna.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

- Körülálljuk a képet. Megfogjuk egymás kezét. A vezető megkéri a résztvevőket, hogy hunyják be a szemüket, és gondoljanak egy kicsit arra, amit az egyéni képükön megalakottak. Ez után az arany középpont felől lélegezzenek mélyet be, majd kinyitjuk a szemüket és fújjuk közösen ki.
- mindenki elmondhatja, hogy mit is „lélegzett be” most a középpontba, a közösbe.

Az is megtörténhet, hogy épp itt, épp most, Isten lélegezte a világba az ő életét a sok szép révén, ami elhangzott.

Imádság:

Istenünk, add, hogy

Szavaink gyógyítóak legyenek

Gesztusaink örömet keltőek,

Jelenlétünk a világban jó légkört teremtő,

Mindig azt az életet lélegezzük kifelé,

amivel te keltesz életre minket minden

pillanatban.

Lélegezd szeretetedet általunk a világba. Ámen

Monica Gomoescu

AZ ALKOTÁS FORRÁSA

BEVEZETÉS

Azért javasoltuk ezt a tevékenységet, hogy emlékeztessen minket arra, hogy mindenkorban különböző formában alkotók vagyunk. Gondolatainkkal és szavainkkal, egészséges kapcsolatainkkal jobb világot teremtünk, művészeti alkotásokat, lékgört teremtünk magunk körül, jó és egészséges energiát.

Az alkotás aktusa is rendkívül fontos, és talán ugyanilyen fontos az inspiráció forrása is, amely az alkotás aktusába vezet minket. Szeretnénk, ha ez a forrás tele lenne fénytelivel, szeretettel és reménnyel. Ezt a forrást nevezhetjük úgy, ahogy akarjuk: szeretetnek, teremtésnek, Szentléleknek. Kulcsmondat: minden ember kapcsolatban áll a teremtés kútjával, amelyen keresztül a kreativitás a világba áramlik.

Anyagok: Ecset, zsírkréta, grafit/színes ceruza; kosár az eszközöknek; aranykarika, kék fátyol és kövek minden résztvevőnek, gyöngyök a kúthoz való csatlakozáshoz, fehér négyzetek x 20; dekorációs anyagok; gyertya; Biblia.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- Felébredtünk, megtettünk egy utat, és megérkeztünk ide. Egy énekkel köszöntjük egymást. Ezt valamelyen sajátos módon tesszük. Az általam javasolt dal a következő: „Jó reggelt! God morning! Bună dimineață! Guten Morgen!” – a csoport kettéválik, és a dal a köszöntésre reagálva valósul meg.
- Felébresztettük azt a hangot, amely segített nekünk, hogy egy gyönyörű harmóniát teremtsünk együtt. Ébresszük fel a többi elemet is, amely segít bennünket a minden nap alkotó tevékenységünkben. Az ujjainkat ébresszük fel azzal, hogy néhány játékot készítünk velük. Mit ébresztünk még fel? Mindent, ami az alkotáshoz kapcsolódik: szemet, fület, érzékszerveket stb.
- Hozunk egy arany karikát, és körbeadjuk a csoportnak egy üdvözléssel, egy mosolyraljal. Az utolsó személy a kört középre helyezi. Felkérjük a résztvevőket, hogy beszélhessünk a középpontról.
- Hozunk két kék lágykendőt, és odaadjuk két embernek azzal a kéréssel, hogy helyezzék a középső körbe.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- Középen egy aranyszínű kör van, tele puha kék kendőkkel.

Mi jut eszünkbe arról, ami a közepén van (szökőkút, kút, forrás stb.)?

- A résztvevőknek köveket kell elhelyezniük a kör körül, és választ kell adniuk a következő kérdésre: Milyen kút lehet ez?

Most arra kérlek benneteket, hogy rajzoljátok ki, amit ma szeretnétek ebből a kútból. Kérlek, hívjátok elő az eszközből, és mondjátok el, hogy mit vettetek vagy csak magatoknak tartotok meg.

- Azokat a dolgokat szem előtt tartva, amiket a kútból vettetek, kérem, mindenki válaszszon egy alkotásra alkalmas eszközt.

Most arra kérlek benneteket, hogy valósítsátok meg a tenyeretekben azt a dolgot, amit korábban a kútból vettünk, vagy annak egy szimbólumát. A jobb oldali szomszédunk tenyerébe is rajzoljunk valamit, amit mi vettünk el és szeretnénk továbbadni. Ti mit adtatok? Mit kaptál?

Mindenki kapott valamit, egy egyedi eszközt egyedi inspirációval. Én a kútból vettetem valamit, ami alkotásra inspirál. Inspirációra és kreativitásra van szükségünk ahhoz, hogy ezt az eszközt használjuk, és hogy ezt a kreativitást minden nap előhívjuk. minden nap fel akarjuk ébreszteni azokat az inspirációs forrásokat, amelyek kreativitásunkat mozgatják.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

Megkérek minden résztvevőt, hogy vegyen egy fehér négyzetet, amelyre alkotást készít, a közepén a kapott alkotásra alkalmas eszközzel (ceruza/ecset). Ugyanakkor az alkotást azzal a gondolattal valósítjuk meg, hogy mi az, ami az alkotás kútból érkezett hozzáim, és mi az inspirációm forrása.

- Az alkotás zenei aláfestéssel valósul meg: <https://www.youtube.com/watch?v=J15PhAF4qio>

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

- Felkérjük a résztvevőket, hogy adják meg értelmezésüket arról az inspirációs forrásról, amely az életükben vezeti őket. Mi az az alkotás forrása, amelyből merítenek?
- minden nap kapcsolódunk egy olyan inspirációs forráshoz, amely hajt és vezet minket. Vannak emberek, akik úgy vélik, hogy az inspirációnak ez a forrása rajtunk kívülről ered, és Szentléleknek nevezik.
- A résztvevőket meghívjuk, hogy arany színű gyöngyfűzérrel kapcsolódjanak az alkotás forrásához.

„Akkor énekelte Izrael ezt az éneket: „Törj fel víz! Zengjetek dalt róla! „ (Szám 21,17).

- A gyertyát a központba helyezzük.

Meghívunk benneteket, hogy énekeljetek egy hálaadó himnuszt:

https://www.youtube.com/watch?v=mwRMT2_pi9c

Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!
Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!

Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!
Laudate Dominum, laudate Dominum, Omnes gentes, alleluia!

Elena Cristina Lăutar

SZÍVEK, SZÍVEK

BEVEZETÉS

A Szivecskék, szivecskék Sarina Cassvan (1894-1978) román író és műfordító elbeszélése. A tevékenység óvodáskorú (3-6 éves) gyermekek számára készült, és alkalmas a március elején ünnepelt anyák napjára. A tevékenységet a gyerekekkel egyedül vagy az édesanyukkal együtt is elvégzhetjük.

A szív szimbóluma szorosan kapcsolódik az anyához. Az anyát a gyermekei és az otthona iránti szeretet és gondoskodás határozza meg. De neki viszont szüksége van arra, hogy szerelessék és megbecsüljék, hogy egészséges legyen és képes legyen szeretetet adni. „A »rossz szív« ebben a történetben csak kedvességgel és szeretettel gyógyítható, és a gyermek gesztusa, hogy új szívet ad az anyának, tele van tartalommal. Az új szív nem helyettesíti a „rossz” szivet, de meggyógyítja azt, így az egész test visszatérhet a virágzó egészséghez.

Kellékek: nagy szív alakú kendő, filcből készült szivek, három keménykendő zsinórral a történet három szereplőjének megalkotásához, mézeskalács-szív (opcionális) vagy más szimbólum, díszítőanyagok, gyertya, csengő.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A foglalkozás vezetője csengőszóval való köszöntéssel kezd. A csengő körbejár minden gyermekhez, aki kimondja a nevét (pl. Sára), és a többi gyermek körusban feleli:

Jó reggelt, Sára!

- A tevékenység egy gesztusokkal kísért dallal folytatódik:

Szeretnél, szeretnél köszönni neked/ Örülök, örülök, hogy itt vagy velem!

- A vezető vagy maguk a gyerekek javasolhatnak különböző üdvözlő gesztusokat, amelyeket a résztvevők a dallal együtt ismételgetnek.
- A vezető játékra hívja a résztvevőket. Az ujjával egy szívet rajzol valaki tenyerére. Az a személy, aki a szívet kapta, továbbadja azt a körben. A résztvevőket felkérjük, hogy mutassák meg, mit kaptak. Lehet a levegőbe rajzolni, majd a tenyerükkel, a testükkel, párban, négyes csoportokban vagy az egész csoporttal megmutathatják.
- Egy csomagot (egy nagy, összehajtott textilszívvvel) adnak át kézről kézre, és a résztvevőket megkérdezik:

Milyen? Mit érzel, amikor megérínted a csomagot? Milyen „üzenetet” ébreszt bennetek? Mi jut eszedbe róla?

- Miután mindenkinél volt a csomag, lehelyezzük középre.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- A piros csomagot az összehajtogatott szívvel egy-egy gyermek fokozatosan kibontja, amíg a kör közepén, a padlón láthatóvá nem válik az egész.
- Ezután a résztvevők körbe állnak és felkérjük őket, hogy utánozzák a szív dobbanását.

Hogyan csinálja ezt a szív? Próbáljuk ki! Valakinek van egy ötlete, és a többiek utána ismételnek. Van még más ötlet?

- Megmutatjuk a szívverés utánzásának más módjait.
- A vezető elkezdi a történetmesélést:

Egyeszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy édességárus egy kisvárosban az utcán, aki teliről kiabált:

- Szíveskéket, szívecskéket!

Mindenkit meghívott, hogy vegyen és kóstolja meg a mézeskalács-szíveket. Egy kisfiú odaament hozzá, és kiválasztott egy kis szívecskét, színes cukorkákkal megszórva. Nem azért, mert meg akarta enni, hanem mert el akarta vinni az édesanyjának, aki beteg volt. Hallotta, hogy valaki azt mondta a házban, hogy az anyukájának beteg a szíve. Ezért úgy gondolta, hogy elviszi azt a mézeskalács-szívet az édesanyjának, ő pedig betesz a rossz szíve helyére, és akkor meggyógyul.

- Mennyit kér ezért a kis szívért? kérdezte az eladót.

- Öt lejt - válaszolta.

Amikor fizetni akart, keserűen látta, hogy a pénze nem elég.

- Oh, túl drága nekem - mondta a fiú, és szomorúság árnyéka vonult végig az arcán.

- Mennyi pénzed van?

- Csak két lej.

- Kinek szeretnéd megvenni? - kérdezte a férfi.

- Az anyukámnak. Beteg, „rossz a szíve” - mondta a fiú, és a hangját felfogatták a könnyek.

Az eladó szelídén elmosolyodott, majd egy fillér nélkül odaadt neki a mézeskalács-szívet.

A gyerek megköszönte, és hazaszaladt.

- Anyu, anyu! Hoztam neked egy másik szívet! Dobd ki a beteg és rossz szívet, és tess ezt a helyére, meglátod, meggyógyulsz!

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

Az édesanyja először nem értette, mit akar mondani a gyerek, de amikor meglátta a mézeskalács-szívet a kezében, felragyogott az arca, a karjába vette és megcsókolta, tele boldogsággal, hogy a kisfiá mennyire szereti őt.

- Anya drága kincse. Olyan jó kisfiú vagy! De miért akarod, hogy a másikat eldobjam?
- Mert a házban mindenki azt mondja, hogy rossz szíved miatt betegedtél meg. És amikor megláttam ezt a mézeskalács-szívet, gondoltam, megveszem neked. Hát nem jól tettem?
- Nagyon jól tettek, drágám - mondta az anyukája, és megsimogatta. Tudod, hogy az emberek szívét nem lehet kicserélni, de én meggyógyulok, ha megeszed ezt a kis mézeskalács-szívet.

A kisfiú először nem akart hozzáérni, de miután édesanyja elvett egy darabot, boldogan megette a többet is. Attól a naptól kezdve az anyukája kezdett jobban lenni.

Néhány nappal később pedig az anya elment a fiúval a mézeskalács-árushoz. A fiú anyukája emlékeztette a boltost a kis szívre, amit néhány nappal ezelőtt adott neki, és megköszönte a kedves gesztust.

A gyermek szíve megdobbant az örömtől, amikor az édesanyjával sétált, aki fiatal, szép és egészséges volt.

És hogyan lenne egészséges, mondják, ha ilyen jószívű gyermek van.

- Miközben meséli a történetet, a vezető megállhat, hogy szerepeket osszon a gyerekeknek, vagy bemutassa a zsinórókból és keménykendőkből készült figurákat és a mézeskalács-szívet.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- Most minden gyermek kap egy közepest méretű filcsívet, amelyet kidíszíthetnek azzal, amit az anyukájuknak szeretnének adni. A saját szívek készítése közben nyugtató hátterzene szólhat.
- Az alkotás után a gyerekek közösen a körön kívül ülő édesanyjuk felé fordítják az alkotásait. Közben énekelnek valamilyen Anyák napjára szóló éneket. (pl. Orgona ága:

<https://www.youtube.com/watch?v=1ZnW0rpdl7s>

1. Orgona ága, barackfa virága.

Öltözzetek új ruhába,
anyák napja hajnalára,
illatosan!

2. Zúgja az erdő, susogja a szellő.

Üzenik az ágak, lombok:
légy te mindig nagyon boldog,
Édesanyám!

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

- Az ének után meggyújtjuk a gyertyát, és középre helyezzük. Mellette egy csengőt helyezünk el. minden gyermek odajöhét a középponthoz, és a csengő megkongatásával elmondhatja, hogy mit adott és kapott a szívében.
- Végül a vezető mond egy hálaimát
- Javaslat: A foglalkozás végén a gyerekek kaphatnak egy-egy mézeskalácsszívet, amit az édesanyának ajándékozhat.

Imádság:

Urunk, köszönjük, hogy olyan szívet adtál nekünk,
amellyel szerethetjük az édesanyákat. Köszönjük,
hogy anyukáinkat órangyalainkká tettet!

Ladó-Ilyés Emőke

PÁRÁCSKA

Mesefeldolgozás Zelk Zoltán alapján

BEVEZETÉS

Életünk minden napját meghatározzák az érzéseink/érzelmeink. Ennek a foglalkozásnak megszületését az a felismerés ihlette, hogy óvodás gyerekeink sokszor oly nehezen tudják megfogalmazni érzéseiket. Ez abból fakad, hogy most tanulják meg kifejezni azt, ami bennük kavarog. A düh, a harag, a kedvesség és szelídseg érzéseit tapasztalják nap mint nap, az ő kis életükben. Fontos, hogy ezeket tudják megkülönböztetni egymástól. Ugyanakkor fontos, hogy ezen ellentétes érzelmeket megtanulják helyesen kifejezni, és főleg, hogy a szelídseg, a jóság örömet, jókedvet, boldogságot hoz az életünkbe, mondhatni, új életet, erőt nyerünk, de nyerhetnek mások is. Ugyanakkor a foglalkozás a természet iránti gyengédséget és szeretetet is magába foglalja, fő gondolatának éppen ezért a következő mondatot választottam a meséből: „szeresd az erdőket, a rét virágait, és szelíd légy”.

Eszköözök: kék kör kendő, szürke puha kendő (2db), fehér felhő (filcből varrva, amiben filc vízcseppek lesznek), sötétzöld kendő (erdő), pálcikák, lombnak filc darabok, zöld kötők, világoszöld (rétek) filc levél darabok, kötők, sárga kendő (búzatábla) kalászok/kötők és magok, díszítő elemek, üveg kövek, kötők, magok, pálcák, fehér kör kendők.

Ezt a foglalkozást megelőzheti egy olyan tevékenység, ahol a következő érzelmekkel ismerkedünk: kedves, szelíd, haragos, mérges.

Célcsoporthoz: 4-6 éves gyerekek

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZZÜNK A KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A vezető körben ülve köszönti a gyerekeket.

Megkérlek benneteket, hogy ma először a mellettünk ülő gyereket köszöntsük egy szelíd/ kedves mosollyal és egy integetéssel. Elkezdem, majd sorban köszönünk egymásnak. Ezután szintén mosollyal és integetéssel köszöntünk valakit, akivel a tekintetünk találkozik. Egy reggeli dallal is köszöntjük egymást.

- A vezető egy kék kendőt vesz elő összehajtva, ahhoz a gyerekhez viszi, aki visel valamilyen kék ruhadarabot, kiegészítőt. Egy szelíd bólintaival, kézzel is jelezve oda hívja, hogy fogja meg a kendőt, és ő is keressen valakit, aki van valami kék színű.
- Így fokozatosan kinyitják a kék kendőt.
- A terem közepére visszük és megkérdezzük a széken ülő társainkat, hogy a kendő valóban a körünk közepén van-e, ha szükséges az utasításukra még igazítunk rajta. Mi lehet ez?

- A gyerekek asszociálhatnak a kék kendőre. Az ötleteket pantomimmiel mutatják be.

Bármelyik válasz lehetne, de ma égbolt lesz.

- A vezető szürke kendővel keres a csoportban egy mosolygó, szelíd gyereket, aki vel az égboltra felhőt alkotnak. Két kendőből lesz két felhő. A többieknek ki kell találniuk mi lehet az, ötleteiket bemutatják mi meg utánozzuk.

Láttatok ma felhőket? Milyenek lehetnek a felhők? - sötétszürke viharfelhő, fehér bárány felhő...

Milyen esőt hoz a viharfelhő? Valakinek van ötlete? Mutassa meg nekünk, és mi utána vele együtt mutatjuk. Ha még van ötlet, azt is mutatjuk. A végén megegyezzük, hogy melyik lesz az amivel a vihart imitáljuk, amikor a mese közben hallani fogjuk.

Milyen esőt hoz a fehér esőfelhő? Valakinek van ötlete? Mutassa meg nekünk, és mi utána vele együtt megismételjük.

- Több ötletet is megnézünk. A végén megegyezzük, hogy melyik lesz az, amelyikkel a csendes esőt imitáljuk, amikor a mese közben hallani fogjuk.

Ahogya felhők lehetnek viharosak, úgy az emberek is lehetnek mérgesek, dühösek. Meg tudja mutatni valaki, hogy milyen, amikor mérges?

- A többiekkel leutánozzuk. Ha valakinek van még ötlete az övét is imitáljuk együtt.

És milyen az, ha valaki dühös, hogy mutatnátok azt, hogy dühösek vagytok?

- Itt is mindenki bemutathatja ötletét, aki szeretné, és minden ötletet eljátszunk együtt.

A felhők nem csak vihart hoznak, hanem hozhatnak, csendes, kedves esőt is, ahogya mi emberek is nemcsak dühösek és mérgesek lehetünk, hanem kedvesek, jókedvűek, szelídek is.

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

Hogy mutatnárok meg nekünk, hogy kedvesek vagytok? Akinek van ötlete mutassa meg, mi pedig közösen eljátsszuk. Azt hogyan mutatnárok meg, hogy jó kedvűek vagytok? Itt is meg-hallgatunk minden ötletet, és közösen leutánozzuk. Azt tudja valaki, hogy milyen a szelíd ember?

- Ebben az esetben rávezethetjük a gyerekeket egy kis szómagyarázáttal.

A szelíd ember segít másokon, csendes, figyelmes, jelen van kedves mosollyal, nem bántja a társait, jó akarattal teszi a feladatát, például amikor festenek az oviban segít kivinni a vizet, nem rontja el a várat, amit más épített. A szelíd embert megpróbálja valaki megmutatni?

- Ha nincs jelentkező, akkor a vezető ad ötletet, például mosollyal fordul a mellette levő felé és kezet fog vele. Megköszöni, hogy ilyen sok érzelmet mutattak meg.

A mai meséhez szükségünk lesz néhány helyszínre, amit most ti, gyerekek fogtok megalkotni.

- Három csoportra osztjuk a résztvevőket, és három batyut kapnak, mindenki megsúgjuk, hogy mit alkossanak. A csoportokat 1-3 való számolással osztjuk be:
  - sötétzöld kendő (erdő) pálcikák és lombnak filc darabok, zöld kötők
  - világoszöld kendő (réti) filc darabok, kötők
  - sárga kendő (búzatábla) kalászok és magok.
- Alkotás alatt zene szól: természet-hangok. <https://www.youtube.com/watch?v=kISMeAcDTIs>
- Arra kérjük a gyerekeket, hogy ha befejezték az alkotást foglaljanak helyet, hogy láthatassuk ki végzett. Az alkotás végén minden csoport megnevezi, hogy mit alkotott és közösen körbe járunk megnézni azokat.

2. TALÁLKOZZUNK VALAMI ÚJJAL

Ma erről a kis felhőcskéről hallhattok mesét, akinek a neve Párácska.

Régen történt ez, nagyon régen, s olyan nagyon messze, hogy még a torony tetejéről sem lehetett odalátni. Egy kis felhőcske született a hegylőtt, de olyan szép göndör felhőcske, hogy a nap és a hold egyszerre bújtak ki az égen, csak hogy láthatassák a kis felhőt.

Büsszke is volt a felhőpapa és a felhőmama gyönyörű gyermekére, és gyakran mondogatta felhőpapa szomszédjainak:

- Meglátjátok, mire megnő: zivatar lesz belőle!
- Az elején megegyezett formában elmutogatjuk a vihart, a zivatart.
- Az bizony - mondogatták a felhőszomszédek -, zivatar, de még országos eső is lehet... Csak felhőmama búsult, mikor ezt a beszédet hallotta: Ő azt szerette volna, hogy mindig ilyen kicsi

maradjon gyermeké, ilyen szelíd és göndör. Sohase kiáltson haragos villámszavakat, ne veszekedjen mennydörögve a földdel, s ne verje le jégkavicsokkal a gyümölcsfák virágait.

- Az elején megegyezett formában elmutogatjuk a csendes esőt.

Amíg így aggódott felhőmama Párácska sorsa fölött, az egyre növekedett, egyre erősebb lett, s egyedül szaladgált a hegy csúcsai felett. Egyik reggel odaállt szülei elé, és így szólt:

- A növekedést azzal jelezzük, hogy a kis felhőt kibontjuk és nagy felhő lesz belőle.

- Most már megnőttem, erős vagyok, engedjetek el világot látni.

Felhőpapa büszkén nézett Párácskára, s így válaszolt:

- Menj csak, fiam, vándorold be az eget, szórjál villámokat, mennydörögj hangosan, légy erős, büszke felhő...

- Itt is elmutogatjuk, de most abban a sorrendben, ahogy felhőpapa mondja.

Felhőmama így szólt:

- Menj, fiam, járd be az eget, szeresz az erdőket, a rét virágait, és szelíd légy, mint néned, a szívárvány...

- Csendes esőt játszunk el, ahogy az elején megbeszéltük.

Párácska egy-két esőcseppet könnyezett, elbücsüzött szüleitől, repülni kezdett az égen. Mikor egy erdő fölé ért, hallotta, hogyan sóhajtoznak odalent az ágak:

- A vezető átviszi Párácskát az erdőhöz, és amikor megöntözi, akkor néhány filc esőcseppet helyez el a képen és minden gyereknek ad egyet, akik ezt a helyszínt alkották, hogy ők is tegyék le. Ezalatt a többieket megkéri, hogy játszák el a csendes esőt.

- Ó, felhőcske, öntözz meg minket, mert halálra száradunk!

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

A kis felhőnek eszébe jutottak anyja szavai, s megöntözte a tikkadt lombokat. Aztán tovább vándorolt, s egy rét fölé ért. Amikor meglátták az elsárgult fűszálak, mindenjában könyörögni kezdtek:

- Átviszi a vezető Párácskát a réthez, és amikor megöntözi, akkor itt is hasonlóan az előbbihez filc esőcseppeket helyez el és ad a gyereknek, hogy ők is hasonlóan cselekedjenek. Ezalatt a többieket megkéri, hogy játszák el a csendes esőt.

- Ó, kedves felhőcske, ne hagyj szomjan halni minket!

Párácska őket is megöntözte, és boldogan hallgatta, hogyan kortyolják a fűszálak az esőcseppeket. De akkor már bizony nagyon kicsike felhőcske volt, úgy megfogyott az erdő és a rét megöntözése után, hogy még szállni sem tudott volna, ha meg nem könyörül rajta a szél, és nem fogja erős karjai közé.

Alkonyodott már, mikor egy búzatábla fölé ért, ahol a gazda éppen szomorúan leste az eget.

Mikor a kis felhőt meglátta, örömmel felkiáltott:

- Átvisszük Párácskát a búzatáblához, és amikor megöntözzük, akkor itt is hasonlóan cselekszünk, mint az erdő és a rét esetében. A gyerekek it is eljátsszák a csendes esőt.

- Ó, drága felhőcske, vidítsd fel az én kalászaimat, mert ha elszáradnak, nem süthetek kenyéret a gyermekemnek!

A kis felhő rögtön esővé változott, s a szomjas kalászok boldogan hajladoztak az esőben. A szél pedig hiába kereste kis barátját, mert az már eltünt az égről, hogy tovább éljen falevélben, fűszálban, margarétában, búzában, kenyérben.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

Párácska hallgatott az édesanyjára és vihar helyett csendes esővel ajándékozott meg másokat, az erdőt, a rétet, a búzatáblát, hogy felvidítsa őket és újra életet kapjanak. Most arra hívunk benneteket, hogy ezekre a fehér kendőkre alkossátok meg a ti kis szelíd felhőcskéiteket, azt megmutatva, hogy a szelíd felhőcske mit adhat nekünk/milyen a ti szelíd felhőtök/szívetek?

Az alkotáshoz 10 elemet használhattok fel.

- Aki jelzi, hogy még szeretne és közösen megnéztük a képet, hogy valóban szükséges gondosan még választhat öt díszítő elemet.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Gyertek, járunk körbe és nézzük meg az alkotásokat!

- Amikor visszaértünk a helyünkre a vezető megkérdezi, hogy milyen alkotásokat láttak? *Milyenek lettek a felhők? Kire hallgatott Párácska?*

Az emberek is lehetnek viharosak, harcosak, haragosak, de Párácskához hasonlóan dönt-hetnek úgy is, hogy inkább szelídek maradnak, másoknak segítenek, felvidítják őket, segítik a növekedésben. Ezeket az embereket szoktuk jóakaratú embereknek nevezni. Ők fényt, vidiámságot, örömet hoznak életünkbe.

Székely Beáta

A KOSÁR

BEVEZETÉS:

„Teljes szívemmel itt vagyok.” – szól az idei évkönyv jelmondata. Jelen lenni, itt lenni sokféléképpen lehet. Lehetek jelen egyedül teljes szívvel, vagy akár közösségen is. A kosárról szóló megszemlélés erre a közösségi aspektusra alapoz. Egy egyszerű, hétköznapi tárgy segítségével találkozhatunk a közösségen való lét fontosságával. Azzal, hogy mindenkinél szerepe van, és együtt lehetünk igazán erősek.

A kosár olyan használati tárgy, amellyel naponta találkozhatunk. Számos formában előfordul otthonainkban és használjuk őket. Lehetőségek garmada rejlik a kosarakban. Bármit tárolhatunk bennük, szállíthatunk velük. Ugyanakkor a kosarak szorosan egymás mellé rendezett szálakból állnak össze, és nem hiányozhat egyik sem, mert akkor csorba lenne a kosarunk. Alapvető emberi igény a közösséghoz tartozás, de ez nem mindenkorban egyszerű. Vanak rendszerek, szabályok, amik a közösségi együttélést elősegítik, de ha ezekhez tudok alkalmazkodni, ahogyan az egyik ág a másikhoz hajlik a kosárban, akkor erős közösséget alkothatunk, és mi magunk is megtalálhatjuk helyünket, feladatunkat. Keresztényként pedig hisszük, hogy közösségeinket maga Isten teszi teljessé, ő fon össze minket, betölt a szerepetevel.

Célcsoport: 10-12 évesek

Kellékek: Fehér pamutkötél, fehér keménykendő, egy kosár, annyi filc- vagy textilkör, ahány résztvevő van, kisebb színes pamutzsínórok, díszítőelemek, gyertya.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

• A résztvevők énekkel, mosollyal vagy bármilyen más formában köszöntik egymást. Használhatunk itt olyan táncot is, aminek koreográfiája lehetővé teszi, hogy a körben álló résztvevők közül minden második időnként állva marad, a társaik pedig kígyózó mozdulattal eltáncolnak mellettük. Ahogyan a kosár tartó ágai közé befonjuk a vékonyabb ágakat.

• Lehetséges zene a tánchoz; Rakes of mallow (https://www.youtube.com/watch?v=A4nL25UUA_w&list=PLD7xL1dSWTbRGR_CdmmsgwHnfxGp3t5gle&index=3)

• A foglalkozás vezetője egy gomolyag formában lévő fehér pamut kötelet indít el. Elkezdi lebontani;

Mindenek van egy eleje és van egy vége, ahogyan ennek a kötélnek is. Keressük meg a kötél végét!

• Így vándorol egyik kézről a másikra, ameddig teljesen ki nem bomlik, és körbe nem ér. Közben a szemünkkel követjük az újtát. Amikor már mindenki belekapaszkodik a kötélbe, kipróbálhatjuk, hogy hogyan tart meg bennünket.

Mi tartjuk a kötelet és a kötél tart minket. Ha egyikünk elmozdul, azt mindenki érizzük.

- Ezután pedig a résztvevők megkeresik a középpontot, és a kötelet a földre helyezik, mégpedig úgy, hogy mindenki a saját részét, amitő fog, a másiké mellé helyezi. A végén egy szoros spirál alakul ki a kör közepén. Ha szükséges, igazíthatunk rajta, hogy valóban középre kerüljön.
- A kialakult képünk köré állunk, összefonódunk kezünket egymás vállára téve jó szeretetet, ahogyan ez a kötél is, és körbe nézünk. Akivel találkozik a tekintetünk, rámosolygunk, köszöntjük őt.

Együtt vagyunk, itt vagyunk, jó ez így.

- mindenki elfoglalhatja saját helyét a körbe tett székeken.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

Középen fekszik a fehér, tömör kör alakúra tekert kötelünk. Fehér, mert ki akar emelni valamit, meg akarja mutatni azt. Várja, hogy rákerüljön valami, akárcsak a terített asztalra, ami köré összegyűlünk. Lássuk, mit fog tartani!

- A vezető egy fehér keménykendővel letakart kosarat tesz középre. Aki kíváncsi (egyesével) kijöhét, és megtapogathatja. De egyelőre titokban tartjuk, hogy mi lehet az. Miután mindenki megtapasztalta kezeivel, a foglalkozás vezetője megkér valakit, hogy leplezze le.
- Egy kosár áll előttünk.

Mit mondhat magáról ez a kosár? (Barna vagyok; Kerek vagyok; Ágakból fontak; Tele vagyok lehetőséggel; Üres vagyok; Egyedül érzem magam; stb.)

Mit lehet tenni a kosárral? Elmutogatjuk. (Tárolhatunk benne, hordozhatjuk, feltehetjük a fejünkre, stb.)

Hogyan lehetek én magam kosárrá?

- A vezető megkéri a résztvevőket, hogy mutassák meg először egyesével, hogyan lehet kosarat formálni a testükön. Ezután párokba rendeződve, majd hármasával és végül az egész csoport kosárrá fonódhat.

TÉMASAROK: „TELJES SZÍVEMMEL ITT VAGYOK!”

- A foglalkozás vezetője felemeli és körbeadja a kosarat. Alaposan szemügyre vehetjük, és mindenki elmondhatja, mit tenne ő ebbe a kosárba. Amire körbeér, olyan „nehézzé” válik, hogy inkább elhelyezzük középen.

Sokféle kosár létezik. Van, amelyik vesszőből készül, van amelyik csuhéból, van amelyik kötélből (a résztvevők kiegészíthetik). Egy azonban közös bennük; külön szálakból fonják össze őket, egyiket a másik után rendszerezve. Ehhez az ágnak meg kell hajolni, egymáshoz kell igazodni, de így lesz teljes az alkotás. Így tudnak erős kosárrá alakulni, és megtartani dolgotat.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- mindenki kap egy kör alakú filc- vagy textilkendőt, amire megalkothatja a saját „kosarát” a középen lévő kép köré a kihelyezett díszítőelemekből.
- Közösen megnézzük az alkotásokat;

Mind szépek és értékesek, ha bármelyik hiányozna, kevesebb lenne a kör. Összetartoznak. Éppen ezért arra hívunk, hogy ezt jelenítsük is meg. Kössük össze alkotásainkat. Legyenek egy közösséggé.

- A résztvevők párosával kapnak egy-egy kisebb fehér zsinórt, és az egymás mellett lévő képeket összekötik.
- Alternatíva: Ha nincs túl sok résztvevő, akkor magukat a kör alapon lévő alkotásokat lehet szorosan egymás mellé helyezni, hogy egy egységet alkossanak.
- Alternatíva: Sok résztvevő esetén a középen lévő spirált kibővíthetjük színes lágykendőkkel (minden résztvevő kap egyet), mintegy tovább fonva a kosarat, és majd erre alkothatnak.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Akkor vagyunk igazán erősek, amikor szorosan összefonódunk egy közösséggé. Ágakként odahajlunk a másik emberhez, hogy megerősítsük és kiegészítsük egymást. Hogyan lehet a mi közösségünk kosárrá? – A résztvevők körben válaszolnak a kérdésre.

Vallási dimenzió

Kereszteny közösségeink éltető ereje a végtelenül szerető Isten, aki betölti és átjárja az együttlétünket.

- Belehelyezhetjük a gyertyát a középen lévő kosárba.

A Szentírás így szól: „Törekedjetek mindig jót tenni egymással és mindenivel. Legyetelek derűsek. Imádkozzatok szüntelenül. Adjatok hálát mindenért.” (1Tessz 5,15-18)

Stanca Măda, Monica Gomoescu , Eugen Gomoescu

AZ ÉLET NAGY ESEMÉNYEI

BEVEZETÉS:

Az emberi élet tele van az öröm, az ünneplés vagy éppen a szomorúság pillanataival, olyan eseményekkel, amelyek az élet egyik szakaszából a másikba való átmenetet jelzik. minden egyes eseménynek megvan a maga szerepe a növekedésünkben és emberi fejlődésünkben azokon a közösségeken belül, amelyeknek részei vagyunk. Gyermekkorban a játék, majd a tánc köt össze bennünket. Romániában a tánc, amely a legjobban képvisel minket életünk minden boldog pillanatában, a *Hora*. Az ortodox szertartásokban a kereszteléskor és a házzasságkötéskor a pap, a keresztszülők valamint a menyasszony és a vőlegény (vagy a keresztyervek) egymás kezét fogva járják körbe a szertartási asztalt. Hasonlóképpen, életünk eseményeinél összegyűlünk az ünnepi asztal körül, majd táncban, hogy a közösséggel együtt ünnepeljük együttlétünket.

Az itt javasolt tevékenység arról a közösségről szól, amely azok szívénél egyesítésével jön létre, akik Istenrel együtt tanúi az életünkön és annak eseményein való átkelésünknek.

A tevékenység minden korosztály számára alkalmas, és az év bármely szakában megvalósítható.

Kellékek: nagy fehér körkendő, 5-6 aranyszínű anyagból készült kör, színes textilkörök (a résztvevők számának megfelelően), a fontosabb életesemények szimbólumai (esküvő, keresztelő stb. - keresztszülőruha és -öv, gyűrűk stb.), különböző dekorációs anyagok, gyertya.

I. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

Én itt vagyok! És te is itt vagy! Együtt vagyunk itt! Meghívunk téged egy játékra. Gyerekkorokban valószínűleg ti is játszottatok. Egy egyszerű dalra épül:

*A gazda a rétre megy, a gazda a rétre megy, a
gazda ki a, ki a, ki a, ki a rétre megy.*

*Az asszony is vele megy, az asszony is vele megy, az
asszony ki a, ki a, ki a, ki a rétre megy.*

A gyerek... A

dajka...

A macska...

A kutya... stb.

- A foglalkozás vezetője a táncdalt a székkörön belül sétálva kezdi. Amikor az „*Asszony is vele megy...*” sorhoz ér, meghív valakit, hogy csatlakozzon hozzá. A második személy folytatja a dalt azzal, hogy azt mondja: „*A gyerek is vele megy...*” és így tovább, amíg minden résztvevő be nem lép a körbe.
- Vidáman táncolnak a körben tovább. Egy bizonyos ponton a dal változik, és a résztvevők felváltva, szerepknek megfelelően távoznak a körből.

A gazda hazára megy...

Az asszony hazára megy... stb.

- Az ének dallama: https://www.youtube.com/watch?v=_vlrQk2WkL4
- Sorban minden résztvevő visszaül a helyére.

A játékban találkoztunk és kezet fogtunk. Mosolyogtunk? Hogyan másképp köszönhetnénk?

- A résztvevők ötleteit figyelemmel kísérjük.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- A vezető hoz egy kerek fehér kendőt, és a résztvevőkkel együtt középre helyezi.

- Asszociálunk: *Mi jut eszetekekbe a fehér körről?* (hó, ruha, szoknya stb. .... terített, ünnepi asztal). A résztvevők ötleteihez kapcsolódóan végezhetünk néhány játékot. Megállunk az ünnepi étkezés ötleténél.

Milyen alkalomból ülünk egy ilyen asztal köré? Kinek milyen ötlete van?

- Arany anyagból készült köröket vesznek elő, és aki megemlíti az ünnepi asztal megterítésének valamelyik alkalmát (keresztelő, esküvő, elsőáldozás, aratási ünnep stb.),

választhat egy szimbólumot az adott eseményhez, és elhelyezheti azt egy kis aranykörön a fehér kendőn belül.

- 5/6 alkalmat említünk, és ugyanennyi munkacsoportot alakítunk. A csoportok kb. 20 percet kapnak a rituálé bemutatására (zenével, táncossal, karakterekkel és bármi más-sal, ami szükséges). Ezután minden csoport bemutatja a munkáját (kb. 3-5 percben), és pozitív visszajelzést kap a csoporttól.

- A csoportos tevékenység bemutatása során a padlóképet ki lehet tölteni a bemutatott eseményhez kapcsolódó egyéb szimbólumokkal.
- minden bemutató után elénekeljük a dalt: Ahol ketten vagy hárman az én nevemben találkoznak/ ahol élnek szeretetben, én ott vagyok köztük. (Máté 18:20 nyomán)

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- A vezető felkéri a résztvevőket, hogy gondolkodjanak el azon, hogy milyen szerepet játszottak ezekben vagy más eseményekben, amelyekben életük során részt vettek:

Hogyan érezted magad a választott eseményben és a szerepben, amelyet játszottál?

- minden résztvevőt arra kérünk, hogy készítsen a kör alakú színes textilkendőre egy olyan képet, amely tükrözi az adott esemény fontosságát az életében. A kreatív tevékenységet nyugtató zenére vagy egy adott Hora háttérzenéjére végezzük. A kört a középen lévő nagy fehér körön kívülre helyezzük, és ha kívánják, a résztvevők egy zsinórral vagy más anyaggal összekapcsolhatják magukat azzal az eseménnyel, amelyhez kötődnek.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Az élet minden nagy eseményében van valami közös, a körülöttük kialakult közösségek, a jelenlévők által együtt átélt szeretet, öröm és néha szomorúság. Hálá annak, aki mindig közöttünk van, aki egysíti szívünket az örömben és a legnehezebb pillanatokban is!

- Ahogyan a meghívottak egy asztal köré gyűlnek, hogy megünnepeljék az élet nagy eseményeit, úgy mi is összegyűlünk egy *Hora* táncban, hogy együtt örüljünk a csoport minden tagjával.
- Két egyenlő kört alkotunk a résztvevőkből.
- Tánclépések (koreográfus - Eugen Gomoescu):
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra.
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra, cikcakkban jobbra.
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra, cikk-cakkos mozgással jobbra
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra - helyváltóztatással a körök között.
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra
  - 4 x 4 lépés előre és 4 lépés hátra - cikk-cakkban jobbra
- Zene: [negativ hai la hora mare sofia vicoveanca \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=HfXWVQDwOYU)

Nemes István

A TENTER ZENÉJE

Mesefeldolgozás. Forrás: Isern, Susanna – Chicote, Marta: Muzica mării. Signatura, Florești 2020. Trad. Elena Anca Coman.

BEVEZETÉS:

Minden gyerekközösségen és minden emberi életben vannak olyan viharos események, amelyek arra készítetnek, hogy újragondoljuk az élethez és a közösséghoz fűződő kapcsolatukat. Ilyen nevelési helyzetekben a legjobb eszköz egy mese, amely megérteti velünk azt, ami történt, és nemcsak átrendezi a viszonyokat, hanem új lehetőségeket is nyit számunkra. Susanna Isern díjnyertes meséjében a vihar ilyen pusztító erőként lép fel, amely ideális, békés állapotokat tesz tökkre egy tengerparti kis faluban. Sokan elmenekülnek a pusztulás után, de a mese hösei, Dániel és kislánya, Marina, nem adják fel. Dániel meglátja a lehetőséget a vihar utáni pusztulásban: valami olyat épít, amit soha senki sem látott. Ami eredeti, új értéket ad a lepusztult környezetnek, és visszahozza oda az életet, ahonnan mindenki elfuttatt. A mese, amelyet alább a Franz Kett pedagógia eszközeivel feldolgoztunk, ily módon fontos üzenetet közvetít: egy vihar tölünk független elemi erő, amely sok minden megváltoztathat körülöttünk, kivéve egyet: minket magunkat. Kevés az a vihar, amely összetörheti azt a kreatív, új lendületet adó erőforrást, ami minden emberi lény mélyén „zenél”. E zene dallama az élet utáni vágy dallama, a pusztulást követő feltámadásba vetett remény zenéje. Ha olyan megrázkoztatások érnek egy gyerekközösséget, amelyek után nagyon nehéz építkezni, fejlődni, minden az egyének saját, belső erőforrásai után kell kutatnunk, ezeket kell megneveznünk és aktívvá tennünk ahhoz, hogy az élet továbbmehessen. A mese ezen aspektusára épít feldolgozásunk: megtalálod-e azt a hangot, amely viharok után begyógyítja a sebeket, összeforrasztja azt, ami széttört, és új életet teremt?

Célcsoport: 4-6 osztályos gyerekek

Eszközök: kosár, fúvós és ütős hangszerek a résztvevők számában, kék színű kerek kendő, Kett-kendők a résztvevők számában, kék zsinórok, kagylók, filchalak, kavicsok, öt-hat sötét (feketétől a sötét tónusú kéig) lágykendő, két fehér áttetsző fátyolkendő, csónak, építőkockák, csengő

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- Körben ülünk a gyerekekkel és a foglalkozás vezetője behoz egy kosarat, amelyben főleg fúvós hangszerek vannak, de van köztük egy-két csengő, fémütős és normál ütős hangszer is.

Ez a kosár egy olyan dolgokat tartalmaz, amelyben mindenki találhat valamit magának, amivel elégedett lehet. Mindenkinek jut valami. Belenyélünk és kiveszünk onnan valamit, ami megtetszik.

- A gyerekek körbe adják a kosarat, válogatnak a benne levő hangszerek között, és kiveszik azt, ami tetszik. Az egyszerűség kedvéért az ütőök verőít a foglalkozás vezetője magánál tarthatja, és azoknak, akik ilyet vettek ki, ad egy-egy ütőt.

- A gyerekek, ahogyan kiveszik a hangszereket, kipróbálhatják őket, és megnevezhetik.
- Reflektálunk arra, hogy mit hallottunk. mindenkinék megvan a hangszeré, és mindenik más hangon szólalt meg. mindenkinék megvan a saját hangja.
- A gyerekek ezután, körben haladva, egymáshoz fordulva megajándékozzák egymást egy hanggal, amiben benne van egy kívánságuk a másik számára a mai napra. Ezután a hang kiadója elmondhatja azt, hogy mit kíván a másik számára a mai napon.
- Végül együtt, mindannyian megkeressük a hangszerinkkel vagy az ujjunkkal a középpontot, majd ugyanazt a hangot, amit a másiknak ajándékoztunk, egyszerre megszólaltatjuk a középpont felé fordulva.

A levegő megtelt csupa jó kívánsággal.

Jó légkörben vagyunk, kellemes légkörben.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- Újabb hangszeres gyakorlat következik, egy másfajta párbeszéd. Megkérünk egy gyereket, hogy válasszon ki valakit a körből, és menjen oda hozzá a hangszerével. Kiad egy hangot, és a másik válaszol rá. Együtt megpróbáljuk megállapítani, hogy mit fejezett ki az, amit csináltak.
- A kezdeményező a helyére megy, a kiválasztott választ magának egy új párt. A játékot folytatjuk egy darabig, kétszer-háromszor megismételjük. Az utolsó párnál taktikát váltunk:

Eddig csupa kellemes hangot hallottunk, de vannak bizony kellemetlen, sipítő, katonás, kopolgó hangok is.

- A párt választó gyerek azt a feladatot kapja, hogy most egy kellemetlen hangot adjon ki, amire a másik válaszol, ahogyan szeretne.
- Megfigyeljük, hogyan hangzott a hang, és jellemzők, a rá adott választ is ugyanígy.

Sőt, együtt is adhatunk ki kellemes és kellemetlen hangokat.

- Együtt zenélünk, a vezető vezényel. Halkan kezdünk, majd fokozatosan crescendóban hangsosítunk addig, amíg kaotikus, hangos, zűrzavaros hangokat nem hallunk, aztán a vezető leinti a zenélőket és hirtelen megáll a „zene”.
- Reflektálunk erre is: *Milyen volt, amit hallottunk? Kellemetlen, zavaros, kibírhatatlan stb.*

Valószínűleg annál, amit hallottunk, sokkal jobb ez a csend. Van ez így is. Most hunyjuk be a szemünket és keressük meg azt a szép, kellemes hangot, amit az imént megszólaltattunk, amikor olyan szép dolgokkal töltöttük meg a levegőt. Úgy fogunk zenálni, hogy csak akkor szólaltatjuk meg a hangszerünket csukott szemmel, amikor meghalljuk, hogy a szomszé-

MESÉK AZ ÉLETRÖL

dunké megszólalt. Vagyis körben, egymás után fognak megszólalni a hangszerek. (Kisebb gyerekekkel úgy járunk el, hogy egyszer mindenki megtalálja a hangot, majd kinyitjuk a szemünket és egyszerre játszunk a hangszereken.)

- Újra szép, közös zenélés következik. A vezető lezárja a kört:

Ha véletlenül olyan történik, hogy megtelik a levegő kellemetlen, zavaros, békétlen hangokkal llyenkor jó, ha megkeressük magunkban a legszebb hangot, amit meg tudunk szólaltatni. Biztosan nehéz. De mégis, legalább megpróbálhatjuk...

- Letesszük a hangszereket a székünk mellé. A foglalkozás vezetője behoz egy kék kör alakú kendőt. Közösen kibontja a résztvevőkkel, megkeresik a középpontot, és mindenkit meghívnak tekintetükkel a kendőt tartani.
- Asszociációs kör következik: mire emlékezteti a résztvevőket a kendő? A képzetek közül kiemeljük a víz, a tenger gondolatát. Egy hánchs-csónakot teszünk a „tengerre”.
- Utánozzuk a tenger mozgását. A mozgást egy fuvola hangjával vezéreljük és a gyerekeknek ennek megfelelően kell mozgatniuk a vásznat: csendesen, szépen fodrozódik, hullámzik, aztán viharossá válik, dobálja a csónakot. Ehhez a szél hangjait is kiadhatjuk. Végül a tenger ismét lecsendesedik.

- A kendőt a csónakkal letesszük a padlóra. A csónakot a víz szélére helyezzük.
- Közben mesélünk:

A mai történetünk a tenger partján zajlik.

- Zenét teszünk és kék zsinórok, fátyolkendők, kagylók és halak, kövek és üveggyöngyök segítségével benépesítjük a tengert.

A tenger partján egy szép kis halászfalu feküdt, amelyet úgy hívtak, Szellőpart.

- Színes Kett-kendőket teszünk ki a gyerekeknek, kivéve a kék színt. Választhatnak közülük és mindenki épít a tenger köré egy-egy házat. A házakba betesszük a hangszereinket. A foglalkozás vezetője egyedül egy kék házat épít magának.

Ez a kis falu a tenger partján feküdt. Volt egy kis temploma is, amelynek nem volt harangja.

- A gyerekeknek építőkockákat adunk, amelyekből építenek egy templomot a házak közé.

Noha nagyon kicsi volt a falu, telis-tele volt élettel. A falusiak egész napjukat az utcán töltötték, a gyerekek pedig vidáman játszottak a tengerparton.

Egy délután azonban Szellőpartra hatalmas vihar zúdult. Az eső minden elmosott, a szél pedig, mint egy orkán, elpusztította a kerteket, elszaggatta a csónakok köteleit és elragadta azokat és levezte a házak tetejét.

- Kivesszük a hangszereinket a házakból és vihar-zenét játszunk. Eljátsszuk újból a crescendót, a káoszt a vihart. A hangszereket visszatesszük a házakba.
- Ez után a gyerekek sötétkék lágykendőket kapnak és kettesével-hármásával letakarják a szépen kidíszített tengert. Egy csónakot felfedve hagyunk.

De, ami a legrosszabb volt, a halak megijedtek, és elmenekültek más vizekre. Attól a naptól kezdve az emberek nem tudtak többet halászni a partok mentén. És lassan-lassan, egyik a másik után a családok elhagyták a falut és elindultak új otthont keresni maguknak.

- Kivesszük hangszereinket a házainkból egymás után. A gyerekek mondanak egy-egy mondatot, amit a falusi gyerekek mondhattak, amikor elhagyták otthonaikat és a falut.
- A foglalkozás vezetője most odaáll a kék ház mellé és tovább mesél:

Egy kis kék halászkunyhóban lakott Dániel és a kislánya, Marina. Dániel nagyon makacs halász volt és elhatározta, hogy a faluban marad. Biztos volt benne, hogy előbb vagy utóbb visszatérnek majd a halak.

Marina azonban nem értette édesapja eltökéltségét, hogy ebben a szellemfaluban maradjon. Szomorú volt és egyedül érezte magát, mert nem volt már egyetlen barátja sem.

Éjszakánként, amikor Marina aludt, Dániel lopva elhagyta a házat, és a rakpart felé tartott: egy meglepetést készített elő.

MESÉK AZ ÉLETRÖL

Aztán egy hajnalon a halász felébresztette a lányát, mert szeretett volna mutatni neki valamit. Leültek a sziklás partra és várta, hogy jöjjön a dagály. Amikor a víz már elérte őket, valami hihetetlen történt.

Nagyszerű és kimondhatatlanul szép zene hangzott fel. Szállt, repült és betöltötte a tengert, a házak között az utcákat, az eget és azt, ami azon túl van. Intenzív, különleges, egyedi és varázslatos volt.

– Marina, a tenger zenéjét szeretném neked ajándékozni – mondta elérzékenyülve a halász.

- A gyerekek elővehetik újra a házukból kivett hangszerüket. Megszólaltathatnak egy hangot ajándékba Marinának és mondhatnak egy mondatot, amit a zenével szerettek volna kifejezni.

Dániel mesteri módon lyukat fúrt a parti sziklákba és egy igazi tengeri orgonát hozott létre. Egy hangszer, amin a tenger hullámai játszottak, a dagály és az áramlatok, amelyeket a szellő kísért.

Attól kezdve Marina számára az élet kellemesebbé vált Szellőpartiban. A tenger zenéje, amely mindig más és más volt, mindenhol elkísérte.

Olykor egy katedrális tornyában zengő harangokra emlékeztetett. Máskor mintha úgy látta volna, hogy egy csónak közeledik a falu felé. Egy gyerekkörust is felidézett benne. Néha még egy igazi bécsi opera hangjait is hallani vélte.

Egy éjszakán aztán új, különleges dallamra ébredt. Marina elindult a rakpart felé, hogy közelebbről is meghallgassa. Hajnal volt és a tenger zenéjét titokzatos hangok kísérték. Marina érte teljesen bámult a tengerre, amikor valami hatalmas, ragyogó dolog tört fel a tengerből.

- Levessük a tengert takaró egyik kendőt és két fehér fátyolkendővel helyettesítjük.

Két gyönyörű fehér bálna táncolt és énekelt a tengeri orgona dallamára. A tenger zenéje ide csalogatta őket. Attól kezdve, amikor az égen elkezdtek ragyogni a csillagok, Marina kiment a partra, hogy megnézze a látványosságot. Egészen addig, amíg egy éjszaka egy bálna felkínálta

a hátát, nekitámaszkodva a rakpartnak, mint egy óriási csónak. Marina azon az éjszakán, és utána még sok más éjszakán a bálnák hátán hajókázott. Néha lefeküdt a hátukon, és a tenger zenéjét hallgatva elaludt. A Hold és a csillagok fénye körülölelte őt egészen addig, amíg a Nap föl nem kelt, és a bálnák visszahozták a partra.

A bálnák megjelenése boldoggá tette Marinát Szellőparton. De az idő múlásával Dániel elveszítette a reményt, hogy a halak egyszer visszatérnek, és végül úgy döntött, hogy elhagyja a falut.

Egy napon mindenki csónakba ülte. Marina ismét szomorú volt, mert most már nem akart elmenni.

Azon a napon a tenger gyönyörű és felkavaró hangon dalolt. Olyan hangon, ami nem olyannak tűnt, mintha búcsút akarna venni, hanem épp ellenkezőleg...

Dániel elkezdett evezni, de akkor különös doleg történt: nem tudott előbbre jutni sehogyan sem. Hosszú, sikertelen próbálkozás után mindenki értetlenül bámulták a vizet. És amit láttak, attól leesett az álluk.

- Levessük a lágykendőket a képről.

Millió hal vette körül a bárkát és nem engedték, hogy elmenjenek. A tenger, az ő zenéje és a bálnák éneke visszaédesgette őket Szellőparthoz.

A halak visszajövetele után hamarosan az egykori lakók is visszatértek a faluba. A vizek gazdagságának és az itt hangzó varázslatos zenének elterjedt a híre.

- Visszatessük hangszerainkat a házainkba.

És így Szellőparti nőtt, növekedett, hamarosan iskolája is lett és egy temploma, amelynek tornyában harang is volt.

- Egy csengőt teszünk a templomtoronyra.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

Az emberek örömmel tértek vissza elpusztított falujukba. Újjáépítették megrongált házaikat és széppé alakították őket. Arra hívlak meg titeket, hogy díszítsétek ki házaitokat, és adjatok egy szép keretet a benne levő hangszeriteknek, amely kifejezi az örömet, amelyet ezek az emberek éreztek.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Van úgy, hogy minden szép a mi életünkben is, aztán jön egy vihar, egy nehéz helyzet, és minden tönkretesz. Ennek a viharnak sokféle neve lehet. Nevezhetjük veszekedésnek, csalódásnak, vitának vagy másnak...

- A gyerekek különböző dolgokat mondhatnak, ami a szépet tönkreteszi életükben.

Ilyenkor elfutnánk, elmenekülnénk egy másik helyre, egy másik világba, de érezzük azt, hogy nincs ez rendjén. És ha csak egy kicsit is makacsok vagyunk, mint Dániel, és vannak mások is mellettünk, akik nem szívesen mennének el, mint Marina, akkor jó, ha megállunk, behunyjuk a szemünket és megkeressük magunkban azt a hangot, azt a zenét, azt a dallamot, ami újra széppé tehet minden.

Vajon milyen nevet tudnánk adni annak, ami az életünk viharai közben megtart bennünket, ami erőt ad, hogy visszatérjünk, hogy valami újat építsünk?

- A gyerekek különböző dolgokat mondhatnak: remény, kitartás, kemény munka stb.

Én azt kívánom nektek, hogy minden nehéz helyzetben, minden viharban legyen elég lélekje- lenlététek megállni, és meghallani azt a szépet, ami a szívetekben van és amit semmilyen vi- szontagság nem tehet tönkre.

Zalányi Erzsébet, Bereczki Beáta

VITÉZ JANKÓ ÉS A KEMÉNY KENYÉR

A Víz Világnapja alkalmából javasolt megszemlélés

BEVEZETÉS:

A nevelési folyamatban a gyermeki személyiség igen sokféle szükséglete érvényesülhet motivációs tényezőként. Ezek közül a legjellegzetesebbek: a *játék*, a *mozgás*, a *szellemi aktivitás*, a *változatosság iránti igény*, az *eredményesség iránti szükséglet*, a *szenzoros élménykeresés*, *kommunikáció*. Mindezek a Kett pedagógia foglalkozásainak alappillérei, tevékenységeink mozzanatai. A *motivációk fejlesztése* a tanulási tevékenység motivációs hatásokkal történő megerősítéseként jöhet létre. A Kett pedagógia tevékenységei ezért erős motivációs impulzusokkal rendelkeznek. A tanulással kapcsolatos pozitív attitűd, belső késztetés megteremtése már a foglalkozás első fázisában tervezési szempont. Ezért már a foglalkozás elején a tanulás, mint vonzó tevékenységforma jelenik meg és figyelemmel kíséri, hogy bekapcsolódjanak és érvényesüljenek a gyerekekben már meglévő szükséletek. Fontos szempontnak tartjuk az ilyen üzenetet rejtő titok feldolgozását, mese megismerését, átlélését, hiszen egyre nagyobb igény a türelem tanulása, a hosszabb ideig tartó kihívásokban való helytállás, kitartás gyakorlása.

Megszemlélésünk célja a kitartás, mint erőforrás megtapasztalása, a sikerhez vezető utak fokozatos megjelölése. A Kett pedagógia nyújtotta lehetőségek minden szinten történő aktivizálásával ez az élmény nem a kezdeti keménységet, hanem a siker örömet hangsúlyozza ki. Szeretnénk a résztvevők számára közel hozni azt a tapasztalatot, hogy a kitartás, bár munkás, a munka nyomán csodálatos élményeket, sikert, erőforrást, örömet, szépséget, boldogságot ígér.

Eszközök: kövek: létszám duplája, kék kendők: 2-3 különböző kék színű puha kendő és a létszámnak megfelelő mennyiségű kék tüllkendő, dekorációs elemek, zsinórok

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A gyerekek körben ülnek.
- A foglalkozásvezető mutat egy kis kör alakot a hüvelyk- és a mutatóujja segítségével. Megkéri, hogy a gyerekek is utánozzák. Megkérdezi, hogy mi lehet.
- A gyerekek bármit mondhatnak, ami eszikbe jut. Majd nagyobb kört mutat a két keze segítségével, a gyerekeknek elmondhatják, hogy véleményük szerint mit képzelnek el. Majd hív egy gyereket és a karjaik segítségével megformálnak egy kör alakzatot. Sorra hívogat gyerekeket, az alakzat szélesedik, míg végül minden gyerek a körhöz kapcsolódik.

Mi lehetne ez a kör? Mire emlékeztek? (Egy színpad, egy körhinta, pocsolya, egy tó, egy medence, egy tenger, óceán, stb.)

2. TALÁLKOZZUNK VALAMI ÚJJAL

- A gyerekek ülnek, egy kövekkel teli kosárral körbejárunk, és minden gyerek kivesz 2 követ. A mai titkunk közös munkánk alapján fog kialakulni.

Figyeljük meg a köveinket. Mitől más? Egyedi? Nézzük meg a szomszédunkét!

- Megkérjük a gyerekeket, hogy kopogják le a nevüket. Körbe, minden gyerek egyénileg.
- Álljunk fel, közelítsünk a kör közepéhez és tegyük le a köveket egy kör alakzatot létrehozva (előkészítjük a kút káváját). Kiosztunk néhány kék színű kendőt, ezzel kitölthük a kövekkel körülhatárolt teret.
- Arra kérjük egyik gyereket, hogy a vizet jelképező kék kendő fölé hajolva kiabálja be egy másik gyerek nevét. Visszhangozzuk! Aki meghallotta a nevét, kijön, és hasonló módon szólít egy másik gyereket. minden gyerek sorra kerül.

Vajon mi lehet ez? Mutasd be, hogy mire gondolsz!

- A gyerekek nem mondják ki, hanem bemutatják azt, amire gondoltak, a többi gyerek ki kell találja.
- Ha a gyerekektől nem jön a kút válasz, a foglalkozásvezető mutatja be, mondja ki.
- A beszélgetés lehetséges kérdései:

Képzeljétek, ez egy kút!
Hányfélé kutat ismertek?
Milyenfajta kutat ismertek?
Hogyan ittatók a kútból vizet?
Hogyan merjük ki a kútból a vizet?

Vajon milyen a mi kutunk? Lehetőséget kínálunk arra, hogy elmondják a véleményüket, arról, hogy milyen legyen a mi kutunk. Valaki meghatározza a magasságát, a formáját, a típusát..stb. Mi van körülötte?

Tudjuk-e, hogy mit nem csinálunk, ha egy kút körül vagyunk? (Nem dobálunk bele szemetet, nem köpünk bele, stb)

Szerintetek hogyan lett a kút? Hogyan készítették? (Megásták, megkeresték a forrást, beton

gyűrűket tettek egymásra, körbe vették a föld felszínén fával, elkészítették a kút káváját, stb, lefedték, hogy ne hulljon bele szemét, száraz levél)

Miért hasznos a kút? (Dinnyét lehet hűteni, üdítőt lehet hidegen tartani, stb)

Gyertek, merjünk a mi kutunkból vizet!

- Lehetőségek: 1. A gyerekek találják ki.
2. A játékvezető mondja el.
- Dramatikus játék mutogatással: Eljátsszuk, hogyan merjük a vizet, közben mondjuk a folyamatot.

Gémeskút: *Nehéz dolgunk van, megfogjuk a karót (foglalkozás közben kiderült, hogy a mindeneknek nincs karója, csak lánc), nagyon jól fogjátok, és húzzátek a kezeitekkel! Vigyázz, ha elengeded a vedret, akkor visszadobja, visszaugrik.*

Kerekeskút: *Tekerjük a láncot, csobban a víz, csepeg vissza a vederből. Hallgassátok, hogy csörög a lánc! Koppan a veder a kútkáván. Töltsük át más vederbe!*

- Megkérünk egy gyereket, hogy járjon körbe a képzeletbeli vederével, és mindenki merjen a képzeletbeli csuprával. (Tanácsos egy kancsó vizet elérhető helyen tartani, ezen a ponton a gyerekek megszomjaznak.)

Nem kell aggódni, mindenkinél jut. Minden gyerek merít a vederből.

Nagyon szomjasok voltunk vagyunk!

Igyunk egy csupor friss vizet!

Ki szeretne kortyolgalatva inni?

Számoljuk, hány kortyot iszik!

Ki az, aki egyből megginná a vizet? Tegyük a szánkhöz a csuprot! Ah, ez nagyon jólesett!

Van-e valaki, aki másként szeretne inni? Hogyan innál, mutasd meg!

Milyen érzés felfrissülni? (Hűsít! Sokkal jobban érzem magam! Már nincs melegem! Már nem is vagyok szomjas!)

Hálásak vagyunk! Erőre kaptunk! Gyertek, köszönjük ezt meg a kútnak!

MESÉK AZ ÉLETRÖL

- A játékvezető előveszi a hangeszközt, bemutatja a használatát: odaadja egy gyereknek, aki meglíbbenti, és megköszöni egy mondatban a kútnak a vizet. Ezután továbbadja a mellette állónak, aki folytatja az előtte álló köszönő mondatát, és így megy körbe a hangeszköz.

Vajon, ha a kút beszélni tudna, mit üzenne nekünk? Milyen érzés lehet neki, hogy ilyen jót tett velünk?

- A foglalkozásvezető vesz egy kék kendőt, ami egy erecskét jelképez és leteszi a kutat jelképezé kövektől maga felé irányítva, majd elmondja a kút üzenetét. A gyerekek folytatják. Aki nem szeretne mondani, az csak leteszi a maga kendőjét.
- Hallgassunk meg egy mesét!

Egyeszer volt, hol nem volt, volt a világban egy igen szegény asszony. Annyija volt csak, amennyi a hátán csüngött, akár a csigának. Három kis gyermekét hurcolta a szegény asszony, amerre dologra járt. Letette őket a föld szélén a napraforgó árnyékába, és kapált, kendert nyűtt, mikor minek a sora volt. Bizony, elég gond sanyargatta a szegény asszonyt, de odagondolt, hogy majd csak felnőnek a kis pulyák, és még a segítségére lehetnek. Hát jól van. Felnőtt a három legényke, akár három szál búzakalász.

- Halljátok-e? - szólt hozzájuk egy napon az anyjuk. - Kinőtt már a bajuszotok, jobb, ha elindultok szerencsét próbálni, mert aki nem próbál, nem nyer az semmit. Hanem amikor a tarisznyaakasztás ideje eljött, igen elbústulta magát a szegény asszony.

- Három gyermeket neveltem, hárman ráncigálta a szoknyámat eddig, már senki se legyen körülöttem? - gondolta, és végül csak a legnagyobb legényt engedte útnak, hátha meghozná a szerencsét. A legényt hiába marasztalták a faluvégi kertek és síró nádasok, ment hét világ ellen. Ki tudja, meddig ment, míg egyszer csak megéhezett. Leült hát egy árokszélre, ölébe kanyarította a tarisznyáját, hogy falatizzék. De hiába harapta volna az anyja süttötte cipóját, bizony, egy falatot sem tudott lekínödni. Száraz volt az, mint a kemencepadka. Méregbe jött a legény. Kapta, odavágta a csalán közé a cipót, és tovább ballagott.

Talán egy-két nótáriyi időt ment, amikor nagy ugatva egy kutya szaladt elébe.

- Ahol kutya van, ott embernek is kell lennie - vélte a legény.

Valóban. Egy tanya elé ért. A nagy kutyaugatásra egy vénséges vén anyóka jött ki a tornácról, és hátrazavarta a kutyát.

- Jól készülnek fogadni - gondolta a legény. - Ide bemegyek. Biztosan lágy cipő is akad.

Kapta magát, befordult a tanyára, és beköszönt illő tisztelességgel.

- Isten hozott, vándorlegény - szolt az öreganyó -, no, kerülj beljebb. Bizonyosan elfáradtál, megéheztél.

- Ami igaz, az igaz, öreganyám. Megfáradtam és megéheztem. Nagy útról jövök.

Amikor belül került a pitvarba, akkor látja csak, milyen virágfiatal és szépséges unokája van az öreganyónak. Bizony, rajta felejtette a szemét. Na, jól van. Hát aztán úgy evés közben meg utána szóba került a legény vándorlása, szerencsekeresése.

- Hallod-e - mondta az anyóka -, nálam feleségre lelsz, meg hóttig való szép életre, csak hát mihez értesz?

- mindenhez, öreganyám! - állította a legény.

- Jól van, no - bóllogatott az anyó -, majd elválik. Most előljáróban csak arra kérnélek meg, ha már erre vetődtél, tisztítsd ki ezt a kutat, ni! Sok benne a csillag. Azt gondoltam, ha ebből a kútból kimered a csillagokat, hát akkor fiammá fogadlak. A többöt meg majd meglátjuk. Kimered-e, hé?

- Ki én, ha addig élek is! - fogadkozott a legény. - Ki, még ha ezerannyi volna is!

Mikor a nyári este telehullatta a kutat lobogó csillagokkal, nekigyürközött a legény, megkapta a sudárfát, és rajta! Merítette a vedret százszor meg ezerszer, ki tudná azt megszámolni. Csurgott, patakokban folyt róla az izzadság, lehányt ujjast, lajbit, inget, de minden hiába, öreg este volt már, tán éjszaka is, amikor megállt a legény, lenézett a kergetőző csillagokra, és nagy indulattal így szolt:

- Bolonddá tett engem ez a vénasszony. Ki győzi kimerni ezt a töméntelen csillagot? Most is annyi van benne, mint amikor elkezdtem. Még kinevettetem magam.

Azzal kapta magát, és szégyenszemre megszökött. No, amikor hazaért, elpanaszolta viselt dolgát. Az anyja csak csóválta a fejét, de semmit sem szolt.

Most a közbülső legény indult el szerencsét próbálni. Ment, mendegélt ő is, megéhezett. Elővette a tarisznyát, belőle a kemény cipót. De biz ő is úgy tett, mint a bátyja. Mérgében az árokmenti bokrok közé hajította a cipót, mert igen keményellette. Ő is elért a tanyához, a vénséges vén anyóhoz meg virágfiatal unokájához, ő is megkezdte a csillagmerést, de bizony éjfél felé abbahagyta a hasztalan munkát, és szégyenszemre megszökött.

Mikor hazaért, elpanaszolta dolgát. Édesanyja csak csóválta a fejét, de most sem szolt egyet sem.

No, most már a legkisebb legényen volt a sor. Jankót - mert így hívták a kislegényt - feltarisznyálta az anyja.

- Derék ember legyél, fiam, nehogy szégyent valljak veled is - mondta neki a jóasszony bú-

csúzáskor.

- *Úgy lesz, édesanyám - mondta Jankó, és elindult a hajnallal.*

Igencsak dél lehetett, ha több nem, mire Jankó megéhezett. No, nyomban leült egy kisded dombra, ölébe kanyarította a tarisznyát. Meglelte benne az anyja sütötte cipót. De biz' az olyan száraz volt, mint a kemencepadka, tán még annál is keményebb. Még ílyet soha! Véresre törte a száját, míg belerágott. Hanem akkor megszólalt a cipó:

- *Halld-e, te derék legény! Ember vagy te, mert nem hagyad abba, amit elkezdtél. Mert ne hidd, hogy az embert szerencse várja valahol a világon. Munka várja, amiben ki kell tartani! Ki a könnyig, ki a vérig, ki az utolsó leheletig. Most menj utadra, de ne felejtsd el soha, amit hal-lottál!*

Elámult a legényke a beszéden. „*Hogy mi minden meg nem történik az emberrel a világon*” - tűnődött. *No de gyerünk!* És elindult újfent. *Ment, mendegélt, amíg ő is rálelt a tanyára, benne az anyókára és virágfialat unokájára.* Mikor megvacsoráltak az eperfa alatt, őt is megfogadta az anyóka, őt is elindította csillagokat merni. Amikor úgy az esti harangszó után telehullott a kút csillagokkal, nekigyürközött a meregetésnek. Ő is lehányt ujjast, mellényt, inget, patakzott róla a sós verejtékek, lihegett, lohogott, haja a szemébe hullott, szeme tüzes karikákat hánnyt, de csak nem hagyta abba.

- *Nem és nem! Rajta, rajta! Ha felkötöttem a harangot, hát húznom is kell! - így biztatta, ösz-tökélte magát.* - Azt mondta a kemény kenyér, hogy „*kitartani, kitartani*”. - *És csak mert és mert.*

Mikor eljött a hajnal, ott állt a csillagmerő legény a kút előtt verejtékesen és diadalmasan. Nem volt egy fia csillag sem a kútban. A kút körül az udvar és a kert mind-mind telistele volt aranyos-ezüstös csillagos virággal.

Hát még ílyet sose látott!

No, hát minden el tudnék én mesélni nektek, csak derék Jankó örömet nem. Örült világszép mátkájának, és hálával gondolt az édesanya sütötte kemény cipórá.

Nem is várt sokáig, hanem nyomban hintót szalajtott édesanyjáért meg két bátyjáért. Csaptak is olyan, hetedhét országra szóló lakodalmat, hogy szerte a világon még ma is beszélik.

3. ELMÉLYÍTÉS, ALKOTÁS

- Meghívjuk a gyerekeket arra, hogy a kútból felétek irányuló erecskén valami szépet alkossanak, ami az életet mutatja! Próbáljátok megmutatni, hogy a ti erecskéiteken milyen új élet terem! (Ha valaki be szeretné mutatni az alkotását, meghallgatjuk.)

Csodáljuk meg ki hogyan frissült fel a kút vizével.

Legyetek mindig ilyen kitartóak!

4. MEGTALÁLJUK AZ ÉRTELMET

Gyertek, örüljünk! Hálás vagyok a szép munkátokért, adja Isten, tanuljátok meg a kitartás szépségét is!

Jankó kitartó munkája nyomán virágok nyíltak. A ti munkátok nyomán is szépség termelt, beszéljük meg, mi minden!

- Lehetőséget adunk az alkotások bemutatására.
- Ima:

Istenünk, hálás a mi szívünk, hogy te vagy az élet és az erő forrása! Kérlek, légy mellettünk, áldj meg bennünket, segíts kitartani a nehéz helyzetekben, add, hogy erődbe kapaszkodva érjük el céljainkat, a te dicsőségedre! Köszönjük, hogy meghallgatsz. Ámen.

- Lehetséges variáns: Javasolt olyan csoportokban, ahol hosszabb az együttlét, a Kút tánc eljátszása.

Cornelia Ursu

AZ ÉVSZAKOK LEGENDÁJA

BEVEZETÉS

Az Évszakok legendája az egyik legszebb történet óvodás és iskolás gyermekek számára, akik a természet és az élet harmóniájáról és egyensúlyáról tanulnak.

Az évszakok minden évben jönnek és mennek, egymás után váltakoznak. Négy évszakot ismerünk: tavasz, nyár, ősz és télen. Ezek az év különböző időszakait jelképezik, amikor az időjárás és a környezet változik. Az emberek és az állatok élete is sokat változik minden évszakkal. Ezen a tevékenységen keresztül a gyerekek megérlik, hogyan változik a természet és a környezet minden évszakkal, és így kialakul bennük a természet iránti megbecsülés és tisztelet.

Segít továbbá a gyermekeknek megérteni az idő fogalmát, az események egymásutániságát és időtartamát, fejleszti a logikát és az érvelést.

A legenda szerint a Napnak 4 lánya van. Meleget, gazdagságot, színt és örömet hoznak, bárhol is mennek, és bár különbözőek, békében és megértésben élnek együtt.

Ebből a legendából a gyerekek megtanulnak örömet szerezni, melegséggel és szelídseggel kommunikálni, megmutatva lelkük szépségét. Ugyanakkor azt is megtanulják, hogy a barátoknak, társaknak és a családnak is örömet szerezzenek, még ha különböznek is egymástól.

Ez a tevékenység 5-7 éves korú gyermekek számára készült.

Kellékek: arany kötél (nap); 2 arany zsinór (az évszakok elhatárolása); 1 sárga lágykendő (nyár): búzakalászok, sokszínű virágok, katicabogarak, libák, pillangók; 1 barna lágykendő (ősz): fák, sokszínű levelek, zöldségek, gyümölcsök (alma, körte), tobozok, gesztenye; 1 lágy fehér kendő (télen): gyerekek, fenyő, kis Jézus, hópelyhek, hóemberek, angyal; 1 világoszöld lágykendő (tavasz): hóvirág, fecskék, virágok, zöld levelek, fák (rügyező/virágzó gallékok); évszakok figurái/tündérei, különböző dekorációs anyagok: szívek, csillagok, fenyőtobozok, rügyező/virágzó ágak.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- Egy énekelhető verssel indul a foglalkozás, amelyet illusztratív gesztusok kísérnek (lásd zárójelben):

Minden reggel

Legyen egy jó gondolat az arcunkon (tenyerünkkel végigsimítunk az arcunkon)

Nézzünk a nap felé (karjainkat körben kinyitjuk, felfelé nézünk)

Adjunk szeretetet

- A vezető megáll, és megkérdezi a gyerekeket: *Hogyan adhatunk szeretetet? Köszönünk, kezet fogunk, megöleljük egymást* (a gyerekek felváltva javasolnak egy-egy köszönési formát, majd megismétlik a csoporttal). A dal folytatódik, amint az üdvözlések száma elfogyott:

Csak öröömöt gyűjtsünk! (karjainkat keresztbe fonjuk a mellkasunkon).

És terjesszük szét a világban! (majd kibontjuk őket)

Minden reggel (három lépés előre)

Örüljünk az életnek! (kezünket a nap felé emelve).

- A gyerekek visszaülnek a székekre.
- A tevékenység vezetője fog egy aranyszínű kötelet gomolyag formában, és addig bontja ki, amíg minden résztvevő meg nem kapja a madzagot, majd megkéri őket, hogy gyűljenek össze, és alkossanak egy kört, amelyet a terem közepén úgy, hogy mindenki fogja a kötelet. Kiválasztják a középpontot, majd a kör formában összefogott kötelet óvatosan letesszük a földre.
- Megkérjük őket, ha valaki úgy gondolja, hogy nem ez a középpont, jöjjön és igazítsa meg, ahogy érzi.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- A résztvevőket megkérdezzük, hogy szerintük mi lehetne. Lehetséges válaszok: kör, kerék, pite, alma, nap, stb.
- A koordinátor megkérdezi:

Mi van itt? (egy teljes kör – a teljes kör gondolatát hangsúlyozzuk)

- Fakultatív – ha a „nap” szót megnevezték, akkor a következő lépés következik:
- A vezető megkéri a gyerekeket, hogy mutassák meg, hogyan néz ki egy nap, egyikük egy nagy napot utánzottrajzolt, másikuk egy kicsit. Megkérjük a gyerekeket, hogy kettesével álljanak össze, így alkossanak egy napot, majd arra kérjük őket, hogy együtt, közösen is készítsenek egy nagy napot.
- A gyerekek leülnek, a koordinátor pedig jelez az egyik résztvevőnek, és megkéri, hogy hívjon valakit segítségül, és közösen kettéosztják a kört, egy vékonyabb aranyszállal kijelölve.
- A vezető megkérdezi:

MESÉK AZ ÉLETRÖL

Mink van most? (két félkör) Számoljuk meg őket!

- Miután elhelyezték a fonalat, jelez egy másik résztvevőnek, és arra kéri, hogy hívjon meg egy másik társat, és osszák negyedekre a kört. A vezető megkérdezi: Mink van most? (Számoljuk össze őket! Hívunk felváltva egy-egy gyereket, hogy számolja meg őket (kézzel számolnak, minden negyedben kívülről befelé ugrálnak, majd minden negyedben felváltva egy-egy lábbal ugranak).

- A vezető két-három gyermeket hív, hogy segítsenek neki kitölteni a kör négy negyedének egyikét egy lágykendővel; ezt addig kell csinálni, amíg a kör meg nem telik, és a negyedek sárga, barna, fehér és világoszöld színűek nem lesznek.

Mire hasonlít most a kép? (pizza, kerék, évszakok stb.)

- A foglalkozás vezetője elővesz egy fedelés kosarat, és elmondja a résztvevőknek, hogy felváltva vehetnek ki belőle egy-egy tárgyat. Az anyagok kiosztása után megkéri őket, hogy mutassák meg (mimikával vagy hangokkal), hogy melyik tárgyat kapták. Ez biztosítja, hogy a résztvevők tudják, mi az a tárgy, amit kaptak, és azáltal, hogy hangot adnak neki, azonosulni tudnak vele.
- Felvezetjük a résztvevőknek, hogy egy történet következik, aminek a részesei lesznek, és megkérjük őket, hogy legyenek figyelmesek, amikor el kell jönniük, és a kiválasztott tárgyat a megfelelő helyre kell tenniük.
- Elkezdjük mesélni a történetet:

Réges-régen a Nap megkérte lányait, hogy válasszák ki a világ egy részét, hogy azon ural-kodjanak.

De ők nem tudtak megegyezni, ezért megmondíták neki:

- *Nem választhatunk addig, amíg nem utaztunk el mindenhol, hogy megismerjük a helyeket.*
- *Ahogy kívánjátok! mondta a Nap. De mindenütt, ahol elhaladtok, fel kell ajánlanotok valamit.*

A foglalkozásvezető bemutatja a Nyár Tündérét:

- Én, mondta Nyár, melegséget fogok adni. A libák apró világa tele lesz élettel.

Szeretni fognak engem. A mezőkön megérik majd a gabona, a virágok minden színnel töltenek meg.

- Azok, akik a nyári évszakra jellemző tárgyat választottak, idejönnek, és kör alakban elhelyezik őket a sárga sálon: libák, virágok, bűzakalászok.
- A koordinátor ezután arra kéri a nyáron született gyerekeket, hogy gágogjanak úgy, mint a libák. Ezután a legenda folytatódik:

A második nővér is sorra került (a vezető bemutatja az Őszi Tündért). Azt mondta:

- Te, Nyár, forró vagy, de én, Ősz, az erőmmel, amivel rendelkezem, számtalan zöldséget és gyümölcsöt fogok megérlelni. Az emberek engem akarnak majd. Szükségük van rám.

- Azok, akik olyan tárgyat választottak, amelyek az őszi évszakot képviselik (zöldségek, gyümölcsök, levelek), helyezzék azokat a barna kendőre.
- Ahogy a vezető elmondja, mit kínál az őszi, az összel született gyerekek esőt imitálnak vagy zizegnek, mint a száraz levelek.
- Ezután elővesszük a Tél Tündért, és folytatjuk a legendát:

- Ha ti gazdagságot, meleget, színt adtok, én, a tél, fendorlatosságom által szerzek örömet a gyerekeknek, hópelyhekkel és jégvirágokkal ajándékozom meg őket. Köpenyem alatt megpihen a föld, és gyermek születik, aki örömet hoz mindenkinél.

- Azok, akik olyan tárgyat választottak, amelyek a téli évszakot jelképezik, kijönnek, és

MESÉK AZ ÉLETRÖL

elhelyezik őket: hópelyheket, a kisbabát, Jézust, angyalokat.

- Miközben a vezető elmondja, hogy mit tartogat a tél, a télen született gyerekek utánozzák az erős szelet, a hőszést és a csengettyűket.

Maradt még egy testvér. A Nap lassan feléje fordult és megkérdezte: (Bemutatjuk a Tavaszi Tündért.)

- *Mit szeretnél adni, kedves?*

- Életet fogok adni. Az erdők és a rétek felébrednek álmukból. A madarak visszatérnek a fészkükbe. Gyermekük lesznek. A szél bejárja majd a világot. Híreket visz a legtávolabbi helyekre is. Az emberek nagy örömmel ünneplik majd eljövetelemet. minden szerettüknek felajánlják majd egy részemet.

- Azok, akik a tavaszt jelképező tárgyakat (madarak, hóvirágok, felhők, rügyező/virágzó ágak) választottak, helyezzék azokat a zöld sálra.
- Miközben a foglalkozás vezetője elmondja, mit kínál a tavasz, a tavasszal született gyerekek a madarak hangját utánozzák.

- Legyen úgy, ahogy ti választottatok! Fentről fogom figyelni, hogy mindenki betartsa az ígéretét.

A négy évszak ma is körbejárja a világot. Egyre több ajándékot osztanak meg egymással a Nap figyelő szeme alatt. Ő minden reggel a javukra mosolyog.

És mindannyian éltek, és élnek ma is, örömet szerezve a földnek minden évszakban.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- A legenda végén a gyerekek megfogják egymás kezét egy körben, és néhány tánclépés kísérévében énekelnek egy dalt:

Évszakok jönnek és mennek (három lépés előre, kezeket felemelve, három lépés hátra, kezeket leengedve).

A nyár meleg, a tél kevésbé (három lépés balra, három lépés jobbra).

Tavasszal friss szellő van (a résztvevők integetnek a kezükkel/színes sálakkal).

Az ősz színes, (jobbra fordulnak, majd megállnak és kérdeznek)

Melyik tetszik jobban?

- Nyugtató háttérzene mellett a résztvevőket megkérjük, hogy helyezzenek el a középső képen a kedvenc évszakuknak megfelelő kendőn egy-egy olyan szimbólumot, ami számukra örömet hoz, örömet jelent.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

A foglalkozás vezetője egy köszönettel zárja a tevékenységet:

*Köszönjük a Teremtőnek mindenkorat az örömet, amelyeket minden évszak hoz számunkra.
Legyünk egészségesek és élvezzük őket!*

Eva Fiedler

ÉN VAGYOK A SZÖLŐTŐ – EGYMÁSSAL ÖSSZAKPCSOLVA LENNI

A Jn 15,1-5a.9 megszemlélése alapiskolások, iskolások, gyermekek számára szervezett biblianapok és elsőáldozási felkészítők számára

EGYÜTT LÉTEZNI

„Egytársal együtt lenni” így hangzik ezen Évkönyv első megszemlélésének címe. Ez a foglalkozás az összetartozás és a kapcsolat alapélményeit járja körül. Ebben az értelemben értelmezhető előkészületként az itt következő, a szőlőtökével kapcsolatos bibliai elbeszéléshez. A központi téma itt is az összetartozás: a önmagunkhoz való belső, valamint a másokhoz és az isteni erőhöz való kapcsolódásból Jézus bizakodást meríthat az élethez. Jézus a szőlőtököt használja ezen kapcsolódás metaforájaként.

Az ókori Keleten a szőlőtőke a jólét jelképe volt. Izraelben a szőlőtökék mindenütt jelen voltak, mind a minden nap életben, mind a Talmud sorai között, és nagy szimbolikus jelentőséggel bírtak. Nem csoda tehát, hogy Jézus, aki minden ismerős képekben beszélt, a szőlőtököt használja metaforaként: a szőlővesszők és a szőlőtőke összekapcsolódása jelképezi a vele való kapcsolatot, amelyet ő szeretne előmozdítani. „Maradjatok bennem velem összekapcsolódva, és akkor én is én bennetek maradok. Ahogy a szőlővessző önmagában nem teremhet gyümölcsöt, csak ha a szőlőtőben marad, úgy ti sem, ha nem maradtok bennem.” Felhív minket, hogy legyünk kapcsolatban vele (és így Istenkel is) és nyerjünk erőt ebből a kapcsolatból, hogy életünk gazdag gyümölcsöt hozzon.

Mivel a szőlőtőke ma már nem része sok gyermek közvetlen élményvilágának (kivéve, ha szőlőtermesztő vidéken élnek), néhány további élménynek meg kell előznie az alapiskolás korú gyermekek számára: együtt szőlőt enni és elgondolkodni azon, honnan is van; elgondolkodni, hogyan növekszik, a földön, egy fán? ... lehetőség szerint megmutatni a gyerekeknek egy valódi szőlőtököt, például egy házfalon, egy kertben, egy szőlőben, vagy alternatívaként fotókat mutatni a gyerekeknek szőlőskertről és szőlőtőről.

Eszközök: Hárrom-négy darab szőlőtő barna kendőbe csomagolva; további barna kendők (a fadarabok számában); barna gyapjúfonalak gyökereknek; hat-nyolc zöld puha kendő, felgöngyölve; zöld filc szőlő levelek; egy tál kék szőlő; kék kis kerek terítők; gyertya; Biblia; díszítőanyag szőlővesszőkhöz (pl. filc vagy horgolt zöld zsinórök) és szőlőfürtökhöz (pl. kék üveggyöngyök, kék golyók filc ből, kék díszítőanyagok fából).

1. RÉSZ: A SZÖLŐTŐKE

GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

Énekeljük a „*Te itt vagy, örülök*” dalt (lásd alább, kezdetben módosított szöveggel):

Itt vagyok, ma reggel! Itt vagyok, ma reggel!

Itt vagyok veled, s így együtt vagyunk ketten.

- A résztvevők bemutatkoznak nevük szerint: Itt vagyok én, Három résztvevő után mindenki együtt énekel köszöntésként:

Itt vagyok, ma reggel! Itt vagyok, mar reggel!

Itt vagyok ma így, s mind együtt vagyunk szeretetben.

Vezető: *Örülök, hogy itt vagyok, és remélem, ti is örültök neki. Ezt az öröömöt egy dallal fejezzük ki.*

- Most csak két résztvevő együtt énekli a dalt az eredeti szöveggel, „Te”-vel. A résztvevők egyre többen csatlakoznak a „hólabda” módszerével. A szövegnek megfelelően mozgásokat is lehet végezni.

Itt vagy te, örvendek! Itt vagy te, örvendek!

Itt vagy ma velem, s így együtt vagyunk ketten.

V.: *Itt vagyok, te itt vagy, mi mindannyian itt vagyunk együtt. Ezt az együttlétet szeretnénk érezni, kapcsolódva egymáshoz.*

- A résztvevők különböző módokon próbálják ki az összekapcsolódást: kézfogás, karok egymásba öltése, lábak egymás mellé helyezése... Ezt megénekeljük módosított szöveggel:

Itt vagyunk, örvendünk! Itt vagyunk, örvendünk!

Itt vagyunk, együtt. S így nagyobb az öröömünk.

A kezeinken keresztül kapcsolódtunk össze. Mi más köt össze még minket?

- A résztvevők megosztják ötleteiket.

TALÁLKÓZUNK A SZÖLÖTÖKÉVEL

- Barna kendőbe burkolt szőlőtőke darabokat hozunk. A csomagot odaadjuk több résztvevők, hogy felfedezzék érzékeikkel.
- Ezek a résztvevők mesélhetnek első benyomásaikról: *Mit érzékeltek? – Súly, szerkezet...*
- A csomagot középen kibogozzuk és kibontjuk: *Mi ez? Mihez tartozik? – Feltételezéseket mondunk. – A szőlő törzse.*

L: *Ki ismer egy szőlőtökét, honnan ismeritek? – A résztvevők megosztják tudásukat és tapasztalataikat.*

- A gyerekek/résztvevők korához igazodóan különböző eljárásmódokat követhetünk. Kisgyermekek esetében a nagy csoportban folytathatjuk. Tanulók, fiatalok és felnőttek esetében kis csoportokat alakíthatunk.
- Kiscsoportok:** További barna kendőket osztunk szét a körben, mindegyiken egy-egy szőlőtő-darabbal, így minden kiscsoport kap egy szőlőtő-darabot. Feladat: Nézzék meg, tapintsák meg a fadarabot. – Mit fedeznek fel? Kölcsönözd a hangodat szőlőtő-darabdnak! Mit mondhatna?

A HIT ÚJTÁN ÉV KÖZBEN

- **A munka folytatása nagy csoportban:** A kiscsoportok a nagy csoportba hozzák benyomásait és gondolataikat. minden kiscsoport a szőlőtő-darabját középre teszi, vagy a már ott lévő darabokhoz illeszti, így a szőlőtőke mintha nőne. A barna kendőket is az első barna kendőhöz illesztjük, ez jelképezi a földet.

V.: Láthatóvá vált a szőlőtőkénél törzse. De hiányzik még néhány más része, ami hozzá tartozik. – A résztvevők megnevezik a hiányzó részeket.

Gyökerek

Kezdjük a gyökerekkel:

Barna zsinórokból alakítjuk ki a szőlőtőke gyökereit a barna kendőkön. A szőlőtőke gyökerei nagyon mélyre nyúlnak a földbe. Ezt a képen is láthatóvá kell tennünk.

- minden résztvevő feláll.

Képzeld el, hogy te vagy a szőlőtő. Talán egy szőlőskertben nő, talán egy házfalon ez a szőlőtő. Gondolatban keressetek magatoknak egy helyet a szőlőtőveteknek.

Ott van az erős törzs, amit szőlőtőkének nevezünk.

- mindenki megéríti a törzsét és a lábait.

Egy ilyen szőlőtőkének nem kell sok hely, egy kis földdarab is elég neki. Mert a szőlőtőke gyö-

kerei nagyon mélyre nyúlnak a földbe. Képzeljétek el, hogy a lábaitok gyökereket eresztenek, amelyek belenőnek a földbe.

Ehhez helyezzétek a lábaitokat szilárdan a földre – bal, majd a jobb lábatokat. Érezzétek, hol és hogyan érintik a földet... a lábujjak, a talp, a sarok... Most képzeljétek el, hogy gyökereitek nőnek... gyökerezetek a földbe... gyökerezzetek mélyebbre és mélyebbre.

- A gyakorlathoz esetleg lehet lefele irányuló kézmozdulatokat végezni.

V.: *Mit idéznek elő a mély gyökerek?*

- A résztvevők kifejezik gondolatainkat.

A szőlőtőke ily módon szorosan kötődik a földhöz, minden élet ősanyagához. A mély, erős gyökerek megtartják és erőt adnak neki. A mély gyökerek segítenek a szőlőtőkének túlélni a szárazság és aszály időszakát is. Általuk a szőlőtőke vizet és tápanyagot vesz fel a földből.

- A kezeinket felfelé mozgatjuk.
- **Ének:** (A dallamot szabadon lehet kitalálni és a következő énekekhez újra használni):

Gyökerezz, gyökerezz, gyökerezz, mélyen a földben gyökerezz, így nyersz sok erőt.

A szőlővesszők

Most a hajtások indulhatnak növekedésnek. Sok zöld hajtás, vessző bújik ki a szőlőtőkéből. mindenfelé kúsznak, jobbra, balra és felfelé.

- A résztvevők eljátsszák a növekvő szőlővesszőket, ehhez kúszó-tekeredő mozgásokat

végezve karjaikkal minden irányba.

A vesszőknek támaszra van szükségük. Talán valaki épített egy lugast a szőlőtökének. A vesszők az állványra támaszkodnak, sőt kis kacsaikkal erősen kapaszkodnak. Így nyernek tartást.

- A résztvevők ezt például úgy ábrázolhatják szimbolikusan, hogy összezártják az ujjaikat.

Előfordulhat az is, hogy a szőlősgazda jön, és a vesszőket megigazítja, hogy a helyükre kerüljenek. A felesleges vesszőket a szőlősgazda levágja. Így szerethné elérni, hogy minél egészségesebb és ízletesebb szőlő teremjen.

- Zöld feltekert puha kendőket vagy zöld filc zsinórokat helyezünk a törzsre vesszőnek.
- **Ének:**

Növekedj, növekedj, növekedj, szép nagyra növekedj. A szőlőtő adja az erőt.

A szőlő levelek

És persze nem csak a vesszők nőnek. A vesszőkön gyönyörű zöld levelek hajtanak ki.

- A kezeinkkel utánozzuk, ahogyan egy bimbóból kinő egy levél.
- A vezető zöld filc leveleket oszt szét a résztvevőknek. Megszemléljük őket: esetleg fel-emeljük, hogy mindenki láthassa őket.
- A résztvevők mesélnek arról, amit a szőlő levelekről tudnak: nagy levelek, különleges

alakúak, árnyékot adnak, ehetőek...

- A leveleket a zöld kendőkhöz (vesszőkhöz) illesztjük.

- **Ének:**

Növekedj, növekedj, növekedj, szép nagyra növekedj. A szőlőtő adja az erőt.

A gyümölcsök – a szőlő

És még valami nő a vesszőkön. Először nagyon kicsi. De a nyár folyamán a szőlőtőke erejétől egyre nagyobb lesz.

- Egy tál szőlőt viszünk körbe.

- **Ének:**

Növekedj, növekedj, növekedj, gerezddé kerekedj. A szőlőtő adja az erőt.

- A tál szőlőt különböző résztvevőkhöz visszük. Aki megkapja, mesélhet arról, hogy mi jut eszébe a szőlőről: édes, sok szem van egy fürtön, szőlőlé, zselé, bor készül belőle.

- **Ének:**

Növekedj, növekedj, növekedj, szőlögerezd, kerekedj. A szőlőtő adja az erőt.

- Kicsi kék kerek terítőket összehajtogatunk (szőlőfürt formájában), és a filc zsinórokhoz

(vesszőkhöz) tesszük, így szőlőfürtöket alakítunk ki.

ELMÉLYÍTÉS ÉS ÉRTELMEZÉS

Az évek során a szőlőtőke megráncosodik. Láthatóvá válik rajta a kora. Újra és újra, évről évre, tavasszal az erejét adja a vesszőknek, a szőlő leveleknek és a kis fürtöknek. A szőlőfürtök a szőlőtőhöz kapcsolódva nőhetnek és édes szőlőfürtökké érlelődhetnek. Lehetséges gondolatébresztő kérdés: Honnan kapja erejét a szőlőtőke?

2. RÉSZ: „ÉN VAGYOK A SZŐLŐTŐKE, TI VAGYOK A SZŐLŐVESSZÖK”

GYÜLEKEZÉS ÉS HANGOLÓDÁS

- Ha nem maradhatott a helyén a középső kép, néhány résztvevő újraalkotja.
- Az első részhez kapcsolódunk, úgy, hogy megszemléljük a szőlőtőket, megnevezzük különböző részeit, és megismételjük a hozzájuk kapcsolódó éneket.
- Most együtt ábrázolunk egy szőlőtőkét:
- Néhány résztvevő a szőlőtőke mély gyökereit ábrázolja. Innen kiindulva növesztünk vesszőket, úgy, hogy további résztvevők a karjukkal „vesszőként” kapcsolódnak a „szőlőtőkéhez”. A vesszők elágaznak, kinyílnak, tovább nőnek, ahogy további résztvevők kapcsolódnak a vesszőkhöz. Egy nagy szőlőtőke alakul ki.
- Átérezzük ezt, becsukjuk a szemünket. A vezető szavakkal kíséri a cselekvéssort:

Érezzük át, hogy hogyan kapcsolódunk a szőlőtőhöz. A szőlőtőke az erőforrás számunkra. Mi,

a vesszők, végső soron mind a szőlőtőkéből nőttünk ki. Mindannyian össze vagyunk kapcsolva a szőlőtőkével – és általa egymással is. A szőlőtőkéből áramlik az erő belénk. Ennek köszönhetően gyümölcsök nőhetnek a vesszőinken. Álmodjunk arról, hogy milyen szőlőfürtok nőnek a vesszőinken.

Dúdoljuk együtt az ének dallamát. A szőlőtőke erőt ad az élethez – erőt a növekedéshez – erőt az édes gyümölcsök létrehozásához.

- **Ének:**

Nő, nő, nő, a szőlő nő, A szőlőtőke adja az erőt.

- Kioldódunk a felvett pózból.

TALÁLKÖZÁS A BIBLIAI TÖRTÉNETTEL: „ÉN VAGYOK A SZŐLŐTŐKE, TI VAGYOK A SZŐLŐVESSZŐK”

Egy kerettörténet vezet minket a bibliai részhez.

- Részletesen megvizsgáltuk és beleéreztünk, hogy miből áll, mi tesz egy szőlőtőkét szőlőtőkévé. Pontosan megfigyelni és beleérezni valami olyasmi, amit Jézus különösen jól tudott.
- Egy résztvevő egy fa Jézus-ikont hordoz körbe.

Jézus mesálni akart az embereknek Isten országáról, Isten nagy szeretetéről és arról a világosságról, amit Isten minden embernek adni akar.

- Gyűjtsunk meg egy gyertyát, amelyet egy másik résztvevő fog tartani. A gyertyát és az ikont a két résztvevő egyszer körbeviszi. Közben a vezető mesél:

Ezért Jézus elmegy az emberekhez. Figyelmesen meghallgatja a gondjaikat, osztozik az örömmükben és a bánatukban, bátorságot ad nekik élethez, új erőt akar adni nekik.

Hogy az emberek jobban megértsék jó hírét, Jézus mindig szemléletes példákat keres. Gyakran az élet minden napjai dolgaiból vagy a természetből vett képeket használ örömhíre hirdetéséhez.

Igy szemlél meg Jézus nagyon alaposan egy szőlőtőkét.

- A történet elmesélése közben a vezető most érinti a padlókép megfelelő részeit.

Jézus látja a bogos, öreg szőlőtőkét. Tudja, hogy a gyökerei nagyon mélyen a földbe nyúlnak, hogy rengeteg erő van benne. Látja a zöld vesszőket, ahogy kúsznak, tele élettel, és rajtuk a szőlő levelek. A szőlőtőből kiindulva számos vessző hajthat ki a szőlőtőkéből. A kapcsolódás révén a szőlőtőke erőt és táplálékot ad nekik. És ott vannak az édes szőlőfűrtök. A szőlőtőke erejének köszönhetően nőhetnek. Miután Jézus mindezt alaposan megvizsgálta, így szólt:

János evangéliuma 15,1-5a, 9.17

- Változat az óvodai és általános iskolai csoportok számára:

Én vagyok a szőlőtőke, ti vagytok a vesszők. Maradjatok velem, és én mindig veletek leszek. Általam vagytok egymással kapcsolatban. A vessző nem hozhat gyümölcsöt, ha nincs a szőlőtőkéhez kötve. Így van ez veletek is. Maradjatok velem, maradjatok a szeretetemben, szeressétek egymást, akkor bőséges gyümölcsöt hoztok. Én vagyok a szőlőtőke, ti vagytok a vesszők.

- Változat nagyobb diákok és felnőttek számára:

Én vagyok az igaz szőlőtőke, és az Atyám a szőlőműves. minden vesszőt, amely nem terem gyümölcsöt, letakarít, hogy több gyümölcsöt teremjen. Ti már tiszták vagytok az én beszédem által. Maradjatok bennem, maradjatok velem, és akkor én bennetek maradok. Amint a vessző önmagától nem teremhet gyümölcsöt, hacsak nem marad a szőlőtőn, úgy ti sem teremhettek gyümölcsöt, ha nem maradtok bennem. Én vagyok a szőlőtőke, ti vagytok a vesszők. Aki velem összekapcsolódva marad, és akivel én összekapcsolódva maradok, az bőséges gyümölcsöt terem...

Jézus még ezt is mondja: Amint az Atya szeretett engem, úgy szerettelek én is titokat. Maradjatok az én szeretetemben. Ezt parancsolom nektek: Szeressétek egymást!

- Az ikont a szőlőtőke alá helyezzük. A gyertyát a gyökerekhez tesszük.
- **Ének** (A *Du bist da, ich freu mich dallamára*)

Maradjatok velem, maradjatok velem,

Maradjatok velem, így bőséges gyümölcsöt teremtek.

- Vagy nagyobb gyerekeknek:

Maradjatok velem, maradjatok bennem,

és így együtt velem bő gyümölcsöt hozhattok.

ELMÉLYÍTÉS ÉS ÉRTELMEZÉS

- A résztvevők megválaszthatják, hogy mit szeretnének további díszítőanyagok segítségével: a szőlőtökével való kapcsolatot zöld szalagokkal kiemelni; további szőlő leveleket alkotni; még több kis kék vagy zöld kerek kendőn gyümölcsöket, szőlőfürtöket alkotni.
- Maradjatok összekapcsolódva velem – Gondolatok/Kérések

Jézus meghív minket: „Maradjatok összekapcsolódva velem, akkor sok gyümölcsöt hozhattok.”

Fogjuk meg egymás kezét, érezzük a kapcsolatot egymással.

- **Ének:** (A *Du bist da, ich freu mich dallamára*)

Maradjatok velem, maradjatok bennem,

és így együtt velem bő gyümölcsöt hozhattok.

- **Impulzus:** *A szőlőtőke képe a középpontunkban és Jézus szavai arra ösztönöznek minket, hogy elgondolkodjunk. Milyen gondolatok, kérések, kérdések... jutnak eszedbe? Osszuk meg egymással úgy, hogy ide, a körünkbe „mondjuk bele” őket.*

A HIT ÚJTÁN ÉV KÖZBEN

- A résztvevők kimondják azokat a gondolatokat, kéréseket, kérdéseket, amelyeket a szőlőtőke képe és Jézus szavai ébresztettek bennük. Közben újra és újra énekeljük:

*Maradjatok velem, maradjatok velem,
maradjatok velem, így sok gyümölcsöt teremtek.*

- Impulzus-változat: Ha a Jézussal való kapcsolat erőt ad nekem, akkor mit tehetek? Milyen gyümölcsök válnak lehetségessé ezáltal?

Imádság

A vezető összefoglalva a résztvevők gondolatait, személyes imát fogalmaz meg, például:

Jézus, te vagy a szőlőtőke...

*... A te erődet akarod adni nekünk az élethez, hogy mi is erőt adhassunk egymásnak.
... Támaszt akarsz nyújtani nekünk az élethez, hogy mi is támaszt nyújthassunk másoknak.
... Bőséges életet akarsz adni nekünk, hogy mi is előmozdíthassuk az életet.*

*... Szeretetedet akarsz adni nekünk, hogy továbbadhassuk a szereteted.
... Örömet akarsz adni nekünk, hogy örömet szerezhessünk egymásnak.*

Jézus, velünk akarsz összekapcsolódni, mint a szőlőtőke a vesszőkkel.

Bennünk akarsz lenni, hogy mi benned legyünk.

A szereteted teljesen be akar tölteni bennünket, hogy sok gyümölcsöt teremhessünk. Ámen.

Lezáras

Együtt megkóstoljuk a szőlőt.

Jegyzetek: Eredeti német szövegből fordítva: Eva Fiedler. 2024. „Ich bin der Weinstock – verbunden sein.“ Jahrbuch Band 15 Ganzheitlich – Sinorientiert Erziehen und Bilden (Vertrauen ins Leben – zuversicht stärken) Gröbenzell: Franz Kett-Verlag GSEB, p. 184-193.

Monica Gomoescu , Stanca Măda, Eugen Gomoescu

SZENT ILLÉS PERIKÓPÁJA

BEVEZETÉS

Szent Illést a keresztények prófétaként, nagy csodatevőként és aszállyos időkben esőhozóként ünneplik, a nap és a tűz népi istenségeként pedig mennydörgést és villámlást okoz, megköti és elengedi az esőt, és eldönti, mikor és hol csapjon le a jégeső.

Szent Illés személyiségén túl a perikópa a hit visszanyerésére, a Mennyei Atyával való újbóli kapcsolatra és az ebből az újrafelfedezésből fakadó örökre összpontosít, amely öröm az eső révén átalakító hatással van ránk és az egész teremtés számára.

Anyagok: kör alakú szürke anyag, 2 kő minden résztvevőnek, száraz botok, száraz fatörzsek, tuskék, tuskés ágak, különböző dekorációs anyagok (virágok, levelek stb.), gyertya, gyufa.

Előkészítés: minden résztvevő széke alá helyezzünk két követ.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A *Sârba* tánc adaptációjával kezdünk.
- Tánclépések:

4 alaplépés helyben (a Sârbă alaplépése jobbra indul: jobb-bal-jobb, egy ugrólépés jobb lábbal majd ugyanez bal lábbal)

4 alaplépés jobb oldalra

4 alaplépés előre

4 alaplépés hátra

8 alaplépés jobb oldalra

4 alaplépés előre

4 alaplépés hátra

Egyetlen körbe rendeződve ezek a lépések ismétlődnek a zene végéig.

- Zene: https://www.youtube.com/watch?v=broZdak04Dw&list=PL8b_Mqa94B_MiQ4FDZiKXQnWZwDxvQ80X&index=2
- A tánc és koreográfia prof. Eugen Gomoescu munkája
- A résztvevőket felkérjük, hogy vegyék ki a két követ a székeik alól, és figyeljék meg őket. Játékokat játszunk a kövekkel - egyénileg, párban és együtt körben. Zenélünk velük és különböző ritmusokat ütünk. *Mire asszociálunk a játszott játékokhoz, a gesztusokhoz? Mit tudunk készíteni a kövekkel?*
- A helyszín beállítása

A HIT ÚJTÁN ÉV KÖZBEN

- Behozunk egy nagy szürke körkendőt, és középre helyezzük.

Mire emlékeztet minket a szürke kendő? (javaslatok: szárazság, életteslenség)

Ez az a hely, ahol köveket találunk. Mit találhatunk még? Száraz földet, száraz fatörzseket, töviseket, szúróslakat.

- Megkérjük a résztvevőket, hogy valósítsák meg ezt a tájat. A résztvevők a kapott két kő közül csak egyet helyeznek el a szürke körben.

Milyen hely ez? Mit tudnak csinálni egy ilyen helyen? A résztvevők ötleteit utánozzuk. Hogyan érzem magam? Mi hiányzik innen? Mi hiányozna innen?

2. TALÁLKÓZUNK VALAMI ÚJJAL

Ahogyan most érezzük magunkat, úgy érezte magát Izrael népe Acháb király idejében három év szárazság után.

Mielőtt tovább folytatnánk a történetet, szeretném, ha megértenétek, miért éltek át három év szárazságot.

Abban az időben Acháb a föníciai Izabella hercegnővel volt házas, aki Baál istent imádta. Acháb az ő kívánságára hátat fordított Izrael Urának, és Baálnak hódolt minden alattvalójával együtt. Hamarosan meglátogatja őt Illés próféta, Isten embere, aki megátkozza Achábot és Izrael népét, hogy ne élvezzék az esőt, amíg Baált imádják.

A szárazság eluralkodott. A termést és az állatállományt elpusztította az aszály. A föld kiszáradt és terméketlen volt.

Illés visszavonult a Kerit-patak partjára, és várta, hogy a nép megtérjen és visszatérjen a hit-hez. Acháb elrendelte, hogy oltárokat állítsanak és még több áldozatot mutassanak be Baálnak, mert meg volt győződve arról, hogy ő majd esőt hoz. Illést hívták, hogy legyen tanúja a szertartásnak. És lám, a dolgok pontosan úgy történtek, ahogyan Illés várta, és Baál nem válaszolt Acháb áldozatára. Mi több, az égoáldozati oltár megsemmisült és összeomlott.

Illés elmondta nekik, hogy csak Isten által tér vissza az eső. Újjáépítette az oltárt - itt kérjük a résztvevőket, hogy segítsetek újjáépíteni a középen -, és imádkozott az így térdre kényszerített néppel: „Az Úr az Isten! Dicsérjétek őt! Bocsásd meg, hogy elfordultunk tőled”. És az Úr meghallgatta népét, és az igaz hit elismerését azzal jutalmazta, hogy esőt küldött a szomjas földre.

Játsszuk el az esőjátékot, hogy átéljük Izrael népének találkozását az esővel.

- A résztvevők felállnak, és körben állva figyelik, hogy mit csinál a jobb oldali szomszédjuk, majd a tevékenység koordinátorától kezdve felváltva végezik el a következő mozdulatokat:
  - Dörzsöljék össze a tenyerüket.
  - Csettintés - az egyik kéz ujjaival
  - Csettintés mindkét kéz ujjaival
  - Csapkodás a combokra mindkét kézzel
  - Rúgás a lábakkal
  - A combok és a lábak egyidejű kopogtatása (a heves eső eljátszásához)
- A mozdulatokat fordított sorrendben ismételjük, fokozatosan leállva, amíg az eső el nem csendesedik (a tenyerek összedörzsölése) és meg nem áll.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

Mit gondolsz, mit hoz az eső erre a helyre? Hogyan fog átalakulni?

Mutassátok meg képben is az eső által hozott ajándékokat. A rendelkezésre álló dekorációs anyagok segítségével, kérlek, készítsétek el alkotásotokat az eső/hit ajándékát szem előtt tartva.

- A tevékenységet az eső hangját imitáló dalra hangszereljük.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Az eső ajándéka Szent Illés legendájában a hit ajándéka is.

A prófétához hasonlóan mondjuk: „Az Úr az Isten. Dicsérjük őt!”

- Körbeadhatjuk a gyertyát, és lehetőséget adhatunk a résztvevőknek, hogy hálát mondanak a hit ajándékáért. Ezután a gyertyát középre helyezzük.

Székely Beáta

A NESZESSZER

Reggeli ima. Megszemlélés

BEVEZETÉS:

A hétköznapi tárgyak szemlélése is sok dologra taníthat bennünket. Egy egyszerű használati eszköz első ránézésre pusztán tárgy marad, de ha mélyebben megvizsgáljuk, olyan üzenete lehet, ami elindíthat egy gondolatot. Vagy akár egy reggeli elmélkedéshez is adhat impulzust.

Az alábbi megszemlélés központi eleme a neszesszer. Egy olyan tárgy, aminek segítségével előkészíthetjük testünket egy új napra, magába foglal minden fontos elemet, amivel a napunkat indíthatjuk fizikailag. Éppen így a reggeli csendesség, az ima, az Istenrel való találkozásra szánt idő a lelkünket készíti elő. Ennek fontosságára reflektálunk azáltal, hogy körüljárjuk a neszesszert, mint tárgyat, és megszemléljük azt.

Mint minden reggeli ima ebben a pedagógiában az érzékszervek ébresztésével kezdődik, és a foglalkozás felépítése is rövidebb, némileg egyszerűbb, a fázisok azonban teljesek és hiánytalanok.

Kellékek: Fehér kör alakú kendő, narancssárga keménykendő, neszesszer, annyi filc- vagy textilkör, ahány résztvevő van, díszítőelemek, gyertya.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A foglalkozás vezetője már előre lehelyezi középre a fehér körkendőt. Így várja a résztvevők érkezését.
- **Ima – érzékszervek ébresztése:**

Uram, nyisd meg a szemem, hogy befogadjam, amit ma elém társz!

Uram, nyisd meg a fülem, hogy meghalljam a hangodat!

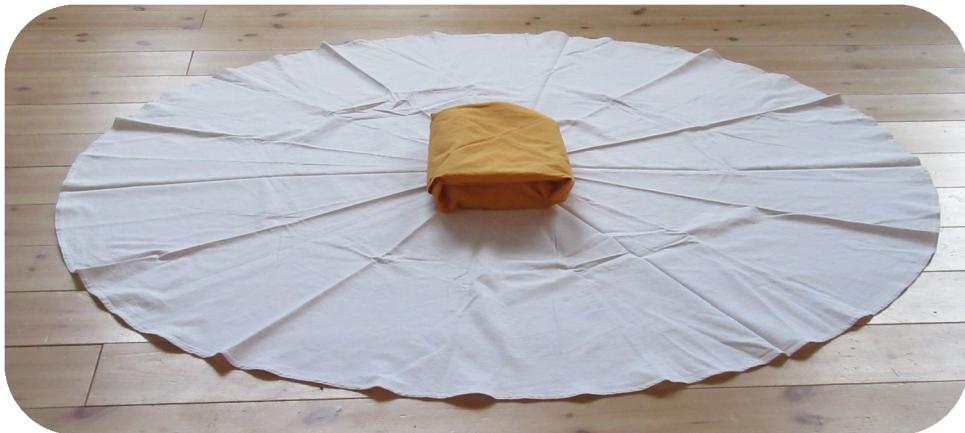
Uram, nyisd meg a szívem, hogy befogadjam azokat, akikkel ma találkozom!

- Visszaülünk a helyünkre. Körbenézünk, és akivel a tekintetünk találkozik, rámosolygunk, köszönjük őt. Azokra is gondolunk, akik ma valamiért nem tudtak eljönni.

2. TALÁLKÖZUNK VALAMI ÚJJAL

- Körbeadunk egy keménykendőbe csomagolt neszesszert. mindenki megtapogathatja. Felfedezheti az ujjai segítségével, de nem szabad megnézni.
- Miután visszaért a csomag a vezetőhöz, a résztvevők elkezdenek asszociálni a tartalmára.

Akinek van ötlete, hogy mit rejt a csomag, felállhat és elmutogathatja, hogy mit lehet vele tenni.

- A többiek megfigyelik, majd közösen elismételjük a mozdulatot.
- Néhány résztvevő bevonásával fokozatosan kibontjuk a becsomagolt neszesszert, ami feltárul előttünk.
- Közösen megnevezhetjük a középen lévő tárgyat.

Gyakran indulunk utazásokra, bepakolunk a táskába, és olyankor mindig van egy alap dolog, amit beleteszünk, a neszesszer.

- Ezután a foglalkozás vezetője körbe adja a tárgyat a következő kérdéssel:

Mit mondhatna magáról ez a neszesszer? (Vannak zsebeim, amibe évekre lehet ottfelejteni dolgokat. Nem mindenkinél mutatom meg magamat. Bennem van minden, ami segít, hogy válalható legyen a gázdám. Segítek felkészülni a napra.)

Mindannyiunknak neszesszere más, mert személyes. Kívül lehet hasonló, de más-más dolgok kerülnek bele. Ugyanígy mindenki mások és egyediek vagyunk.

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- minden résztvevő kap egy kör alakú kendőt, amire elkészítheti a saját neszesszerét:
Milyen a te neszesszered?

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

Minden nap elindulunk egy utazásra, megtesszük a lépésekinket, és reggel előkészítjük magunkat arra a napra. A testünket a neszesszerben lévő dolgokkal, a lelkünket imával.

- A vezető egy meggyűjtött gyertyát ad körbe, a résztvevők pedig megnevezhetik, mi az, amivel ők a mai napon elindulnak, ami a lelküket előkészíti ezen a reggelen.
- A visszaért gyertyát behelyezzük középre és egy rövid imával zárunk:

Mennyei Atyánk, add, hogy a mai napon, a mai utazáson is megtaláljuk magunkban azt a cso-magot, ami segít, hogy tiszták legyünk.

*Kész az én szívem, Istenem, kész az én szívem, éneklek és zsoltárt zengék!
Ébredj fel, dicsőségem, ébredjen a hárfa és a lant! Hadd keltsem fel a hajnalt! (Zsolt 57,8-9)*

Monica Gomoescu , Eugen Gomoescu

AZ ÖRÖM TRILLÁI

Reggeli ima

BEVEZETÉS:

Minden reggel újra felkel a nap. A természet örömmel üdvözli a nap első sugarait, amelyek minket is felébresztenek. Talán még mielőtt kinyitánánk a szemünket, madárcsicsergésbe burkolózunk. Ez a reggeli hangokra való figyelem a jelenbe visz minket, ennek a pillanatnak az örömébe, amely az élet ünnepe. Ha megkérdezzük magunktól, hogyan érezzük magunkat, amint a reggeli hangokhoz kapcsolódunk, a hangtól függően nagyon változatos válaszokat tudunk adni, de a madárcsicsergés változatlanul örömhöz, ünnepléshez, energiához vezet bennünket.

Ennek a tevékenységnek az a célja, hogy a résztvevőket ehhez az állandó életörömhöz kapcsolja, amely a reggeli trilláinkból fakad.

Anyagok: kis fehér kerek anyag, madár alakú kerámia hangszer (x számú résztvevő), madarak, kosár, különböző színű kis körkendők, dekorációs anyagok, gyertya, gyufa.

Előkészület: Egy kis kerek, fehér anyag, középen egy kosárral, amelyben a madár és a madárhangokat imitáló hangszerek várják a résztvevőket.

1. HANGOLÓ: GYÜLEKEZÜNK EGY KÖZÉPPONT KÖRÜL

- A vezető köszönti a résztvevőket, és felkéri őket, hogy csukják be szemeiket hallásukat megnyitva minél több hangot különböztessenek meg.
- (A háttérben ébresztőóra, kakas kukorékolása, forrás hangja stb. szól)

Hány hangot hallottatok? Felismeritek? Tudjátok-e utánozni ezeket? Milyen hangokat hallhattunk még?

2. TALÁLKÓZUNK VALAMI ÚJJAL

- Megkérünk valakit, hogy adjon ki egy madárhangot, majd a többiek megismétlik ezt.

Most megkérek mindenkit, hogy adjon ki egy madárhangot. Előbb egyenként, majd, mindannyian egyszerre. Szükségünk van egy karmesterre is.

Igy énekelnek a madarak minden reggel, az első napfelkeltétől estig.

- A madár alakú hangszerrel teli kosár középen van. A vezető körbehordozza az kosarat, és óvatosan minden résztvevőnek ad egyet. Újra eljátsszuk a hangjátékot, de crescendóban. A hangszerrel más különböző játékokat is játszhatunk.
- Az éneklés örömet okoz nekünk és talán a madaraknak is. Az új nap eljövetelét, az új nap örömet éneklik. *Milyen okaink lehetnek ma az éneklésre?*

3. ELMÉLYÍTÉS: ALKOTUNK

- Most vegyetek egy színes kör alátétet, és díszítsétek ki a következő kérdésre adott válaszotokkal: *Milyen okom van arra, hogy énekeljek?*
- A tevékenységet a „*The Skylark*” című dal hallgatása kíséri.

4. MEGÉRTJÜK AZ ÜZENETET

- A gyertyát körbeadjuk, és megkérjük a résztvevőket, hogy osszák meg, mi az az ok, amiért a szívük énekel. A végén a gyertyát középre helyezzük.
- Csatlakozhatunk a reggeli trillákhöz is, és szívből énekelhetünk egy, az Úrnak szentelt örööm/hála éneket, és táncossal kísérhetjük.
- A tevékenység a *Pacsirta* táncossal zárul.
- Tánclépések:

4 hintázás, ringás

4 lépés előre az égre emelt kezekkel

4 lépés hátra leengedett kezekkel
4 lépés előre égre emelt kezekkel
4 lépés hátra leengedett kezekkel
4 hintázás, ringás
8 lépések jobbra a tánc irányába
8 hintázás, ringás
4 lépés előre az égre emelt kezekkel
4 lépés hátra leengedett kezekkel
4 lépés előre égre emelt kezekkel
4 lépés hátra leengedett kezekkel
8 lépés jobbra
8 hintázás, ringás
8 lépés balra
Ringatózás a zene végéig.

- Zene: [Doină de jale - Ciocârlia / Sad Song - The Lark \(youtube.com\)](https://www.youtube.com/watch?v=JLjyfXWQHgk)
- (A koreográfát Eugen Gomoescu prof. készítette)

A 2024-ES ÉV A ROMÁNIAI FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET ÉLETÉBEN

A 2024-es év végéhez közeledve hálával tekintünk vissza egy olyan eredményekkel teli évre, amelyet a romániai Franz Kett Pedagógiai Intézet tagjainak kitartó erőfeszítései, valamint a németországi Franz Kett Pedagógiai Intézet folyamatos támogatása tett lehetővé.

A 2024-re kitűzött célok között szerepelt új tagok bevonása intézetünkbe és közös tevékenységek megvalósítása. Hosszas szervezési erőfeszítések után 2024. július 15-17-én Csíkszeredában került sor az ország minden részéből érkező intézeti tagok harmadik éves szakmai találkozójára, 34 résztvevővel. A Tánc - a lélek hangja téma köré szervezett találkozónak Sipos Edit (Pécs, Magyarország, Franz Kett pedagógus), Greguss Gergő (Budapest, Magyarország, néptáncpedagógus) és Eugen Gomoescu (Brassó, Románia, sporttáncpedagógus) voltak az oktatói, és a tánc jelentőségét állították a Franz Kett pedagógia sajátos tevékenységei középpontjába. Köszönjük Nemes Istvánnak a szervezési munkálatokat és a szívélyes fogadtatást.

Báziskurzusok szervezése is szerepelt a célok között, és ennek eredményeként 2024-ben három ilyen tanfolyamot tartottak - egy kétnyelvű, egy román és egy magyar nyelven. Az elsőt 2024.02-06.07.02. között szervezték meg a Brassó megyei Szászvoltkányban, Kerstin Sabine Lermer (Institut für Franz-Kett-Pädagogik GSEB e. V.), Monica Gomoescu, Stanca Măda, Nagy Enikő M. Kriszta nővér és Nemes István (a romániai Franz Kett Pedagógiai Intézet pedagógusai) oktatókkal, megteremtve a szükséges kereteket az önálló romániai alaptanfolyamok megszervezéséhez. Nagy Enikő M. Kriszta nővér, Nemes István, Monica Gomoescu és Stanca Măda két alaptanfolyamot szerveztek, egyet román nyelven Brassóban, egyet pedig magyar nyelven Csíkszeredában, a 2024-es november-decemberi időszakban. A három rendezvény nagyon sikeres volt, és új tagokat vonzott Intézetünkbe.

Egy másik fontos esemény volt a 2024.04.27-30. között Csíkszeredában megrendezett Szupervíziós gyakorlat a Franz Kett pedagógusok számára, Eva Fiedler, a németországi Franz Kett Pedagógiai Intézet oktatójának támogatásával. A tanfolyam során 12 romániai személy tette meg az első lépést a pedagógusi képesítés megszerzésének folyamatában. Köszönjük Eva Fiedlernek a fáradozását, inspirációját, támogatását és útmutatását.

Ezen kívül a 2024 számos partnerséget hozott helyi és országos szinten. Megállapodások születtek tematikus tanfolyamok szervezésére a Hargita, Kovászna, Szeben, Szatmár megyei Pedagógusok Házával, valamint a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetségével Kolozs megyében.

A 2024-2025-ös tanévre az Intézet két felsőoktatási intézménnyel – a bákói „Vasile Alecsandri” Egyetem Szakmai Tanácsadás Tanszékével és a marosvásárhelyi „Valahia” Egyetem Ortodox Teológiai és Neveléstudományi Karának Neveléstudományi Tanszékével – kötött partnerséget, és végzett olyan tevékenységeket, amelyek célja a pedagógia bemutatása e karok hallgatóinak. Köszönet az együttműködések elősegítéséért Rafaela Pușcașu nővérnek és Prof. Dr. Mariana Vârlan professzornak.

Emellett a 2024-es év helyben szervezett tevékenységeket is hozott mind a román, mind a magyar nyelvi csoportoknak. Ezek a találkozók fontos alkalmat jelentenek tagjaink szakmai és intézményi fejlődése szempontjából, ahol ötletek és tervezetek születnek, valamint a közösséggel és a pedagógia iránti elkötelezettség erősödik.

Pedagógiánk a lași-i „Petre Andrei” Tudományegyetem Tanárképző Tanszéke által szervezett tudományos rendezvényen is jelen volt 2024 novemberében. Az „Innováció és alkalmazkodás a tanárok továbbképzésében” című konferencia számos szemléltető tevékenységnél adott keretet a Franz Kettpedagógiáról. Köszönetet mondunk Dr. Mihai Rocának, az Intézet alelnökének a szervezésért.

A pedagógia tartalmáról és szervezéséről honlapunk - www.kett.ro - ad teljes körű tájékoztatást. Köszönet és hála webszerkesztőnknek, Ladó Gábornak.

Intézményünk boltja - <https://tarsasjatek.ro/26-franz-kett-pedagogiai-eszkoezoek> - már nyitva áll a Franz Kettpedagógiára jellemző anyagok online megvásárlására a pedagógiánk által megkövetelt minőségben és színvonalon.

És ahogy Franz Kettpedagógiánk írta, sok más okunk is van az örökre és a hálára. Sokan járulnak hozzá pedagógiánk megismertetéséhez. M. Nagy Enikő M. Kriszta nővér folytatja apostoli munkáját ezen a területen. Ebben az évben csatlakoztak hozzá az intézet más tagjai is, akik megszerezték a szükséges képesítést. Róluk honlapunkon, a Franz Kettpedagógusok és multiplikátorok rovatban találnak információkat. Köszönet illeti mindenkit, akik elkötelezték magukat, hogy megszerzett szakmai tudásukat és képesítésüket a pedagógiánk népszerűsítésében kamatoztassák. Ennek eredményeként egyre nagyobb az érdeklődés iránta. Több százan kerültek kapcsolatba a Franz Kettpedagógiával ezen törekvések révén, és az ez irányú erőfeszítések nap mint nap folytatódnak.

Hálásak vagyunk mindenkit!

Monica Gomoescu

A romániai Franz Kettpedagógiai Intézet alelnöke

Franz Kett

Unde am fost
pe când încă nu eram
în pântecele mamei,
născut pe acest pământ?
Existam deja?
Eram deja aici?
Mă cunoștea cineva,
îmi spunea cineva pe nume?

Cred că-am fost dintotdeauna aici,
purtat și învăluit.
Într-o mare IUBIRE
am fost, sunt și voi fi,
complet scufundat în ea.

Acum sunt aici
și trăiesc,
aici și acum, în prezent.
Născut pe acest pământ.
Există cineva care știe că exist,
care îmi știe numele,
care îmi spune pe nume?

Cred că sunt mereu aici,
purtat și învăluit.
Într-o mare IUBIRE
am fost, sunt și voi fi
complet scufundat în ea.

Unde mă duc,
unde voi fi,
când timpul meu se va scurge
și voi părăsi pământul?
Oare voi mai exista și va mai fi
cineva
care-mi știe numele
și care să îmi spună pe nume?

Cred că sunt mereu aici,
purtat și învăluit.
Într-o mare IUBIRE
am fost, sunt și voi fi
complet scufundat în ea.

Hol voltam, mielött anyám
testében lettem volna?
Megszülettem már e földre?
Léteztem már?
Volt, aki ismert?
Nevemen szólított?

Azt hiszem,
mindig is voltam,
óvtak és körülfogtak.
Nagy-nagy szeretetben
voltam, vagyok,
mely megtart és körülvesz.

Most itt vagyok és élek,
itt és most, a jelenben,
megszülettem e földre.
Van-e vajon,
ki tud rólam,
ismeri a nevem,
és nevemen szólít engem?

Azt hiszem,
mindig is voltam,
óvtak és körülfogtak.
Nagy-nagy szeretetben
voltam, vagyok,
mely megtart és körülvesz.

Merre tartok, hol leszek,
ha betelik az időm,
és távozom a földről?
Leszek-e még vajon,
és lesz-e még,
ki ismeri a nevem,
és nevemen szólít engem?

Azt hiszem,
mindig is voltam,
óvtak és körülfogtak.
Nagy-nagy szeretetben
voltam, vagyok,
mely megtart és körülvesz.

INSTITUTUL PENTRU PEDAGOGIA FRANZ KETT
FRANZ KETT PEDAGÓGIA INTÉZET

www.kett.ro

institut.franzkett.ro@gmail.com

ISBN 978-973-0-41435-6